

Aprilo 1905.

№ 1.

Ruslanda

Esperantisto.

Oficiala organo de Societo „Espero“

Senpaga eldono por membroj de Peterburga S-to „Espero“

Manuskriptoj, korespondado k. t. p. devas esti adresataj je nomo de „Societo Espero“ en S.-Peterburgo.

Prezo de tiu ĉi № 30 kop.

Eldonanto: S-to „Espero“ en Peterburgo.

Redaktoro: D-ro A. I. ASKES.

Unua esperanta presejo en Ruslanda de D. P. WEJSBRUT.
Peterburgo: Troickij Prospekt, 14.

Ĉiuj Esperantistaj-eldonantoj kaj redaktoroj de esperantaj eldonoj

estas humile petataj sendadi ĉian novan esperantan presaĵon al S-to „Espero“ por recenzo, presota en societa organo „Ruslando Esperantisto“. Ĉiuj redakcioj ricevos nian ĵurnalon ŝanĝe.

La Sekretario D-ro A. I. Asnes petas pardoni lin pro neakurata en la lasta tempo respondo je leteroj de korespondantoj de S-to „Espero“, ĉar li havis amason da laboro. —

Unutempe li avizas, ke dum somero lin anstataŭigos la komitatano E. Radvan-Ripinski. Ĉiuj leteroj, mendoj, mono k. t. p. devos esti adresitaj:

Peterburgo, Bol. Podjačeskaja, 24. Societo „Espero“.

№ 1 „Ruslanda Esperantisto“ разосланъ въ количество 1934 экзempl. Последующіе №№ будутъ разсылаться лишь членамъ Общества, какъ нынѣ состоящимъ, такъ и вновь поступившимъ. № 2 уже печатается.

Въ О-вѣ Эсперо продаются слѣдующія книги:

I.

Учебныя пособія для изученія языка Эсперанто.

- Краткія свѣдѣнія о международномъ языкѣ Эсперанто . . . — р. 3 к.
Л. Заменгофъ. Полный учебникъ съ предисловіемъ и 2-мя словарями . . . — „ 25 „
Докт. Эсперанто. Полный русско-эсператскій словарь . . . 1 „ — „
Л. Заменгофъ. Ekzercaro de la lingvo internacia Esperanto (сборникъ упражненій) . . . — „ 30 „
L. Beaufront. Traduko de la Ekzercaro. (Ключъ къ упражненіямъ). . . — „ 20 „
Л. Заменгофъ. Универсальный словарь . . . — „ 40 „
L. Zamengoŝ. Fundamenta krestomatio de la lingvo Esperanto (Фундаментальная хрестоматія яз. Эсперанто) . . . 1 „ 40 „

II.

Internaciaj libroj.

- L. Zamenhof. Hamleto, traduko de l'dramo de Shakespeare, nova eldono. „ 80 „
De Beaufront. Ekzercoj de aplikado „ 40 „
P. Berthelot kaj C. Lambert. Komercaj leteroj. „ 20 „
Brueys et Palaprat. Advokato Patelino; traduk. de J. Evrot . . . „ 30 „
Th. Cart kaj Parisot. Esperanta versfarado „ 15 „
A. Dombrowski. Pri unu speco de kurbaj linioj „ 25 „
Fauvart-Bastoul. Triope . . . — „ 40 „
Le Fontaine. Elektitaj fabloj; trad. de G. Vaillant „ 30 „
A. Fournier. Por niaj filo; kiam ili estos dekokjaraj; trad. de D-ro P. Rodet. „ 25 „

Ruslanda Esperantisto.

Oficiala organo de Societo „Espero“.

Aprilo 1905.

Redakcio: S.-Peterburgo, Bolš. Podjačeskaja, 24.

I-a jaro № 1.

ENHAVO: Al Samideancoj.—Al filioj de S-to „Espero“—Mallonga raporto de la komitata de S-to „Espero“ en Peterburgo—Nia celo. Versaĵo de Prof. A. Dombrovski—Mallonga historia skizo de ideo de l'Internacia lingvo entute kaj de lingvo Esperanto. Radvan-Ripinski—Io pri la belsoneco de Esperanto. Kolovrat—Nomaro de rusa, alilanda kaj originala literaturo Esperanto. Formiko.—Délégation.—Esperantistaj Societoj.—Esperantista Gazetaro.—Esperantista Movado.—Nekrologo—Koresponda fako.—Anoncoj.

Al Samideancoj.

Приступая къ изданію своего officialнаго органа „Ruslanda Esperantisto“, Общество „Espero“ считаетъ необходимымъ выяснитъ мотивы, побудившіе его къ этому изданію, причины, служившія препятствіемъ къ осуществленію такого изданія до сихъ поръ, и его задачи.

Потребность въ русско-эсперантскомъ журналѣ ощущалась давно. Родившійся въ Россіи международный языкъ Эсперанто, по общему закону великихъ изобрѣтеній, не былъ пророкомъ въ своемъ отечествѣ и распространеніе его у насъ приняло широкіе размѣры уже послѣ того, какъ заграницей Эсперанто сдѣлалъ колоссальныя успѣхи. Въ настоящее время для того, чтобы вопросъ о международномъ языкѣ поднялся до такого-же уровня, какъ мы видимъ его заграницей, чувствуется необходимость приложить еще не мало трудовъ и усилій для проведенія въ жизнь великой міровой идеи у насъ въ Россіи.

Общество „Espero“, утвержденное въ 1892 г., въ теченіе 13 лѣтъ своего существованія, въ силу обстоятельствъ, ограничивалось лишь продажей эсперантскихъ

Комециante eldonadi sian oficialan organon „Ruslanda Esperantisto“, la societo „Espero“ sentas neceson ekklarigi la motivojn, igintajn ĝin aranĝi la nomitan eldonon, ekmontri la kaŭzojn, malhelpadintajn ĝis nun la efektivigon de tiu eldono kaj ekdifini ĝiajn problemojn.

La bezono de ruslanda esperanta ĵurnalo sin sentis jam de longa tempo. Naskiĝinta en Rusujo lingvo internacia „Esperanto“, laŭ komuna leĝo de gloraj eltrovoj, ne estis profeto en sia patrujo kaj tial ĝia disvastiĝo ekgrandiĝis ĉe ni nur post tio, kiam eksterlande Esperanto jam estis farinta grandegajn sukcesojn. Nuntempe, por ke la demando pri internacia lingvo altiĝu ĝis la sama nivelo, kiam ni vidas en eksterlando, estas sentata bezono de nemalmulta laboro kaj penado ankoraŭ almetota por la enkonduko en vivon de glora kaj tutmonda ideo ankaŭ ĉe ni en Ruslando.

La societo „Espero“, konfirmita en 1892 jaro, dum 13 jaroj de ĝia ekzistado, premiĝita de cirkonstancoj, limigadis sian funkciadon sole al la vendado de esperantaj lerno-

изданий и т. п. Необъединенная масса российских эсперантистов чувствовала себя безсильной, почти не существующей для пропанды идеи международного языка, даже члены общества „Эсперо“ были объединены благодаря отсутствию связывающего звена, какимъ, несомненно, является периодический органъ. Непосредственное издание такого органа было главнѣйшею задачею Общества до послѣдняго времени.

Широко разросшаяся литература и большое количество эсперантскихъ журналовъ, прибывающихъ въ Россію изъ-за границы, создали лишь недавно международному языку право гражданства у насъ. До послѣдняго времени за отсутствиемъ спеціального цензора для эсперантскихъ изданий, печатаніе въ Россіи эсперантскаго періодическаго журнала было положительно дѣломъ невозможнымъ.

Насколько важенъ официальный органъ для насъ, видно изъ слѣдующаго примѣра. Какъ уже сказано выше, Общество „Эсперо“ существуетъ въ Россіи 13 лѣтъ, въ теченіи которыхъ были открыты отдѣлы въ Москвѣ, Варшавѣ, Одессѣ, Ригѣ, Ялтѣ, Архангельскѣ, Смоленскѣ, Мелитополѣ, Хабаровскѣ, Владивостокѣ и Воронежѣ. Общество для пропаганды Эсперанто во Франціи существуетъ около 8 лѣтъ, въ теченіи которыхъ было основано 63 клуба и группы эсперантистовъ въ различныхъ городахъ Франціи. Само собою разумѣется, что дѣятельность 63 кружковъ объединенныхъ въ сравненіи съ 12-ю кружками необъединенныхъ представляется гораздо болѣе плодотворною.

Въ общемъ собраніи членовъ Общества „Эсперо“, состоявшемся 11 Января 1904 г. подъ предсѣдательствомъ проф. А. Домбровскаго, было рѣшено ходатайствовать въ надлежащихъ сферахъ о разрѣшеніи Обществу выпускать въ свѣтъ на языкѣ Эсперанто повременное изданіе, которое было бы официальнымъ органомъ Общества „Эсперо“ въ Россіи.

Сочувствующій идеѣ международнаго языка В. И. Кривошъ, состоящій въ Комитетѣ Иностранной Цензуры, любезно изъяснилъ готовность цензуровать эсперант-

libroj kaj similaĵo. Neunuigita aro de ruslandaj esperantistoj sentis sin senforta, preskaŭ neekzistanta por propagando de lingvo internacia, eĉ membroj de societo „Espero“ restadis malkunigitaj pro manko de la reciproka ligilo, kia, sendube, estas perioda ĵurnalo. Tial la nepra kaj neprokrasta eldono de simila organo estis la ĉefa zorgo de la societo en la lasta tempo,

Vaste ekkreskiginta literaturo kaj granda kvanto de esperantaj ĵurnaloj, alvenantaj Ruslandon el alilandujo, kreis ĉe ni ankaŭ la rajton de ekzistado por la lingvo internacia. Ĝis la lasta tempo, pro malesto de speciala cenzuristo por esperantaj eldonaĵoj, la presado en Ruslando de perioda ĵurnalo estis afero pozitive neebla.

Kiom estas grava por ni oficiala organo, oni vidas el sekvanta ekzemplo. Kiel ni jam suprediris, la societo „Espero“ ekzistas en Rusujo 13 jaroj, dum tiu-ĉi tempo estis malfermitaj nur 12 filioj en Moskvo, Varsovio, Odeso, Rigo, Jalto, Arĥangelsko, Smolensko, Melitopolo, Ĥabarovsko, Vladivostoko kaj Voroneĵo. Societo por propagando de Esperanto en Francujo ekzistas 8 jaroj, dum kiuj estis fonditaj 63 kluboj kaj grupoj esperantistaj en diversaj urboj de Francujo. Per si mem estas kompreneble, ke la agado de 65 rondoj unuigitaj povas prezenti pli da sukcesoj kaj utilgaj rezultaroj, ol 12-niaj rondetoj ruslandaj neunuigitaj.

En la komune membra Kunveno de la societo „Espero“, 11 Januaron de 1904 jaro, prezidatata de profesoro A. Dombrovski, estis decidita klopodi ĉe la estraro pri la permeso eldonadi en lingvo Esperanto periodan ĵurnalon, kiu estus oficiala organo de la societo „Espero“ en Rusujo.

Favoranta al ideo de internacia lingvo s-ro V. I. Krivoŝ, oficisto ĉe la komitato de Alilanda Cenzuro, aminde esprimis la deziron cenzurigi esperantan eldonitaĵon kaj tio-ĉi per-

ское издание, и это дало намъ возможность приступить къ печатанію періодическаго журнала.—Официально утвержденная программа журнала такова:

- 1) Протоколы и отчеты о дѣятельности Общества Эсперо и его отдѣленій.
- 2) Извѣстія о распространеніи языка Эсперанто въ Россіи и заграничѣй.
- 3) Оригинальныя и переводныя литературныя и научныя статьи.
- 4) Смѣсь, стихотворенія.
- 5) Некрологи.
- 6) Шахматы.
- 7) Почтовый ящикъ.
- 8) Объявленія и справочный отдѣлъ.

На первое время, по независимости отъ насъ обстоятельствъ, мы не можемъ обѣщать выполнить всю вышеупомянутую программу, но съ теченіемъ времени мы надѣемся при содѣйствіи отдѣленій Общества и россійскихъ эсперантистовъ поставить нашъ журналъ на должную высоту.

Редакція будетъ слѣдить за тѣмъ, чтобы сообщаемыя свѣдѣнія о новыхъ успѣхахъ Эсперанто на всемъ земномъ шарѣ имѣли должную полноту и знакомили бы читателей со всѣми движеніями пропаганды.

Настоящій номеръ журнала печатается въ двухъ текстахъ, по русски и на „Эсперанто“, съ цѣлью ознакомленія лицъ, не владѣющихъ международнымъ языкомъ, съ характеромъ журнала; послѣдующіе же номера будутъ печататься преимущественно на Эсперанто.

Согласно § 23 Устава Общества, всѣ члены его получаютъ журналъ бесплатно. Членскій взносъ 2 рубля.

Комитетъ.

mesis al ni ekkomenci la presadon de perioda ĵurnalo.

Ĝia oficiale konfirmita programo estas sekvanta:

- 1) Protokoloj kaj kalkulaj raportoj de la Societo „Esporo“ kaj ĝiaj filioj.
- 2) Sciigoj pri la disvastiĝo de lingvo Esperanto en Rusujo kaj en eksterlando.
- 3) Originalaj kaj tradukaj literaturaj kaj sciencaj artikoloj.
- 4) Miksaĵo, poezio.
- 5) Nekrologoj.
- 6) Ŝakoj.
- 7) Poŝtkesto.
- 8) Anoncoj kaj informa fakoj.

Por la unua tempo, pro sendependaj de ni cirkonstancoj, ni ne povas promesi la ĉi-plenumon de la tuta supredirita programo, sed paŝo post paŝo, ni esperas kun helpo de filioj de Societo kaj de la ruslandaj esperantistoj meti nian ĵurnalon je devan altecon.

Redakcio zorge observados por ke liverataj al ĝi sciigoj pri novaj sukcesoj de Esperanto en la tuta terglobo havu la bezonan plenecon kaj konigu la legantaron pri ĉiuj movadoj de la esperanta propagando.

Tiu ĉi numero de ĵurnalo estas presata en du tekstoj: rusa kaj esperanta, por ke la personoj, ne posedantaj ankoraŭ internacian lingvon, ekkonu la karakteron de nia ĵurnalo; la sekvantajn—do numerojn ni presados precipe en esperanto.

Laŭ § 23 de nia Societa Regularo, ĉiuj societanoj ricevas ĵurnalon senpage. Membre pago estas 2 rubloj.

La Komitato.

AL FILIOJ DE LA SOCIETO „ESPERO“.

La renovigita komitato de la Societo „Esporo“ en sia unua kunsido esploris detale pri la kaŭzoj, kiuj haltigis la agadon de la Societo. Post ĉiufanka preparo de la afero, la komitato alvenis al sola, laŭ ilia opinio, tute ĝusta konkludo, ke la unuiĝo de ĉiuj funkci-

antaj filioj de „Esporo“ en unu, sendivide inter si per komuna agado harmonie kunigitan aron, sendube fariĝus tre fruktoporta por la sukcesa disvastigado de la lingvo „Esperanto“ en Rusujo. Kondukata de tiu-ĉi celo, la nuna komitato reprenis la regularon por filioj de

„Espero“, konfirmita en la jaro 1899 de komuna kunveno de la Societo kaj dissendis ĝin al ĉiuj filioj kun mallonga klariga noteto. Farante tion-ĉi, la komitato tute ne intencis uzurpi la moralan rajton de direktado aŭ de ian enmiksiĝadon en la honorindan agadon de filioj. Bedaŭrinde, kelkaj el filioj elvidis en la komitata cirkulero ian atenton je ilia memstara agado kaj tute malkonsentis aliĝi al proponita tiamaniare unuiĝo. Kompreneble, al la komitatanoj restis nenio alia, ol serĉi la novan vojon. . kaj jen, ili prezentas ĝin en la formo de memstara societa organo, kies mastroj estus

ĉiuj filioj kaj kie ili havus rajton senmalhelpa presigi ĉion, kion ili bezonas por si mem kaj por la tuta ruslanda esperantistaro. Nur tia organo kaj tia ĝia programo povas esti vere unuiĝanta ligo inter la ĉefurba societo „Espero“ kaj ĉiuj ĝiaj filioj. Prenante sur sin la klopodojn kaj elspezojn kaj eldonante № 1 nur de nomo de la Societo „Espero“, la komitato esperas, ke ĉiuj filioj de tiu-ĉi Societo ekkonsentos subteni la „Ruslanda Esperantisto“ kaj proklami ĝin, kiel sian organon.

La Komitato.

„S.-T. PETERBURGA SOCIETO“ DUM 1904 JARO.

(Mallonga raporto de Komitato de „Espero“).

Pro multaj kaŭzoj, agado de Societo „Espero“ en 1903 jaro tiom malgrandiĝis, ke oni ne povas noti ian prosperon dum tiu jaro. Preskaŭ ĉiuj membroj de la Societo, precipe membroj de ĝia Komitato foriĝis, — unu forveturis el Peterburgo, alia fariĝis militservanto kaj t. p. Entute por la jaro 1903 restis nur unu persono, reprezentanta la tutan Komitaton.

En Decembro de 1903 jaro D-ro I. Ostrovski el Jalta venis Peterburgon, kie li vizitis ĉiujn esperantistojn disigitajn kaj novajn, kaj aranĝis kunvenon 11—24-an de Januaro 1904 jaro. En la kunveno kelkaj esperantistoj esprimis sian deziron partopreni en komitatataj laboroj kaj la sama kunveno elektis novan Komitaton.

Tiu ĉi nova Komitato komencis sian aga-

don en tre malfavora tempo, tamen ĝi havis sufiĉe grandan sukceson.

Dum 1904 jaro estis fonditaj novaj filioj en Riga, Jalta Varsovio.

Dum la sama tempo „Espero“ plenumis jenon:

Responditaj leteroj de diversaj personoj	2386
Mendoj kaj komisioj por diversaj libroj	427
Diversaj abonoj por esperantistaj ĵurnaloj	76
Lernolibroj venditaj	1160
Diversaj libroj venditaj	1537
Propagandaj proŝuroj venditaj kaj senditaj	2000

Pri niaj supozoj kaj esperoj ni diru nenion ĝis ili efektiviĝos. Estas multaj aferoj, kiuj devas esti faritaj, sed oni bezonas por tio multajn fortojn kaj rimedojn, kiaj ankoraŭ parte ne maturiĝis, parte-tute mankas.

Materiaĵa stato de „Espero“ dum 1904 r.

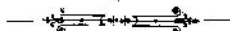
ENSPEZO.	Rub.
Membraĵ pagoj	128,50
Diversaj abonoj	161,60
Vendado de libroj	758,15
Aliaj enspezoj	36,50
Kreditaj vendoj	137,50

R. 1222,25

ELSPEZO	Rub.
Poŝtaj transendoj	212,66
Libroj aĉetitaj por vendo	684,54
Presadoj	54,00
Diversaj	40,32
RESTAS: en Kaso	93,23
Debitoroj	137,50

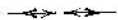
R. 1222,25

AKTIVO.	Rub.	PASIVO	Rub.
En kaso	93,23	Kreditoroj	80,00
Diversaj libroj	343,00	Balanso	740,73
Biblioteko, meblo, kaj alia havaĵo	250,00		
Debitoroj	137,50		
	R. 828,73		R. 828,73

NOVAJ MEMBROJ, ALIĜINTAJ DUM 1904.

D-ro Asnes, Blagovesĉinskij, Blumental, Brandt, Pastoro Bogos, Bikov, Busz, Davidov, Diligenskij, Efimof, Frolov, Cieľ, Kirilov, Kljačko, Kotzin, Krivoš, Krulikovskij, Krupicin, Kunaĥoviĉ, Legkov, Leontjev, Lepihin, Ljubi(†), Luĵe, Martjanov, Matzkov, Morgan, D-ro Naumov, Petersen, Rabinoviĉ, Rihter, D-ro Romanov, Saĥarov, Smirnov, Stumberg kaj Tokarskij.

NIA CELO.

Al la celo altega kaj glora.
Ni antaŭen ekiru kuraĝe!
Per la volo fortika, fervora,
La estonton ni preparu saĝe!

Tre malbone se hom' estas unu,
Malgrandigas fortojn aparteco.
Di' saĝigu nin kaj plu ne punu...
Fratoj, krii: vivu la frateco!

Nin neniam sorto ektimigas,
Al ni vento jam favore blovas;
Di' nin vivi, agi, krei, igas...
Ni ĝin faras... pli tiri ne povas.

Prof. A. Dombrovski.

Краткий исторический очеркъ идеи международнаго языка вообще и языка Эсперанто.

Нельзя не согласиться, что въ настоящее время необыкновенно быстро развитія международныхъ сношеній, когда электрический токъ объѣгая въ нѣсколько минутъ земной шаръ, ежедневно приноситъ намъ телеграфныя извѣстія изъ самыхъ отдаленныхъ уголковъ міра, когда желѣзнодорожныя поѣзда и быстроходныя пароходы съ быстротою молніи перебрасываютъ людей

Mallonga historia skizo de ideo de l'internacia lingvo entute kaj de lingvo Esperanto.

Oni ne povas ne konsenti, ke en nia tempo de neordinare-rapida kresko de internaciaj komunikiĝoj, kiam elektra fluo, ĉirkaŭkurante dum kelkaj minutoj terglobon, ĉiutage alportas al ni telegrafajn sciigojn el plej malproksimaj anguletoj de mondo, kiam fervojaĵaj vagonaroj kaj rapidaj vaporŝipoj rapidfulme transjetadas la homojn el unu kontinento al la alia kaj kiam, konforme al disvolviĝo de sciencoj, artoj

съ одного континента на другой и когда, разнообразно развитію наукъ, искусствъ и торговли, на сцену политической, ученой и коммерческой дѣятельности выступаютъ все новыя и новыя народы: сегодня—японцы, завтра—гавайцы, а тамъ, быть можетъ, обитатели Конго, ананцы, персы, сіамцы, вызывая своимъ появленіемъ необходимость ознакомленія съ ихъ языками и, тѣмъ самымъ, увеличивая и безъ того уже немалое количество фигурирующихъ въ международной жизни національныхъ языковъ, — многоязычье народовъ представляетъ собою громадное неудобство, какъ нельзя болѣе сознаваемое нынѣ, именно, когда международная жизнь пульсируетъ съ такою чисто лихорадочною, послѣдностью и когда не представляется возможнымъ, по недостатку времени, изученіе необходимыхъ въ практической жизни иностранныхъ языковъ, такъ какъ даже поверхностное ознакомленіе съ какимъ либо живымъ языкомъ требуетъ не мало часовъ упорнаго труда и все же, въ практическомъ примѣненіи въ международной жизни, почти безъ всякаго результата.

Уже десятки лѣтъ, какъ практическая жизнь требуетъ основательнаго знанія по крайней мѣрѣ трехъ языковъ: французскаго, нѣмецкаго и англійскаго, считается однако съ необходимостью знанія и другихъ иностранныхъ языковъ, которые, въ свою очередь, въ будущемъ также претендуютъ стать обязательными въ міровой жизни, какъ и вышеупомянутые три языка.

Но, принимая во вниманіе, что основательное ихъ изученіе требуетъ много времени, доступнаго лишь человѣку свободному, а слѣдовательно и матеріально обеспеченному, а также и крайнюю трудность усвоенія ихъ путемъ теоретическаго ихъ изученія съ помощью различныхъ самоучителей, невольно является мысль о какомъ нибудь упрощенномъ интернаціональномъ языкѣ, который бы безъ лишней траты дорогого времени, матеріальныхъ средствъ и безъ особыхъ усилій вполне былъ доступенъ для изученія каждому человѣку.

Конечно, не всѣхъ интересуетъ, что происходитъ внѣ круга ихъ прямой дѣятельности, однако есть много лицъ, слы-

кажъ коммерко, en la scenon de politika, scienca kaj komerca agado eniras ĉiam novaj kaj novaj popoloj: hodiaŭ — japanoj, morgaŭ — gavaĵanoj kaj poste, eble, loĝantoj de Kongo, anamanoj, persoj, siamanoj, elvokante per sia apero necescon de konatiĝo kun iliaj lingvoj kaj per tio sama, pligrandigante kaj tiel jam nemalmultan kvanton de figurantaj en internacia vivo naciaj lingvoj, multlingveco de popoloj prezentas per si grandegan maloportunon, en plej forta grado, konfesatan nune, nome, kiam internacia vivo pulsas kun tia, vere febra, rapideco kaj kiam jam ne ebligas, pro manko de tempo, eterno de necesaj en praktika vivo alilandaj lingvoj, ĉar eĉ iometa konatiĝo kun kia ajn natura lingvo postulas ne malmulte da horoj da penega laboro, kaj tamen, en praktika aluzo en internacia vivo, preskaŭ sen ia rezultato.

Jam estas kelkaj dekjaroj, kiel praktika vivo postulas fundamentan konon almenaŭ de tri lingvoj: franca, germana kaj angla, ne ellasante tamen necescon de posedado de aliaj fremdaj lingvoj, kiuj iliaŭice en la estonto ankaŭ pretendas fariĝi devigaj en monda vivo, same kiel kaj suprenomitaĵ tri lingvoj. Sed, metante la atenton, ke fundamenta ilia eterno postulas multe da tempo, alireblan sole por homo libera, kaj sekve, materiale garantiita, kaj ankaŭ troan malfacilecon de alproprigo ilin teorie, kun helpo de diversaj meminstruiloj, nevole aperas penso pri kia ajn simpligita internacia lingvo, kiu sen superflua perdo de multekosta tempo, materialaj rimedoj kaj sen apartaj penadoj tute estus alirebla por eterno de ĉiu homo

Certe, ne ĉiujn interesas tio, kio fariĝas ekster rondo de ilia senpera agado, tamen estas multaj personoj, tro ekinterisitaĵ kaj sam-

комъ заинтересованныхъ и въ то же время обезпеченныхъ фигурированіемъ въ міровой жизни новыхъ и новыхъ національныхъ языковъ, порождающихъ собою новое вавилонское столпотвореніе. Эти послѣдніе — люди науки, — и, дѣйствительно, ученому специалисту въ настоящее время приходится быть и полиглотомъ, такъ какъ спеціальныя научныя труды не всегда переводятся, подобно знаменитымъ литературнымъ произведеніямъ, на другіе языки, между тѣмъ какъ для прогресса науки одинъ общій и доступный для скорого изученія языкъ, на который переводились бы всѣ научныя труды были бы неоцѣнимымъ сокровищемъ и незамѣнимымъ приобретениемъ. Въ особенности же отсутствіе такого общепонятнаго языка сильно даетъ себя чувствовать на международныхъ сѣздахъ и конгрессахъ, гдѣ сталкиваются люди всевозможныхъ національностей.

Идея искусственнаго международнаго языка народилась и развилась за послѣднія столѣтія. Въ древнемъ мірѣ считались международными языками греческій и латинскій: первый — со временъ Александра Македонскаго и послѣдній — отъ начала христіанской эры. Латинскій языкъ держался около полутора тысячъ лѣтъ послѣ исчезновенія народа, на немъ говорившаго. Но, съ теченіемъ времени, этотъ языкъ, замкнутый въ тѣсную рамку своей грамматики, пересталъ удовлетворять требованіямъ международнаго языка, оказавшись непримѣнимымъ къ современной жизни. И вотъ, тогда выступили на сцену языки французскій, какъ дипломатическій и аристократическій, нѣмецкій — языкъ науки, англійскій — языкъ торговли и итальянскій музыки и пѣнія. Такимъ образомъ, вмѣсто одного международнаго появилось уже нѣсколько, изъ коихъ каждый претендовалъ на званіе всемірнаго языка, но ни одинъ изъ нихъ вслѣдствіе сравнительной трудности изученія, не могъ сдѣлаться всемірнымъ, и тогда сама собою народилась идея объ искусственномъ всемірномъ языкѣ.

Мысль о немъ впервые появилась въ 17 столѣтіи. Вопросомъ этимъ занялся въ 1629 г. Descartes. Въ 1661 г. д-ръ Joh. Joach Becker предложилъ замѣнить слова

tempe maltrankviligitaj de figurado en monda vivo de ĉiam novaj kaj novaj naciaj lingvoj, naskantaj per si babilonan turkonstruadon. Jenaj lastaj estas homoj de scienco, kaj efektive, scienculo-specialisto niateme devas esti kaj poligloto, ĉar specialaj sciencaj laboroj ne ĉiam tradukiĝas, simile al famaj bel-literaturaĵoj, je aliaj lingvoj, dume por progreso de scienco unu komuna kaj alirebla por rapida ekposedo lingvo, en kiun tradukiĝadus ĉiuj sciencaj laboroj, estus netaksebla trezoro kaj neanstataŭigebla akiro. Aparte do, foresto de tia komunkomprenebla lingvo permesas sin senti en la internaciaj kunveturiĝoj kaj kongresoj, kie kunpuŝiĝas homoj de ĉiujblaj nacioj.

Ideo de arta internacia lingvo naskiĝis kaj disvolviĝis dum lastaj centjaroj. En antikva mondo estis internacia lingvo greka kaj latina: unua — de la tempo de Aleksandro Macedona kaj lasta — de la komenco de kristana epoko. Latina lingvo sin tenis ĉirkaŭ unu kaj duono da miloj da jaroj post malapero de popolo. en ĝi parolinta. Sed, kun tempalfuado, jena lingvo, enŝlosita malvastan kadreton de ĝia grammatiko, ĉesis kontentigadi postulojn de internacia lingvo, montriginte maluzebla por nuntempa vivo. Kaj jen, tiam enpaŝis scenon lingvoj: franca, kiel diplomata kaj aristokrata, germana — lingvo de scienco, angla — lingvo de komercio kaj itala — de muziko kaj kantado. Tiamaniere, anstataŭ unu internacia, aperis jam kelkaj, el kiuj ĉiu pretendadis nomiĝi tutmonda lingvo, sed neniu, en sekvo de komparaĵa malfacileco por ĝia ellerno povis fariĝi tutmonda kaj tiam per si mem naskiĝis ideo pri arta tutmonda lingvo.

Penso pri ĝi unue aperis en 17 jarcento. Pri jena demando sin okupis en 1629 jaro Descartes. En 1661 j. d-ro Joh. Joach Becker proponis anstataŭigi la vortojn per ciferoj. Tio-ĉi

цифрами. Это была, такъ называемая, пазиграфия. По тому же пути шли въ 1665 году Dalgarno и Anastasius Kirchner. Въ 1666 г. великій философъ W. Leibnitz въ своемъ знаменитомъ сочинении: „Disertatio de arte combinatioia (Lipsiae, 1666)“ выразилъ свою идею и возможность созданія пазиграфii. Спустя два года англійскій епископъ John Wilkins опубликовалъ свою систему пазиграфii въ сочинении „An Essay towards a seal Character and philosophical language (1668)“. За нимъ слѣдовали Peter Forele (1667), Upperdorf (1670—80), Andreas Muller (1681), въ систему котораго уже вошелъ языкъ фонетическій, имѣвшій своимъ основаніемъ языкъ китайскій; jezuitъ Besnier (1684), Joch. Caramuel von Lobkowitz (1687), David Solbrig (1725), венгерецъ Kalmar de Taboltzafo (1772), система котораго отличалась ужасною трудностью; Berger (1779), Delormel (1795), Vater (1795), Maimieux (1797), M. Budet и M. Chambry; но этимъ еще не закончились попытки создать пазиграфiю; въ 1796 году появилась система Sicard, въ 1797—система профессора С.-Петербургскаго университета Wolke; системы пазиграфii были предложены также и г.г. Fry, Buch, Grotenfeld и J. S. Vater (1799); въ 1805 г. появилась система Näther, въ 1840 Renzi и Sunderwall; въ 1860 Jacob Grimm; въ 1863 идеографiя don Sinbaldо de Mas, въ которую вошло около 2600 знаковъ, имѣющихъ форму музыкальных нотъ. Въ 1874 система неизвѣстнаго автора на англійскомъ языкѣ. Новѣйшія системы пазиграфii принадлежали барону Gablenz, Moses Paiz, Anton Bachmaier и Albert Walter.

Эти многія попытки служатъ лучшимъ доказательствомъ потребности существованія международнаго языка, но пазиграфiя не могла имѣть успѣха и уже въ 1818 году Niethammer указала на необходимость перейти къ языку фонетическому. Таковой переходъ сдѣланъ католическимъ священникомъ Schleyer, авторомъ Volapük (1878).

Въ продолженіи нѣсколькихъ лѣтъ Воляпүкъ приобрѣлъ тысячи приверженцевъ. Между прочимъ Jl. Lott писалъ, что въ Австріи одинъ онъ познакомилъ съ Воляпүкомъ почти 10 000 человекъ. Нѣкоторые нѣмецкіе журналы печатали упраж-

estis, tiel nomata, pazigrafio. Laŭ sama vojo iris en 1665 jaro Dalgarno kaj Anastasius Kirchner. En 1666 j. fama filozofo W. Leibnitz en lia fama verko „Disertatio de arte combinatoria (Lipsiae, 1666)“, esprimis sian ideon pri ebleco de kreo de pazigrafio. Post du jaroj angla episkopo John Wilkins publikigis sian sistemon de pazigrafio en verko: „An Essay towards a seal character and philosophical language (1668)“. Post li sekvis Peter Forele (1667), Upperdorf (1670—80), Andreas Muller (1681), en sistemon de kiu eniris jam lingvo fonetika, havinta por sia fundamento lingvon ĥinan: jezuito Besnier (1684), Joch Caramuel von Lobkowitz (1687), David Solbrig (1725), hungaro Kalmar de Taboltzafo (1772), kies sistemo distingigadis per terura malfacileco; Berger (1779), Delormel (1795), Vater (1795), Maimieux (1797), M. Budet kaj M. Chambry: sed per jeno ne finiĝis ankoraŭ provoj ekkrei pazigrafion; en 1796 jaro aperis sistemo de Sicard, en 1797 sistemo de profesoro de S.-Peterburga universitato, Wolke; sistemoj de pazigrafio estis proponitaj ankaŭ kaj de sinjoroj Fry, Buch, Grotenfeld kaj J. S. Vater (1799); en 1805 j. aperis sistemo de Näther, en 1840 Renzi kaj Sunderwall; en 1860 Jacob Grimm, en 1863 ideografio de don sinbaldо de Mas, en kian eniris ĉirkaŭ 2600 signetoj, havantaj la formon de muziknotoj. En 1874 sistemo de nekonata aŭtoro en angla lingvo. Plejnovaj sistemoj de pazigrafio apartenis al barono Gablenz, Moses Paiz, Anton Bachmaier kaj Albert Walter.

Jenaj multaj provoj servas kiel plejbona argumento de neceseco de ekzistado de internacia lingvo, sed pazigrafio ne povis havi la sukceson kaj jam en 1818 jaro Niethammer montris necesecon transiri al fonetika lingvo. Tia transiro estis farita de katolika pastro Scleyer, aŭtoro de Volapük (1878).

En daŭro de kelkaj jaroj Volapuko akiris milojn da adeptoj. Inter cetera Jl. Lott skribis, ke en Aŭstrujo li sola konigis volapukon preskaŭ al 10000 homoj. Kelkaj germanaj ĵurnaloj presadis ekzercojn en Volapuko. Estis fonditaj katedroj de volapuko: en Parizo (Ecole de

нения на воляпюкѣ. Были основаны кафедры воляпюка: въ Парижѣ (Ecole de hautes études commerciales), въ Вѣнѣ четыре (изъ нихъ одна при университетѣ), въ Мадридѣ (Филологическое Общество), въ Бордо, въ Италиі, въ Сѣверной и Южной Америкѣ, а также преподавался въ Мюнхенской гимназіи и въ испанскихъ школахъ. На воляпюкѣ выходили газеты и журналы въ Констанцѣ, Бреславлѣ, Парижѣ, Вѣнѣ, Мадридѣ, Миланѣ, Стокгольмѣ, Мюнхенѣ, Порто-Рико и даже въ Китаѣ „Interpretor“ — 1889 г.

Въ 1897 году былъ организованъ второй конгрессъ воляпюкистовъ въ Мюнхенѣ и была основана академія Воляпюка, председателемъ которой избранъ А. Kerckhoffs въ Парижѣ.

Эта академія и обнаружила впервые недостатки воляпюка, а именно трудность его изученія, такъ какъ всѣ слова произвольно выдуманы были авторомъ, а не взяты изъ живыхъ языковъ, словарь былъ слишкомъ великъ и ко всему этому самый языкъ слишкомъ грубъ, тяжелъ въ произношеніи и неблагозвученъ.

Въ 1885 году появилась система Pasilingva — Steiner'a и еще двѣ системы въ 1887 году: Spelin — Bauer'a и Lingvo Tutmonda неизвѣстнаго нѣмецкаго автора; но всѣ эти системы были слишкомъ слабы, чтобы конкурировать съ гремящимъ въ то время на весь міръ воляпюкомъ.

Въ это же самое время появилась и система доктора Л. М. Заменгофа, — Esperanto.

Если же теперь мы позволимъ себѣ напомнить читателямъ, что послѣ опубликованія языка Эсперанто появилось еще болѣе 15 разныхъ системъ, въ томъ числѣ: Kosmos — Eugenius Lauda, Lingva, Nov Latin, Hellenique, Lingvo Franca Nuova, Franca Angla lingvo de Lentz, Lingvo de A. Nilson, Lingva Catolica de Albert Liptay, Myrana, Mondolingue, Universala, Communicationssprache, Nal-bino, Kosmopolit de Lott (1891), Chabe и за послѣднее время Fransezin, Jdiom Neutral, Lingvo blua de Bollack, Thal и другіе, — то будетъ очень ясно, при какихъ неблагоприятныхъ обстоятельствахъ появилась и боролась система д-ра Л. Заменгофа.

hautes études commerciales), en Vieno la kvar (unu el ili ĉe universitato), en Madrido (Filologia Societo), en Bordo, en Italujo, en Norda kaj Suda Ameriko kaj ankaŭ ĝin oni instruis en Munkena gimnazio kaj en hispanaj lernejoj. En volapuko eliradis gazetoj kaj ĵurnaloj en Konstanco, Parizo, Breslaŭo, Vieno, Madrido, Milano, Stokholmo, Munheno, Porta-Riko kaj eĉ unu en Ĥinujo „Interpretor“ 1889 j.

En 1897 jaro estis organizita dua kongreso de volapukistoj en Munheno kaj fondiĝis akademio de Volapuko, kies prezidanto elektita estis A. Kerckhoffs en Parizo.

Tiu-ĉi akademio eltrovis unue la mankojn de jena lingvo, kaj nome, malfacilecon de ĝia ellerno, ĉar ĉiuj vortoj arbitre estis elpensitaj de aŭtoro, sed ne prenitaj el naturaj lingvoj, vortaro estis tro granda kaj krom ĉio jena mem lingvo tro maldelikata, malfacile elparolebla kaj nebonsona.

En 1885 jaro aperis sistemo Pasilingva de Stejner kaj ankoraŭ du sistemoj en 1887 jaro: Spelin de Bauer kaj Lingvo Tutmonda de nekonata germana aŭtoro; sed ĉiuj jenaj sistemoj estis tro malfortaj por konkuradi kun brueginta tiutempe tra tuta mondo volapuko.

En sama tempo aperis kaj sistemo de doktoro L. M. Zamenhof „Esperanto“.

Se nun ni permesos al ni rememorigi al legantaro, ke post publikigo de lingvo Esperanto aperis ankoraŭ plu ol 15 diversaj sistemoj, en tiu kvanto: Kosmos de Eugenius Lauda, Lingva, Nov Latin Hellenique, Lingvo Franca Nuova, Franca Angla lingvo de K. Lentz, Lingvo de A. Nilson, Lingva Catolica de Albert Liptay, Myrana, Mondolingue, Universala, Communicationssprache, Nal-bino, Kosmopolit de Lott (1891). Chabe kaj dum lasta tempo: Fransezin, Idiom Neutral, Lingvo Blua de Bollack, Thal kaj aliaj, — do estos tre klare ĉe kiaj malfavoraj cirkonstancoj aperis kaj batalis sistemo de d-ro L. Zamenhof.

Въ 1811 году Копенгагенская Академія Наукъ назначила премію за изобрѣтеніе легчайшаго и наиболѣе практичнаго способа для международныхъ сношеній. Затѣмъ уже въ 1887 году Американское философское Общество въ Филадельфіи поручило Комитету, состоящему изъ трехъ лицъ, обсудить вопросъ о созданіи международнаго языка. Комитету было предложено обсудить и разрѣшить вопросы: нуженъ-ли международный языкъ, можно-ли создать его и какой онъ долженъ быть. Ничего не зная еще о работѣ д-ра Заменгофа, это О-во пришло къ тѣмъ же выводамъ о всемірномъ языкѣ, къ какимъ и самъ Заменгофъ. Принципы, которые Общество выработало для языка теоретически, авторъ Эсперанто осуществилъ практически. Когда труды Комитета подходили къ концу, изъ Варшавы была получена брошюра Заменгофа о международномъ языкѣ Эсперанто. Докладъ о немъ былъ сдѣланъ однимъ изъ членовъ Комитета, секретаремъ Общества, Henry Phillips, который нашелъ, что разрѣшеніе вопроса о международномъ языкѣ, предложенномъ д-ромъ Заменгофомъ, есть наиболѣе рациональное. Самъ онъ сдѣлался горячимъ сторонникомъ системы Эсперанто, написалъ англійско-эсперантскій словарь и объ этой своей работѣ объявилъ въ № 7 журнала „La Esperantisto“ за 1890.

О языкѣ Эсперанто дали свои компетентныя заключенія филологи и профессора F. Max Muller, Henry Phillips, J. A. Lundell, Cl. Adelsköld, Gaston Moch, P. K. Toksvig, Л. Н. Толстой, С. Буличъ, В. Шериль, Бодуэнъ де Куртэнъ и многіе другіе. 9 Апрѣля 1901 года языкъ Эсперанто по докладу о немъ генерала Себерта одобренъ Парижскою Академіею Наукъ, о чемъ и занесено въ Comptes Rendus de l'Académie des Sciences; въ текущемъ году, на всемірной выставкѣ въ С. Луи международное жюри присудило Парижской эсперантской выставкѣ серебряную медаль.

— „Простой, гибкій, благозвучный, истиннѣ международный въ своихъ элементахъ языкъ Эсперанто представляетъ собою цивилизованному міру единственно вѣрное разрѣшеніе международного языка. Тысяча фактовъ свидѣлствуютъ о практической его заслугѣ“.

En 1811 jaro Kopenhagena Akademio de Sciencoj difinis la premion por eltrovo de plej facila kaj plej praktika rimedo por internaciaj komunikigoj. Poste jam en 1887 jaro Amerika Filozofia Societo en Filadelfio komisiis al la komitato, konsistinta el tri personoj, prijuĝi demandojn pri kreo de internacia lingvo. Al komitato estis proponite prijuĝi kaj solvi la demandojn: ĉu estas bezona internacia lingvo ĉu oni povas ĝin krei kaj kia ĝi devas esti? Sociante nenion ankoraŭ pri laboro de d-ro Zamenhof, jena societo konkludis same pri internacia lingvo, kiel mem Zamenhof. Principojn, kiujn Societo ellaboris por lingvo teorie, aŭtoro de Esperanto efektivigis praktike. Kiam laboroj de Komitato venis al fino, el Varsovio estis ricevita broŝuro de Zamenhof pri internacia lingvo Esperanto. Raporto pri ĝi estis farita de unu el komitatanoj, sekretario de societo, Henry Phillips, kiu trovis, ke solvo de demando pri internacia lingvo, proponita de d-ro Zamenhof, estas plej racionala. Li mem fariĝis varmega adepto de sistemo Esperanto, verkis angle-esperantan vortaron kaj pri jena sia laboro li publikigis en № 7 de ĵurnalo — „La Esperantisto“ por 1890 jaro

Pri lingvo Esperanto donis siajn kompetentajn konkludojn filologoj kaj profesoroj F. Max Müller, Henry Phillips, J. A. Lundell, Cl. Adelsköld, Gaston Moch, P. K. Toksvig, L. N. Tolstoj, S. Bulić, E. Šercl, Beaudouin de Courtenay kaj multaj aliaj. 9-a de Aprilo de 1901-a jaro lingvo Esperanto post raporto pri ĝi de generalo Sebert, estis aprobita de Pariza Akademio de Sciencoj, kio estas enskribita en Comptes Rendus de l' Académie des Sciences; en kuranta jaro, en tutmonda ekspozicio en St. Louis internacia ĵugantaro aljuĝis al Pariza esperantista grupo arĝentan medalon.

„Simpla, fleksebla, belsona, vere Internacia en siaj elementoj la lingvo Esperanto prezentas al la mondo civilizita la sole veran solvon de internacia lingvo. Mil faktoj atestas la praktikan meriton de la nomita lingvo“.

Вот краткое, но весьма содержательное и точное определение сущности языка Эсперанто, сделанное первым его апостолом во Франции, L. de Beaufront, который, работая над созданием собственной системы всемирного языка, по ознакомлении с языком Эсперанто, героически сжоронил свой упорный 12-летний труд.

По выговору яз. Эсперанто очень напоминает себя мелодичный итальянский. Вся грамматика его состоит из 16 коротеньких правил. Словарь состоит из 1500 корней, из которых при помощи 32 вставок и приставок можно образовывать безчисленное количество слов, не имея надобности изучать их. Эсперанто богаче всех существующих живых языков и на нем можно выражать даже мельчайшие оттенки речи; кроме всего этого, будучи строго-логично построенным, он дает возможность быстро и в совершенстве усвоить его, как в письме, так и в живой разговорной речи. Благодаря членораздельному строю, а также и тому, что словарь яз. Эсперанто состоит из общепотребительных слов, взятых из иностранных языков, все написанное на этом языке может дешифровать совершенно свободно с помощью словаря каждый, даже и неизучивший языка Эсперанто.

Эсперанто распространился вначале в России и Германии. Первым и горячим другом в Германии был алексей волыянский Leopold Einstein, а за ним последовал и весь волыянский клуб "Weltsprache-Verein", основанный в 1885 году. 1 Сентября 1889 года в Нюрнберге вышел первый № эсперантской газеты "Esperantisto" — издаваемый Chr. Schmidt, Председателем Нюрнбергского клуба.

За этот короткий период (1887—1891) горячими приверженцами яз. Эсперанто были: в Германии L. Einstein († 8 Сентября 1890 г.), Chr. Schmid, L. Meier и W. H. Trompeter († 7 Ноября 1901 г.); в России: А. Грабовский, Е. Валь, А. Зиновьев и проф. А. Домбровский; в Америке — Henry Phillips и R. Geoghegan; в Италии: D-ro Marignoni; во Франции: A. Demonget; в Швеции: Heinriclundquist; в Болгарии,

Jen mallonga, sed tre esenca kaj preciza difino de lingvo Esperanto, farita de unua ĝia apostolo en Francujo. L. de Beaufront, kiu, laborante je kreado de propra sistemo de tutmonda lingvo, post ekkono de lingvo Esperanto heroeme enterigis sian obstinan 12-jaran laboron.

Laŭ elparolado lingvo Esperanto tre rememorigas per si melodian italan. Tuta grammatiko ĝia konsistas el 16 mallongaj reguloj. Vortaro konsistas el 1500 radikoj, el kiuj, kun helpo de 32 aldonaj kaj enmetoj, oni povas krei neelkalkuleblan kvanton da vortoj, ne bezonante eternadi ilin. Esperanto estas plej riĉa el ĉiuj naturaj lingvoj kaj per ĝi oni povas esprimadi eĉ plej detalajn nuancojn de parolo; krom ĉio jena, estante severe—logike konstruita, ĝi ebligas rapide kaj perfekte ekspedi sin, kiel en skribado, tiel same kaj en kuranta interparolado. Dankal membredivida konstruo kaj same al tio, ke vortaro de lingvo Esperanto konsistas el komunizataj vortoj, prenitaj el alilandaj lingvoj, ĉion, skribitan en Esperanto, povas deŝifri tute libere kun helpo de vortaro ĉiu, eĉ ne ellerninta lingvon Esperanton.

Esperanto disvastiĝis en la komenco en Rusujo kaj Germanujo. Unua kaj varmaga amiko en Germanujo fariĝis volapukisto Leopold Einstein kaj lin sekvis kaj tuta volapuka klubo — "Weltsprache-Verein", fondita en 1885 jaro. 1 Septembron de 1889 j. en Nurenbergo eliris unua numero de esperanta gazeto "Esperantisto", eldonata de Chr. Schmidt, Prezidanto de Nurenberga klubo.

En jena mallonga periodo (1886—1891) varmegaj adeptoj de lingvo Esperanto fariĝis en Germanujo L. Einstein († 8 Novembron 1890) Chr. Schmidt, L. Meier kaj W. H. Trompeter († 7 Novembron 1901 j.); en Rusujo: A. Grabovski, E. Val, A. Zinovjev kaj Prof. A. Dombrovski; En Ameriko: — Henry Phillips kaj R. Geoghean; en Italujo: — D-ro Marignoni; en Francujo — A. Demonget; en Svedujo. — S. Heinriclundquist; en Bulgarujo: — M. Bog-

М. Bogdanov (Diodono); въ Данин, Chr. Nielsen; въ Испанин, Rodriguez Huertas и въ Бельгii, F. Lorenc.

За время съ 1891—1893 г.г. были основаны эсперантские клубы въ Мюнхенѣ (L. Meier, K. Wagner), Шальке (W. H. Trompeter), Улсалѣ (S. Lundstrom), Фрейбургѣ (A. Maier), С.-Петербургѣ (С. Галле, А. Флорель), Софи (Diodono), Малагѣ, Гетебургѣ (G. Backman), Остербѣ (O. Holmquist), Эрлангенѣ (Fr. Briesen) и Швейнфуртѣ (P. Kramer).

Въ 1892 году издателемъ „Esperantisto“ сдѣлался W. H. Trompeter, который издавалъ его въ теченіи трехъ лѣтъ (1892—1895).—

Желая быть только инициаторомъ, но не хозяиномъ яз. Эсперанто Л. Заменгофъ предложилъ въ 1890 г. организовать Эсперантскую Лигу (Ligo Esperantista), которая должна была бы только печься о языкѣ; но многіе поняли это превратно и отъ Марта 1890 г. до конца 1894 года проекты и сужденія о реформахъ языка Эсперанто не прекращались въ эсперантскомъ журналѣ. Уже въ самомъ началѣ, предвидя нежелательные результаты, возстали противъ Лиги Henry Phillips, L. Einstein, A. Grabovskij, R. Geoghegan и Валь (газ. Esperantisto, 1900 г. № 12). Десятилѣтній опытъ показалъ, что нашъ языкъ совершенно не нуждается въ реформированіи и что попытки реформъ нанесли только вредъ. Въ концѣ года авторъ языка долженъ былъ выразить свое глубокое разочарованіе и признаніе, что Лига была мертворожденною,—и Лига была устранена. Но, въ началѣ 1893 года, были вынуждены воскресить ее, и обсужденія и предложенія реформъ начались съ особенною силою. Противъ нея печатно возстали тогда L. de Beaufront, L. Meier и Н. Боровко, но несмотря даже на протестъ самаго автора Эсперанто, онъ былъ вынужденъ въ 1894 г. начать въ печати обсужденія о несвоевременныхъ реформахъ; но общимъ голосованіемъ въ Августѣ 1894 г. большая часть эсперантистовъ дала по различнымъ мотивамъ голоса противъ реформъ языка.

Въ 1895 году по цензурнымъ условіямъ „Esperantisto“ не былъ допущенъ въ Россію и журналъ, потерявъ многихъ аба-

danov (Diodono); en Danujo—Chr. Nielsen; en Hispanujo—Rodriguez Huertas kaj en Bohemujo,—F. Lorenc.

Dum tempo de la 1891—1893 j.j. estis fonditaj esperantistaj kluboj en Munheno (L. Meier, K. Wagner), Salke (W. H. Trompeter), Upsalo (S. Lundstrom), Freiburgo (A. Maier), St. Peterburgo (N. Halle, A. Florel), Sofio (Diodono), Malago, Goteburgo (G. Backman), Osterby (O. Holmquist), Erlangeno (Fr. Briesen) kaj Ŝvejnfurto (P. Kramer).

En 1892-a jaro eldonanto de „Esperantisto“ fariĝis W. H. Trompeter, kiu eldonadis ĝin tri jarojn. (1892—1895).—

Dezirante esti sole iniciatoro, sed ne mastro de lingvo Esperanto, L. Zamenhof proponis en 1890 j. organizi Esperantistan Ligon, kiu devus sole prizorgadi lingvon, sed multaj komprenis ĝenon malvere kaj de Marto de 1890 jaro ĝis la fino 1894 jaro projektoj kaj juĝoj pri reformoj de lingvo ne ĉesadis en esperanta ĵurnalo. Jam en mem komenco, antaŭvidante nedezirindajn rezultatojn, protestis kontraŭ Ligo Henry Phillips, L. Einstein, A. Grabovski, R. Geoghegan kaj Wal (gazeto „Esperantisto“, de la № 12, de 1900 j.). Dekjara sperto elmontris, ke nia lingvo tute ne bezonis reformadon kaj ke provoj de reformoj alportis sole malutilon. En la fino de jaro, aŭtoro de lingvo devis esprimi sian profundan disreviĝon kaj konfesion, ke Ligo estis malvivnaskita, kaj Ligo estis forigita. Sed en la komenco de 1893 jaro oni devis ĝin revivigi kaj prijuĝoj kaj proponoj de reformoj restiĝis kun aparta forto. Kontraŭ ĝi prese protestis tiam L. de Beaufront, L. Meier kaj N. Boroŭko, sed malgraŭ eĉ protesto de aŭtoro mem de Esperanto, li estis devigita en 1894 jaro komenci prese prijuĝojn de malĝustatem-paj reformoj. Sed en komuna voĉdonado, en Aŭgusto de 1894 j. pli granda parto de esperantistoj en sekvo de diversaj motivoj donis voĉojn kontraŭ la reformoj de lingvo.

En 1895 jaro laŭ cenzuraj kondiĉoj „Esperantisto“ ne estis enlasita Rusujon kaj ĵurnalo, perdinte multajn abonantojn, ĉesis ekzi-

нентовъ, пересталъ существовать. Въ концѣ года онъ появился уже въ Упсалѣ, подъ названіемъ „Lingvo Internacia“, издаваемый мѣстнымъ клубомъ. Въ томъ же самомъ году были сдѣланы весьма интересные опыты заграничныхъ поѣздокъ съ помощью яз. Эсперанто: I. Wasnievski (въ Швецію), V. Langlet и E. Etzel (въ Россію) и неизвѣстный русскій (въ Парижъ). Полная пригодность международнаго яз. Эсперанто была установлена и послѣдовали новыя путешествія въ 1896—1897 гг.

Въ 1895—1896 гг. Эсперанто весьма успешно начало прививаться во Франціи. Съ начала 1896 года французскій международный журналъ *L' Etranger* (нынѣ *Concordia*) началъ печатать статьи на яз. Эсперанто. „Вѣстникъ слѣпной физики и элементарной математики“ (въ Одессѣ) также изъявилъ желаніе принимать статьи на Эсперанто. Журналъ „Le Grand Stenographe“ и газета „Gazete Stenographique“ (ред. Hamel) основали рубрику *L'Esperantiste* — и начали печатать упражненія на яз. Эсперанто. Редакторъ „L'Independance Belge“, C. Moch, сдѣлался эсперантистомъ. Въ 1897 г. редакторъ датской газеты „Nykjobing Venstreblad“ P. K. Toksvig объявилъ пріемъ корреспонденціи на яз. Эсперанто. Съ 1892 по 1897 гг. наиболее энергичную дѣятельность выказали: въ Германіи, W. H. Trompeter, Chr. Schmidt и L. Meier; во Франціи—L. Beaufront, R. Lemaire, Gaston Moch; въ Россіи,—А. Грабовскій, Н. Казимиръ, И. Островскій, И. Пучковскій, Общество Эсперо, А. Зиновьевъ и В. Гернетъ; въ Швеціи,—Cl. Adelsköld, A. Runstedt, S. Lundstrom, V. Langlet, Paul Nylen, K. Svanbom, klubo esperantista.

Въ настоящее время Эсперанто широко разошлось по всему міру, имѣя горячихъ приверженцевъ и свои клубы во всѣхъ пяти частяхъ свѣта и проникло болѣе чѣмъ въ 56 различныхъ государствахъ. На языкѣ Эсперанто нынѣ издаются 23 журнала, на немъ имѣется богатая переводная и оригинальная, а также и музыкально-вокальная литература. Всѣхъ эсперантистовъ, зарегистрированныхъ и переписывающихся на яз. Эсперанто, по послѣднему подсчету—около 300.000 человекъ. На Парижскій

stadі. En la fino de jaro ĝi reaperis jam en Upsalo sub nomo „Lingvo Internacia“, eldonata de loka klubo. En la sama jaro estis faritaj tre interesaj spertoj de eksterlandaj vojaĝoj kun helpo de lingvo „Esperanto“: J. Wasnievski (Svedujon), V. Langlet kaj E. Etzel (Rusujon) kaj nekonata ruso (Parizon). Tuta taŭgeco de internacia lingvo Esperanto estis fakitigita kaj sekvis novaj vojaĝoj en 1896—1897 jaroj.

En 1895—1896 jaroj Esperanto tre sukcese komencis alplantiĝadi en Francujo. De la komenco de 1896 j. franca internacia journalo „L' Etranger“ (nun Concordia) komencis presadi artikolojn en Esperanto. „Sciiganto de sperta fiziko kaj elementa matematiko“ en Odeso same deziris akceptadi artikolojn en Esperanto. Journalo „Le Grande Stenographe“ kaj gazeto „Gazete Stenographique“ (red. Hamel) fondis la rubrikojn „L'Esperantiste“ kaj komencis presi ekzercojn en lingvo Esperanto. Redaktoro de „L'Independance Belge“ Gaston Moch farigis esperantisto. En 1897 jaro redaktoro de dana gazeto „Nykjobing Venstreblad“ P. K. Toksvig anoncis la akcepton de esperanta korespondo. De la 1892 ĝis 1897 plejenergian agadon elmontris: en Germanujo—W. H. Trompeter, Chr. Schmidt kaj L. Meier; en Francujo—L. Beaufront, R. Lemaire, Gaston Moch; en Rusujo,—A. Grabovskij, N. Kazi—Girej, I. Ostrovskij, I. Pučkovskij, Societo „Espero“, A. Zinovjev kaj V. Gernet; en Svedujo,—Cl. Adelsköld, A. Runstedt, S. Lundstrom, V. Langlet, Paul Nylen, K. Svanbom, klubo esperantista.

Niatempe Esperanto larĝe disportiĝis tra tuta mondo, havante varmegajn adeptojn kaj siajn klubojn en ĉiuj kvin partoj de mondo, kaj eniĝis en 56 diversajn regnojn. En lingvo Esperanto nun eldoniĝas 23 journaloj, en ĝi estas riĉa traduka kaj originala, ankaŭ musike—vokala literaturo. Da ĉiuj esperantistoj, enregistritaj kaj korespondantaj en lingvo Esperanto, laŭ lasta elkalkulo estas ĉirkaŭ 300.000 homoj. En Pariza ekspozicio de 1900 jaro, laŭ iniciativo de profesoroj Couturat kaj Leau, estas fondita Delegacio por en-

выставкѣ 1900 года по инициативѣ профессоров Couturat и Leau основана делегация для введенія международного вспомогательнаго языка; къ которой присоединилась уже масса ученыхъ обществъ и профессоровъ изъ различныхъ странъ свѣта имѣющихъ каждое прислать отъ себя делегата на всемирный конгрессъ 1907 года въ Парижѣ, который долженъ санкционировать одну изъ системъ искусственнаго языка, оказавшуюся лучшей и дать ей официально права гражданства. Можно заранее съ полною увѣренностью сказать, что день этого конгресса будетъ величайшимъ праздникомъ esperantистовъ, такъ какъ по тому первенствующему положенію, которое такъ счастливо нынѣ занимаетъ по своимъ заслугамъ яз. Эсперанто, онъ получитъ права гражданства и станетъ официальнымъ вспомогательнымъ языкомъ всего міра. *)—

Лицамъ, интересующимся исторіею международнаго языка вообще и Эсперанто въ частности, рекомендуется обстоятельно трактуемое по этому вопросу сочиненіе на французскомъ языкѣ: „Histoire de la langue universelle“, — par profes. L. Leau et L. Couturat, изданное въ Парижѣ фирмою Гашеттъ и К^о. Стоимость книги—4 рубля.

Е. Радвань-Рыпинский.

С.-Петербургъ.

кондуко де интернація helpanta lingvo, at kiu jam aliĝis multege da sciencaj societoj kaj profesoroj el diversaj landoj de mondo, intencantaj ĉiu alsendi de si delegatan al tutmonda kongreso de 1907 jaro en Parizo, kiu devas sankcii unu el sistemoj, montrigontan plej bona kaj oficiale doni al ĝi la rajtojn de regnaneco. Oni povas antaŭtempe kun plena certigo diri, ke tago de tiu kongreso estos grandega festo de esperantistaro, ĉar laŭ tiu ĉefanta situacio, kiun tiom feliĉe okupas pro siaj meritoj lingvo Esperanto, ĝi estos ricevinta la rajtojn de regnaneco kaj fariĝos oficiala helpa lingvo de tuta mondo *).—

Al personoj, sin interesantaj pri historio de internacia lingvo entute kaj de Esperanto parte, ni rekomendas detale traktantan pri jena demando verkon en franca lingvo:—„Histoire de la langue universelle“—de profesoroj L. Leau kaj L. Couturat, eldonitan en Parizo de firmo Hachette et K^o (79, boulevard Saint-Germain Paris). Prezo de Verko 10 frankoj.

Е. Радвань-Рипинский.

St.-Peterburgo.

Io pri la belsoneco de Esperanto.

Ŝajnus, ke estas neeble konsentigi en arta linggo tiajn nepacigemajn principojn, kiel belsoneco kaj logikeco, simpleco, reguleco, facileco, sed tamen Esperanto genie kontentigas ĉiujn ĉi ecojn.

Neniu neigos, ke la belsoneco estas ne malgrava eco de lingvo, servanta ne nur por simplaj aferaj skribaj rilatoj, sed ankaŭ por la literaturo kaj poezio, por interparoladoj kaj alparoloj, same kiel la proksime kunligita kun la beleco facila elparolebleco, egaliganta Espe-

ranton, parolatan de bulgaroj kaj svedoj, francoj kaj hungaroj, rusoj kaj angloj.

Al tiuj ŝajnas, ke Esperanto estas tia belsona, ke ĝi estas „ŝanĝita kaj simpligita romana lingvo, konsistanta el latinaj radikoj“. Ne prijuĝante la malverecon de tiu ĉi esprimo mem, mi diros nur, ke ĉiukaze ne la romanaj radikoj, sed aliaj kondiĉoj estas ĉefaj kaŭzoj de l'beleco de la lingvo. Tiaj estas unue la akcento sur la antaŭlasta silabo, due finiĝoj de l'multsilabaj vortoj je vokaloj kaj tiaj

*) Fontoj, servintaj por verko de skizo. Dekjaro de Esperanto. — N. Borovko (Jarlibro Esperantista, 1897. Eldono de la Societo Espero). — „Nedjela“ — 1894 j. N 24. artikolo de redakcio. — „Novorossijskij Telegram“ — 1894 j. N 6168. art. de V. Gernet. — „Odesskija Novosti“ — 1894 j. N 2978, de S. A. Borovko. — Ĉu l' Akademio de l'Sciencoj (L'Esperantiste 1901 N 40). Simples aperçus sur la langue internationale par L. de Beaufront. — Kroniko. Grupo Pariza (L'Esperantisto, 1905, № 8).

facile elparoleblaj literoj kiel s, j kaj n kaj trie la rîceco de l' sonoj kaj ekzisto de literoj ĉ, ĝ, ĵ...

Efektive, se tiuj ĉi principoj ne plenumiĝus, tiam, ekzemple, la belsona esperanta tezo donu „bonan ĉambron por dormi unu nokton“ fariĝus la oreipikanta „don bon chambr por dorm un nokt“. Aliflanke, ambaŭ tiuj ĉi principoj aldonas ankaŭ al germanaj kaj slavaj vortoj, entute ŝatataj malpli belsonaj ol la romanaj saman belecon, ekz. la vortoj: samlandano, vundos, helpi, grafinu, taŭgiĝi, vintre, fiŝejo, ŝipestro, ŝiosilon, kranaro, svatoj pravigado elĉerpiĝi—havas saman karakteron, kiel la romanaj.

Tiel estas klara, ke nur genia aluzo de l'

montritaj principoj (akcelantaj samtempe aliajn ecojn de la lingvo—riĉecon kaj simplecon), sed ne kolekto da latinaj radikoj (krome la latina lingvo mem tute ne estas tiel bela, kiel Esperanto) aligas al la lingvo internacia sorĉantan ĉarmecon.

La fonetikaj leĝoj de Esperanto estas kaŭzo, ke ĝi estas plena je pasio, kiel la hispana, je delikateco, kiel la itala, je estetikeco, kiel la franca, je energio, kiel la angla, je severeco, kiel la germana, ĝi estas diverseca, kiel la rusa, tio ĉi estas lingvo por elokventuloj, kiel la greka—nur pri facileco kaj simpleco ĝi povas kun nenio kompariĝi.

G. Kolovrat.

Delegation pour l'adoption d'une langue auxiliaire internationale.

Собрание уполномоченных для принятия международного вспомогательного языка.

Милостивый Государи!

Многіе изъ конгрессовъ и обществъ имѣющихъ свои собранія въ Парижѣ во время всемірной выставкѣ 1900 года, избрали изъ своей среды уполномоченныхъ для изученія вопроса о международномъ вспомогательномъ языкѣ. 17 Января 1901 г. Эти уполномоченные подписали печатаемое ниже — „Заявленіе“ —, формулирующее поставленную имъ цѣль и указывающее способъ ея достиженія. Съ этого дня и составила *Делегация* или собраніе уполномоченныхъ, составъ котораго постоянно растетъ вслѣдствіе присоединенія новыхъ обществъ *) (см. Списокъ членовъ Делегации).

Огромная польза международного вспомогательнаго языка признава всѣми — особенно учеными, коммерсантами и туристами. Въ настоящее время тому, кто хочетъ слѣдить за умственнымъ движеніемъ или совершать большія путешествія или поддерживать широкія торговыя отношенія, нужно владѣть уже не двумя-тремя, а по крайней мѣрѣ шестью языками. Между тѣмъ, ни ученымъ ни еще менѣе—дѣловымъ людямъ нельзя быть „полиглоттами“, и они вынуждены прибѣгать къ переводамъ или же пользоваться услугами переводчиковъ

и секретарей. Но и то и другое представляетъ неудобства и въ концѣ концовъ оказывается недостаточнымъ. Гораздо лучше было бы непосредственно сноситься со всѣми странами: это сэкономило бы массу времени, труда и денегъ.

Для достиженія этой цѣли было бы достаточно, чтобы всѣ націи согласились принять въ своихъ взаимныхъ сношеніяхъ одинъ какой-либо языкъ, который былъ бы для каждой изъ нихъ *единственнымъ иностраннымъ языкомъ*. Принятіе котораго-либо изъ современныхъ, живыхъ языковъ заранее исключено соперничествомъ интересовъ и самолюбій отдѣльныхъ націй; кромѣ того, ни у одного языка нѣтъ рѣшительныхъ основаній для притязаній на универсальность. Такимъ образомъ, остаются два а priori возможныхъ рѣшенія, *единственный* *доиндустриальный* *который имъ не имѣлъ въ виду здѣсь обсуждаться*.

А именно, можно было бы взять какойнибудь мертвый языкъ (напр. латинскій), упростивъ его этимологию и синтаксисъ и введя въ него неологизмы, что оказалось бы, по всѣмъ вѣроятіямъ, совершенно необходимымъ для того, чтобы приспособить его къ современному строю мысли и къ требованіямъ практики.

Или же можно было бы создать искусственный языкъ. За это рѣшеніе высказались не только великіе философы, но и такіе выдающиеся филологи, какъ Бюрнуфъ, Яковъ Гриммъ и Максъ Мюллеръ. Последний утверждалъ, что такого рода языкъ могъ бы быть *юридико-правильнымъ, совершеннымъ и легче для изученія*, чѣмъ какой бы то ни было естественный языкъ; мало того — М. Мюллеръ одобрилъ даже нѣкоторые изъ появившихся въ послѣднее время проектовъ такого рода языка.

Однако, Делегация *не высказывается въ смысле начала ни за какой новый или даже существующій проектъ*. Она ставитъ своей цѣлью только объединеніе всѣхъ сторонниковъ „вспомогательнаго“ языка въ единодушномъ заявленіи ихъ желаній; она хочетъ только явиться представительницей ихъ мнѣній и желаній и достигнуть, при помощи международного соглашенія, окончательнаго и всѣми принятаго рѣшенія вопроса.

Для этого Делегация приглашаетъ всѣ общества—ученыя, торговыя, туристскія—примыкать къ „Заявленію“ и назначать своихъ уполномоченныхъ. Каждый уполномоченный можетъ имѣть личное предпочтеніе къ тому или другому рѣшенію вопроса—при условіи соблюденія нейтральности въ тѣхъ случаяхъ, когда онъ говоритъ или дѣйствуетъ отъ имени Делегации.

Делегация совершенно не затрагиваетъ вопросовъ политическаго и религіознаго порядка; именно въ силу этой ея нейтральности, къ ней могутъ примыкать общества съ самыми различными стремленіями.

Чтобы подчеркнуть и сберечь свою нейтральность въ отношеніи къ разнымъ проектамъ рѣшенія вопроса, Делегация съ самаго начала рѣшила не допускать въ свою среду ни одного изъ авторовъ полныхъ проектовъ международного языка, а также не принимать въ свой составъ ни одного общества, которое было бы специально посвящено пропагандѣ какого либо изъ этихъ языковъ.

Всѣ націи имѣютъ интересъ въ томъ, чтобы быть представленными въ Делегацию: во-первыхъ, потому, что каждая извлечетъ

пользу изъ того развитія умственныхъ и экономическихъ сношеній, которое будетъ облегчено вспомогательнымъ международнымъ языкомъ; а затѣмъ потому, что каждая нація должна принимать участіе въ выборѣ такого языка—для того, чтобы онъ былъ истинно *международнымъ и нейтральнымъ*.

Мы увѣрены въ томъ, что это важное дѣло неизбежно должно осуществиться — такъ же, какъ осуществились многія другія, о которыхъ вначалѣ отзывались какъ о химерахъ и утопіяхъ. Оно отвѣчаетъ все возрастающей потребности въ сотрудничествѣ и въ сближеніи между націями — потребности, вызвавшей недавно къ жизни *Международную Ассоціацію Академій*. Оно пополнитъ — въ умственной и моральной сферѣ — ту сѣть быстрыхъ и легкихъ сношеній, которая въ настоящее время покрываетъ земной шаръ. Оно обобщитъ и сведетъ къ единству всѣ международныя соглашенія, заключенныя по настоящее время въ интересахъ науки и торговли. Оно составитъ крупный шагъ въ прогрессѣ человечества и цивилизаціи.

<i>Камчатчій:</i>	<i>Генеральнымъ секретарь:</i>
L. Coeurat (Д. Кутюра)	L. Leau (Д. Ло)
Docteur ès lettres	Docteur ès sciences
7, Rue Nicole, Paris (V ^e)	6, Rue Vivien, Paris (V ^e)

—32—

P. S.—Делегация приглашаетъ всѣхъ желающихъ
оказывать ей содѣйствіе:

1) Распространеніемъ о ней свѣдѣній и содѣйствіемъ къ тому, чтобы ученые общества, торговыя палаты, профессиональныя ассоціаціи, конгрессы и др. учрежденія назначали своихъ уполномоченныхъ въ ея составъ. Функции уполномоченнаго не требуютъ ни путешествій, ни издержекъ; онъ можетъ быть сведенъ къ подачѣ (посредствомъ письма) своего голоса при выборѣ Комитета (см. пунктъ 3-ій „Заявленія“) и къ осведомленію уполномочивающаго Общества о ходѣ работы Делегации.

2) Пожертвованиями на пропаганду; внесшие не менее 5 Франков будут регулярно получать циркуляры Делегации.

Заявление.

Нижеподписавшиеся, уполномоченные различными конгрессами и обществами для изучения вопроса о международном вспомогательном языке, приняли следующие решения:

1) Слѣдуетъ избрать и ввести въ употребленіе международный вспомогательный языкъ, не съ цѣлью замѣнить имъ національные языки во внутренней жизни отдельныхъ народовъ, а для письменныхъ и устныхъ сношеній между лицами, говорящими не однимъ и тѣмъ же языкомъ.

2) Международный вспомогательный языкъ долженъ удовлетворять слѣдующимъ условіямъ:

а) Быть пригоднымъ для обычныхъ сношеній, имѣющихъ мѣсто въ обществѣ, для торговаго оборота и для обмена научныхъ и философскихъ идей.

б) Быть легкимъ для изученія каждому человѣку среднимъ элементарнымъ образованіемъ и въ частности людямъ, живущимъ въ традиціяхъ европейской цивилизаціи.

в) Не быть однимъ изъ современныхъ национальных языковъ.

3) Слѣдуетъ составить общую „Делегацию“, которая была бы представительницей всѣхъ лицъ, понимающихъ необходимость и возможность вспомогательнаго языка и заинтересованныхъ во введеніи его въ употребленіе. Эта Делегация должна будетъ назначить особый Комитетъ, членовъ котораго можно было бы собрать въ теченіе извѣстнаго періода времени (функции этого

Комитета указаны въ слѣдующихъ параграфахъ).

4) Избраніе вспомогательнаго языка представляется прежде всего „Международной Ассоціаціи Академій“, а затѣмъ—въ случаѣ, если бы Ассоціація почему-либо не выполнила этой задачи—Комитету, указанному въ параграфѣ 3-мъ.

5) Соотвѣтственно этому, первая задача этого Комитета будетъ состоять въ томъ, чтобы въ надлежащей формѣ передать Международной Ассоціаціи Академій постановленія примкнувшихъ къ Делегации обществъ и конгрессовъ и почтительнѣе просить эту Ассоціацію взять на себя осуществленіе проекта вспомогательнаго языка.

6) Далѣе, Комитетъ долженъ будетъ основать общество для пропаганды того вспомогательнаго языка, который будетъ избранъ.

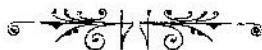
7) Нижеподписавшіеся, являющіеся въ настоящее время делегатами отъ различныхъ конгрессовъ и обществъ, берутъ на себя привлеченіе въ составъ Делегации ученыхъ обществъ, а также коммерческихъ и туристскихъ организацій.

8) Въ составъ Делегации допускаются представители всѣхъ тѣхъ изъ законно организованныхъ обществъ, которыя примкнутъ къ настоящему „Заявленію“.

Настоящее „Заявленіе“ выражаетъ официальную программу Делегации. Оно является основою соглашенія и планомъ дѣйствій для примкнувшихъ къ нему обществъ и конгрессовъ, перечисленныхъ въ спискѣ „Состава Делегации“.

Парижъ.

29/16 V 1903 г.

ÉTAT DE LA DÉLÉGATION

N. B.—La Délégation est absolument étrangère aux questions d'ordre politique ou religieux

Première Centaine De Sociétés Adhérentes

SOCIÉTÉS ET DÉLÉGUÉS.

Académie des Belles-Lettres, Sciences et Arts de Marseille.

M. Léon Vidal, professeur à l'École nationale des Arts décoratifs (Paris).

Académie des Sciences, Arts et Belles-Lettres de Dijon.

M. Charles Méray, professeur à l'Université, membre correspondant de l'Institut.

Alliance syndicale du Commerce et de l'Industrie (Paris).

(80 Chambres syndicales patronales adhérentes).

M. Bailly, secrétaire de la Chambre syndicale des blanchisseries; M. Grillet, président de la Chambre syndicale des fabricants de plumes pour parures; M. Saudray, président du Syndicat des agents-représentants pour l'exportation.

Association belge de photographie.

M. Puttemans, professeur de chimie à l'École industrielle, président de la section bruxelloise de l'Association; M. A. Robert, chimiste adjoint au laboratoire de la ville de Bruxelles.

Association de la Paix par le Droit (Paris).

M. Ruysen, professeur de philosophie au Lycée de Bordeaux; M. G. Chavet, avocat.

Association des Amateurs photographes du Touring-Club de France.

M. Baillot, avocat à la Cour d'appel, président de l'Association; M. Hubbard, secrétaire général de l'Association.

Association des Journalistes amis de la Paix.

M. Beauquier, député, président de l'Association.

Association Polytechnique (Paris).

M. Théophile Cart, professeur à l'École des Sciences politiques.

Bibliothèque publique de Poltava (Russie).

M. Zinovjev, ingénieur.

Bureau international de la Paix (Berne).

M. Gaston Moch, ancien capitaine d'artillerie.

Centro nacional de Ingenieros (Buenos-Aires).

M. Dassen, ingénieur.

Cercle Polyglotte de Bruxelles.

M. Édouard Bianjean, membre du Comité central; M. le capitaine d'artillerie Charles Lemaire; M. Joseph Jamin, architecte; Mlle Augusta Greiner, directrice de Pensionnat.

Cercle sténographique Boulonnais (Boulogne-sur-Mer, Pas-de-Calais).

M. Moithy, président; M. Brunet, secrétaire.

Chambre de Commerce d'Annecy (Haute-Savoie).

M. Charles-Albert Besson, premier vice-président de la Chambre.

Chambre de Commerce d'Auxerre (Yonne).

M. Prévost, président du Syndicat commercial d'Avallon.

Chambre de Commerce de Bourges (Cher).

M. Albert Hervet, banquier.

Chambre de Commerce de Dijon.

M. Paul Jobard, imprimeur.

Chambre de Commerce de Keighley et du district (Angleterre).

M. Joseph Rhodes, F. I. J.

Chambre de Commerce de La Rochelle (Charente-Inférieure).

M. E. Meyer, vice-président de la Chambre.

Chambre de Commerce de Rochefort-sur-Mer (Charente-Inférieure).

M. Ernest Lesueur.

Chambre syndicale régionale des Marchands de beurre et de volailles du département de Loir-et-Cher et du Centre (10 départements).

M. Clément, négociant; M. Dubray, négociant.

Club Alpin français.

M. Sauvage, ingénieur en chef des Mines;
M. Vallot, directeur de l'Observatoire météorologique du Mont-Blanc.

Colegio central de profesores y peritos mercantiles (Madrid).

M. F.-L. Lopez, secrétaire; M. Terrón, trésorier; M. Lecea y Navas.

Comité républicain du Commerce et de l'Industrie.

M. Alfred Mascuraud, président; M. Charles Jne, vice-président.

Congrès de l'Association française pour l'avancement des Sciences (Paris, 1900).

M. le commandant Cugnin; M. Laisant, répétiteur à l'École polytechnique.

Congrès de l'Union syndicale des Maîtres-Imprimeurs de France (1901).

MM. Brodard et Prieur, imprimeurs.

Congrès d'Histoire des Sciences (Paris, 1900).

M. André Lalande, docteur ès lettres.

Congrès international de l'Enseignement technique (Paris, 1900).

M. Paris, directeur de l'École commerciale (Paris).

Congrès internationale de Philosophie (Paris, 1900).

M. Couturat, docteur ès lettres.

Congrès international de Sociologie (Paris, 1900).

M. Charles Limousin, directeur du Bulletin des Sommaires; M. Raoul De La Grasserie, docteur en droit.

Congrès universel de la Paix (1902).

Langue allemande: M. le professeur Schmidt;
M. Alfred Fried. — Langue anglaise: M. Félix Moscheles. — Langue française: M. Houzeau de Lehaie, sénateur belge; M. Pierre Quillard. — Langue russe: M. Jacques Novicov. — Langue danoise: M. Jens Bayer. — Langue italienne: M. le chevalier Pesce, secrétaire général de l'Association internationale de la Marine. — Langue suédoise: M. Voirol; M. le docteur Nilsson.

Conseil municipal d'Annecy.

M. Théé, conseiller municipal.

Deutsche Friedens-Gesellschaft.

H. Doctor Adolf Richter, président; H. Doctor A. Schmidt.

Deutsche graphologische Gesellschaft.

Baron Friedrich von Stromer.

Extension de l'École Normale (Bruxelles).

M. J. Mehauden, président; M. Thiri, trésorier; MM. Deheuster, Timmermans, Wyninx, membres du Comité.

Fédération française de la Libre-Pensée.

M. Victor Charbonnel, homme de lettres;
M. Gustave Hubbard, député.

Institut des Actuaire français.

M. Guieysse, président de l'Institut, député;
M. Quiquet.

Institut des Hautes Études de Bruxelles.

M. Émile Bertrand, professeur à l'École des Mines du Hainaut.

Institut international de Bibliographie (Bruxelles).

M. Henri La Fontaine, sénateur, et M. Paul Otlet, secrétaires de l'Institut.

Institut Pasteur (Lille).

M. le docteur Calmette, directeur de l'Institut.

L'Aube (Université populaire du IVme arrondissement, Paris).

M. Isidore Bernheim; M. René Mook.

La Solidarité (Université populaire d'Annecy).

M. le docteur Geley, vice-président.

L'Effort (Université populaire du Grand-Montrouge).

M. Émile Gouvine; M. Pierre Masson.

Les Excursionnistes marseillais.

M. Louis Bobelli, avocat.

Le Sillon (Groupe d'études sociales, Paris).

M. l'abbé Beaupin; M. Marc Sangnier.

Ligue Rouennaise de la Paix.

M. le docteur Spalikowski, président de la Ligue.

Russischer Sprachverein (Munich. München).

H. Lehrer Joseph Mager.

Société astronomique de France.

M. Flammarion, secrétaire général; M. Lallemant, vice-président, membre du Bureau des Longitudes.

Société belge d'Astronomie (Bruxelles).

M. Jacobs, président; M. Lagrange, professeur à l'École militaire.

Société belge des Ingénieurs et des Industriels.

M. le capitaine d'artillerie Charles Lemaire.

Société d'assistance aux animaux (Paris).

M. Lépinay, médecin-vétérinaire diplômé d'Alfort, professeur à l'Institut dosimétrique.

Société d'Agriculture et de Commerce de l'arrondissement de Bonneville (Haute-Savoie).

M. Humbert, banquier.

Société d'Économie industrielle et commerciale (Paris).

M. Leseur, secrétaire de la Société.

Société de Géographie (Paris).

M. Franz Schrader.

Société de Géographie commerciale (Paris).

M. Alexandre Schur.

Société de Géographie de Marseille.

M. Jacques Léotard, secrétaire général.

Société de la Paix d'Abbeville et du Pont-hieu.

M. Jules Tripiier

Société des Gens de Science (Paris).

M. le docteur Foveau De Courmelles.

Société des Industriels et Commerçants de Bonneville (Haute-Savoie).

M. L. Hartmann, maître d'hôtel.

Société des Lettres, Sciences et Arts de Bar-le-Duc.—

M. Brocard, bibliothécaire de la Société.

Société de Sociologie (Paris).

M. Georges Lafargue, ancien préfet, receveur-percepteur à Paris.

Société des Sciences et Lettres de Loir-et-Cher,

M. le docteur Cancalon; M. Thibault, archéologue.

Société des Sciences historiques et naturelles de l'Yonne.

M. le docteur Dionis Des Carrières.

Société des Sciences naturelles de Béziers (Hérault).

M. Terrailon, professeur au Collège.

Société des Sciences physiques et naturelles de Bordeaux.

M. Marchis, professeur de Physique à l'Université; M. Vèzes, professeur de Chimie à l'Université.

Société de statistique de l'Isère.

M. Recoura, professeur à l'Université de Grenoble.

Société de statistique de Marseille.—

M. De Parfouru.

Société des Un (Paris).

M. le docteur Delineau.

Société d'Anthropologie du Dauphiné.

M. Boirac, recteur de l'Académie de Grenoble.

Société d'Études coloniales (Bruxelles).

M. le général Donny, aide de camp de Sa Majesté le Roi des Belges; M. le capitaine d'artillerie Charles Lemaire.

Société Florimontane.

M. Charles Marteaux, vice-président de la Société, professeur au Lycée d'Annecy.

Société française de Photographie.

M. le colonel Fribourg; M. Léon Vidal, professeur à l'École nationale des Arts décoratifs.

Société française de Physique.

M. le docteur André Broca, professeur agrégé à la Faculté de médecine; M. Dongier, docteur ès sciences.

Société fribourgeoise des Sciences naturelles (Fribourg, Suisse).

M. Jean Brunhes, professeur à l'Université; M. Albert Hug, professeur au Collège.

Société internationale des Électriciens.

M. Bochet, vice-président de la Société; M. P. Janet, directeur du Laboratoire et de l'École supérieure d'Electricité.

Société Mathématique de France.

M. Raffy, professeur à la Sorbonne, président de la Société; M. André, docteur ès sciences.

Société médicale des Praticiens (Paris).

M. le docteur Tison, président d'honneur, médecin en chef de l'Hôpital Saint-Joseph.

Société Mycologique de France.

M. Matruchot, maître de conférences à l'École normale supérieure, vice-président de la Société; M. Perrot, secrétaire général.

Société nationale d'Agriculture, Sciences et Arts d'Angers.

M. le docteur Maisonneuve, secrétaire de la Société.

Société Philomatique (Paris).

M. Leau, docteur ès sciences.

Société royale de Géographie d'Anvers.

M. le capitaine Ch. Lemaire, M. Arthur de Jardin.

Société scientifique Flammarion de Marseille.

M. Guillaumet, trésorier.

Société Theosophique (Section française).

M. le commandant Courmes, capitaine de vaisseau en retraite.

Sprachenverein (Munich, München).

H. K. Rechnungskommissar F. Hoffmann.

Svenska turistföreningen (Alliance suédoise de touristes).

M. Svenonius, docteur en philosophie, géologue de l'État.

Syndicat commercial et industriel de l'arrondissement d'Avallon (Yonne).

M. Poivret, négociant.

Syndicat d'initiative dans l'intérêt de la ville et de l'arrondissement d'Annecy (Haute-Savoie).

M. Joseph Serand, archiviste départemental, secrétaire du Syndicat.

Syndicat général du Commerce et de l'Industrie (Paris).

M. Laloue, président de la Chambre syndicale des fleurs et plumes; M. Charles Jue, président de la Chambre syndicale de la fantaisie pour modes; M. Ruffin, président de la Chambre syndicale de la mercerie au détail.

The Philadelphia commercial Museum.

M. le docteur Gustave Niederlein, chef du Département scientifique.

Touring-Club de Belgique.

M. le capitaine Ch. Lemaire.

Touring-Club de France.

M. Bourlet, docteur ès sciences, professeur à l'École des Beaux-Arts; M. le docteur Briand, médecin en chef de l'Asile de Villejuif; M. Gariel, membre de l'Académie de médecine; M. le général Sébert, membre de l'Institut.

Touring-Club Suisse.

M. A. Navazza, secrétaire général.

Union amicale des Employés de commerce et de bureau de Bourges.

M. Albert Hervet, banquier.

Union commerciale de La Rochelle.

M. Samuel Meyer, courtier de navires.

Union des Sociétés françaises de Sports athlétiques.

M. le comte de Villers, vice-président; M. Pierre Roy, secrétaire général.

Union du Commerce et de l'Industrie de la Côte-d'Or.

M. Thiriet, directeur de la Manufacture des Biscuits Pernot.

Union française de la jeunesse (Section de Lille).

M. Paillot, docteur ès sciences.

Union internationale (Paris)

M. Le Foyer.

Union nationale des Sociétés photographiques de France.

MM. Brault, Bucquet, Cousin, Wallon.

Vélo-Club d'Annecy (Haute-Savoie).

M. Degraevl, vice-président.

SUITE A LA PREMIERE CENTAINE DE SOCIÉTÉS ADHÉRENTES

SOCIÉTÉS ET DÉLÈGUES.

Algemeen Paedologisch Gezelschap (Anvers).

M. Ad. Finet, régent.

Amantes de las Ciencias (Lima).

M. N...

Association belge des Chimistes.

M. R. Lucien, docteur ès sciences; M. Wil-
lenz, docteur ès sciences.

Association des Ingénieurs sortis des Écoles de
Gand.

M. J. Massau, président de l'Association.

Association des jeunes Architectes de Bruxelles.

M. P. Le Clerc, architecte, président de
l'Association; M. J. Dumont, architecte.

Associazione Elettrotecnica Italiana (section tes-
cane).

M. A. Picchi, ingénieur.

Association générale automobile (Paris).

M. Ed. Chaix.

Bibliothèque urbaine „Neofit Rilsky“, à Kop-
rivstka (Bulgarie).

M. P. Oreskov

Centro de Estudiantes de Medicina (Buenos-
Aires).

M. Pedro L. Balina.

Centro Jurídico y de Ciencias Sociales (Bue-
nos-Aires).

M. le Dr. Enrique del Valle Iberlucea.

Centro Naval (République Argentine).

M. le Dr. Mariano F. Beascoechea, lieute-
nant de vaisseau, attaché naval à la Lé-
gation de la République Argentine, à Paris.

Cercle d'études photographiques et scientifiques
d'Anvers.

M. Ernest Van den Kerckhove.

Cercle littéraire et scientifique de Molenbeek-
Saint-Jean (Bruxelles).

M. le Dr. C. Bendin, président, et M. E.
Lambert, vice-président du Cercle.

Cercle physico-mathématique de Poltava (Rus-
sie).

M. N...

Chambre de Commerce de Boulogne-sur-Mer
(Pas-de-Calais).

M. N...

Chambre de Commerce de Nancy.

M. Ed. Spire.

Círculo Militar (Buenos-Aires).

M. José Vieyra, lieutenant d'artillerie.

Club der Zeitungssetzer Brünns—Klub novinar-
skych sazecu brnenskych (Brünn, Moravie-
Autriche). M. Jan Kajs, typographe; M. Bed-
rich Bezdek, typographe.

Cosmopolitan Correspondence Club (Milwaukee,
Wisconsin, U. S. A.).

M. J. Jamin.

Escuela Naval (Callao, Pérou).

M. N...

Estimulo de Bellas Artes (Buenos-Aires).

M. Guillermo Navarro, secrétaire de la So-
ciété.

Fédération des Philatélistes belges.

M. J. Coox, comptable.

Fédération des Universités populaires (Paris).

M. P. Kastor, secrétaire de la Fédération.

Fédération régionaliste française.

M. Ch. Brun, secrétaire général de la Fé-
dération, professeur au Collège libre des
sciences sociales.

Incorporated Medical Practitioners' Association
(London).

M. N...

Institut International de la Paix.

M. l'Abbé Louis Pichot, curé de Sainte-
Dévote (Monaco); M. le Dr. Jules Richard,
directeur du Musée océanographique (Mo-
naco).

Instituto geografico Argentino (Buenos-Aires).

M. Luis Maria Torres.

Klub českých turistů v Praze (Club des tou-
ristes de Bohême).

M. le Dr. J. Guth, professeur au lycée im-
périal-royal de Prague.

Kosmos (Alliance Internationale de Correspon-
dance, Amsterdam).

M. N...

La Glaneuse du Faucigny.

M. Simond, ancien avoué.

La Linea Recta (Association d'étudiants-ingé-
nieurs, Buenos-Aires).

M. Pablo Matharan.

Les Prévoyants de l'Avenir (Paris).

M. J. Bentley, président de la section de
Reims; M. A. Fournier, licencié ès lettres.

Ligue française de l'Enseignement.

M. Adrien Duvand, vice-président de la
Ligue; M. Lucien Le Foyer, mem dubre
Conseil.

Ligue Internationale de la Paix et de la Liberté.
M. Emile Arnaud, président; M. Léon de Montluc, conseiller à la Cour d'appel de Douai.

Ordre indépendant des Bons Templiers (Loge suisse).

M. Forel, ancien professeur de l'Université de Zurich.

Sociedad Científica Argentina.

M. Santiago A. Barabino, ingénieur.

Sociedad de Ingenieros (Lima, Pérou).

M. N...

Società delle Letture Scientifiche (Gênes).

M. Morselli, président de la Société, professeur à l'Université.

Société académique des Hautes-Pyrénées.

M. F. Mieille.

Société artistique et littéraire des Agents de la Compagnie P.-L.-M. et des Compagnies de chemins de fer français.

M. Devoucoux.

Société centrale d'architecture de Belgique.

M. E. Anciaux, architecte; M. J. Jamin.

Société d'anthropologie de Lyon.

M. le Dr. H. Dor.

Société de géographie de l'Est.

M. le Monnier, professeur à la Faculté des Sciences de Nancy.

Société de géographie du Cher.

M. F. Chédin, industriel; M. C. Jolivet, agent général d'assurances; M. Guibal, contrôleur des taxes télégraphiques.

Société des Amis des sciences naturelles de Rouen.

M. M. Nibelle, trésorier de la Société.

Société des Cyclistes boulonnais.

M. Michaux, avocat.

Société des Cyclistes de Varsovie.

M. Adam Zakrzewski.

Société des Excursionnistes tarbais.

M. N...

Société des sciences de Nancy.

M. Le Monnier, président de la Société, professeur à l'Université.

Société d'études et de correspondance internationales (Paris).

M. J.-A. Mieille.

Société d'Hypnologie et de Psychologie (Paris).

M. Lionel Dauriac, vice-président, et M. le Dr. Tarez, secrétaire adjoint de la Société.

Société d'instruction sténographique de Seine-et-Oise.

M. Neveu, directeur d'école.

Société française de l'Université d'Édimbourg.

M. Ch. Sarolea, professeur à l'Université.

Société française de Psychologie.

M. le Dr. Toulouse.

Société Hahnemann (Odessa).

M. le Dr. J.-M. Lucenko, secrétaire de la Société.

Société industrielle de l'Est.

M. Govin, directeur de l'École supérieure de Commerce de Nancy.

Société médicale de Monaco.

M. le Dr. Guilloud.

Société polytechnique de Saint-Petersbourg.

M. l'ingénieur E. Papmehl.

Société scientifique industrielle de Marseille.

M. N...

Touring-Club de Russie.

M. Gustav De Petersen.

Union syndicale de l'alimentation de Nancy et du département.

M. François, président de l'Union.

Université populaire d'Alfortville (Seine).

M. Estandy; M. Leprince; M. Manoury.

Université populaire de Gentilly (Seine).

M. Descoust.

Université populaire de Levallois-Perret (Seine).

M. Chardainne; M. Petitjean.

Université populaire de Nancy.

M. Auerbach, professeur à la Faculté des lettres.

Université populaire de Paris: „Le Foyer de la Ménagère“.

M. A. Ducrocq; M. Haloua.

Université populaire de Paris „L'Égalité“.

M. Bloch, président; M. Meyer, secrétaire.

Université populaire de Paris „Le Réveil“.

M. Aillemann.

Université populaire de Saint-Denis (Seine).

M. Scheyer.

Université populaire de Saint-Ouen (Seine).

M. Lamotte.

Université populaire de Suresnes (Seine).

M. Albert.

Université populaire de Villeneuve-Saint-Georges (Seine-et-Oise).

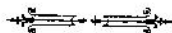
M. Fernand; M. Delarue.

Université populaire de Vincennes (Seine).

M. Feugereux; M. Millaud.

L'Académie d'Erfurt „Königliche Akademie gemeinnütziger Wissenschaften zu Erfurt“, a bien voulu adhérer aux deux premiers articles de la „Déclaration“.

L'Académie impériale des Sciences de Vienne a chargé un de ses membres, M. le professeur Hugo Schuchardt, de l'Université de Graz, de suivre le mouvement relatif à la création d'une Langue auxiliaire internationale et de lui en rendre compte.

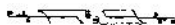
LISTE DES SIGNATURES⁽¹⁾

RECUEILLIES PAR

L'ADRESSE A L'ACADÉMIE DES SCIENCES DE PARIS

ET PAR LA

Pétition Internationale Adressée Aux Académies⁽²⁾

PARIS

ACADÉMIE FRANÇAISE

M. Lavis, professeur à la Faculté des Lettres.

ACADÉMIE DES SCIENCES

MM. Appell, professeur à la Faculté des Sciences.

D'Arsonval, professeur au Collège de France.

Bonnier, professeur à la Faculté des Sciences.

Caillietet.

Carnot, inspecteur des études à l'École des Mines.

Deslandres.

Duclaux, directeur de l'Institut Pasteur.

Guignard, directeur de l'École supérieure de Pharmacie.

Guyou, capitaine de frégate.

Haller, professeur à la Faculté des Sciences.

Lannelongue, professeur à la Faculté de Médecine.

(1) Ces signatures sont recueillies exclusivement parmi les membres des Académies et des Universités françaises et étrangères. Elles sont classées par villes, suivant l'ordre alphabétique (exception faite pour Paris, siège de la Délégation et point de départ de la Pétition). En attendant que l'autorité compétente ait fixé le nom international des villes, nous leur donnons leur nom français, en indiquant entre parenthèses la traduction dans la langue du pays. Quand le nom d'une personne figure plusieurs fois dans cette liste, il est accompagné d'un astérisque, sauf la première fois.

(2) Cette pétition se compose du texte de la Déclaration, accompagné de la formule suivante : „Les soussignés approuvent le projet formulé dans la Déclaration ci-contre, et le recommandent aux Sociétés savantes qui font partie de l'Association internationale des Académies“.

MM. Laussedat, directeur honoraire du Conservatoire des Arts et Métiers.
Léauté, professeur à l'École polytechnique.
Lemoine, professeur à l'École polytechnique.
Lévy, professeur au Collège de France.
Lippman, professeur à la Faculté des Sciences.
Loewy, directeur de l'Observatoire de Paris.
Painlevé, professeur à l'École normale supérieure.
Perrier, directeur du Muséum.
Poincaré, professeur à la Faculté des Sciences.
Potier, professeur à l'École polytechnique.
Roux, sous-directeur de l'Institut Pasteur.
Sarrau, professeur à l'École polytechnique.
Le général Sebert.
Violle, professeur à l'École normale supérieure.
S. A. S. le Prince de Monaco, membre correspondant.
André, membre correspondant, directeur de l'Observatoire de Lyon.
B. Baillaud, membre correspondant, directeur de l'Observatoire de Toulouse.
Bichat, membre correspondant, doyen de la Faculté des Sciences de Nancy.
Bienaimé, membre correspondant, inspecteur général du Génie maritime en retraite.
Gouy, membre correspondant, professeur de l'Université de Lyon.
Méray, membre correspondant, professeur de l'Université de Dijon.
Stephan, membre correspondant, directeur de l'Observatoire de Marseille.

ACADÉMIE DES SCIENCES MORALES
ET POLITIQUES

MM. Bergson, professeur au Collège de France.

MM. Fr. Passy, président de la *Société pour l'arbitrage entre nations*.

† Renouvier.

Tarde, professeur au Collège de France.

Adam, membre correspondant, recteur de l'Université de Nancy.

Hannequin, membre correspondant, professeur de l'Université de Lyon.

E. Naville, associé étranger, professeur honoraire de l'Université de Genève.

E. Worms, membre correspondant, professeur honoraire de la Faculté de Droit de Rennes.

ACADÉMIE DES INSCRIPTIONS
ET BELLES-LETTRES

M. Chavannes, professeur au Collège de France.

ACADÉMIE DE MÉDECINE

MM. R. Blanchard, professeur de la Faculté de Médecine.

Gariel.

Javal.

Lannelongue*, membre de l'Institut.

Ch. Richet, directeur de la *Revue scientifique*.

COLLÈGE DE FRANCE

MM. D'Arsonval*, membr. de l'Académie des Sciences.

Bergson*, membre de l'Académie des Sciences morales.

Brillouin.

Chavannes*, membre de l'Institut.

Henneguy.

Lévy*, membre de l'Académie des Sciences.

Matignon.

Tarde*, membre de l'Académie des Sciences morales.

BUREAU DES LONGITUDES

MM. Ch. Lallemand, directeur du Service du nivellement général de la France.

Lippmann*.

Loewy*.

Poincaré*.

FACULTÉ DE MÉDECINE

- MM. R. Blanchard*, membre de l'Académie de Médecine.
 J. Guiart, secrétaire de la *Société Zoologique de France*.
 Guillaïn.
 Joffroy.
 Lannelongue*, membre de l'Institut.
 Rabaud.
 Ch. Richet*, membre de l'Académie de Médecine.
 Roy.

FACULTÉ DES SCIENCES

- MM. Appell*, de l'Académie des Sciences.
 Blutel.
 Bonnier*, de l'Académie des Sciences.
 Duclaux*, de l'Académie des Sciences.
 Halle*, de l'Académie des Sciences.
 Le Dantec.
 P. Janet, directeur du Laboratoire central et de l'Ecole supérieure d'Electricité.
 Koenigs.
 Lippmann*, de l'Académie des Sciences.
 Pellat.
 Perrin.
 Raffy.

FACULTÉ DES LETTERS

- MM. G. Dumas. MM. Lévy-Bruhl.
 Egger. H. Michel.
 Goelzer. Séailles.
 Lavisse*, de l'Académie française.

ÉCOLE SUPÉRIEURE DE PHARMACIE

- M. Guignard*, directeur, membre de l'Académie des Sciences.

ÉCOLE NORMALE SUPÉRIEURE

- MM. J. Tannery, sous-directeur. MM. Péchard.
 Abraham. Raffy.
 Rauh.

- MM. Goelzer*. Violle*, membre de l'Académie des Sciences.
 Houssay. Wallerant.
 Matruchot.
 Painlevé*, membre de l'Académie des Sciences.

ÉCOLE POLYTECHNIQUE

- MM. Bourgeois. MM. Lemoine*, membre de l'Académie des Sciences.
 Bricard.
 Carvalho.
 Fouret. Lévy.
 Laisant. Maillet.
 Léauté*, membre de l'Académie des Sciences.
 Lecornu. Sarrau*, membre de l'Académie des Sciences.

MUSÉUM

- MM. Perrie*, directeur, membre de l'Académie des Sciences. MM. Fritel.
 Lambour.
 Mocquard.
 Pellegriin.
 Bourgeois*

CONSERVATOIRE NATIONAL
DES ARTS ET MÉTIERS

- MM. Laussedat*, directeur honoraire, membre de l'Académie des Sciences.
 G. Renard, professeur honoraire de l'Université de Lausanne.

INSTITUT CATHOLIQUE

- MM. D. André.
 Ed.-A. Fouët.
 F. Klein.

INSTITUT PASTEUR

- MM. Duclaux*, directeur, membre de l'Académie des Sciences.
 Roux*, membre de l'Académie des Sciences.

COLLÈGE LIBRE DES SCIENCES SOCIALES

- M. le Dr. E. Delbet, directeur, député de Seine-et-Marne.

MM. Barrat. MM. Le Dantec*.
Charles Brun. l'Abbé Naudet
Coupan. M-me Souley-Dar-
Du Maroussem. qué.
Guillet. M. Tarbouriech.

AIX

FACULTÉ DES LETTRES

MM. Blondel.
Th. Ruysen, directeur de *La Par-
pur le Droit.*

BERLIN

UNIVERSITÉ

M. O. Vogt, directeur de l'Institut neurobio-
logique.

BERNE (Suisse)

UNIVERSITÉ

M. L. Stein, directeur de *l'Archiv für Ge-
schichte der Philosophie.*

BESANÇON

FACULTÉ DES SCIENCES

MM. Saint-Loup, doyen honoraire.
† Gruey, directeur de l'Observatoire.

BOLOGNE (Bologna, Italie)

UNIVERSITÉ

M. S. Pincherle.

BORDEAUX

FACULTÉ DES SCIENCES

MM. Marchis.
Sauvageau.
Vezes.

BRUXELLES (Belgique)

ACADÉMIE ROYALE DES SCIENCES, DES
LETTRES ET DES BEAUX-ARTS

MM. H. Denis, professeur de l'Université
libre.

P. De Heen, professeur de l'Université
de Liège.

J. Deruyts, professeur de l'Université
de Liège.

le général De Tilly.

Discaillies, professeur de l'Université
de Gand.

J. Fraipont, professeur de l'Université
de Liège.

C. Le Paige, professeur de l'Université
de Liège.

Malaise, professeur de l'Université nou-
velle.

Mansion, directeur de la classe des
Sciences, professeur de l'Université de
Gand.

Mourlon, directeur du Service géolo-
gique de Belgique.

J. Neuberg, professeur de l'Université
de Liège.

G. Van der Mensbrugghe, profes-
seur de l'Université de Gand.

R. Berthelot, membre associé.

Massau, membre correspondant, profes-
seur de l'Université de Gand.

Rolin, membre correspondant, profes-
seur de l'Université de Gand.

UNIVERSITÉ LIBRE

MM. R. Berthelot*, membre associé de l'Aca-
démie royale de Belgique.

H. Denis*, membre de l'Académie
royale de Belgique.

L. Leclère.

E. Rousseau.

UNIVERSITÉ NOUVELLE

M. G. Degreef, recteur.

FACULTÉ DE DROIT

MM. Dejongh, ancien MM. Lemaire.
bâtonnier. Oclo.

Destrée, député. E. Picard,
Gheude. sénateur.

Hamande. Pirard.

Lafontaine, Boyer.

sénateur. Van den
Bowen.

INSTITUT DES HAUTES ÉTUDES

MM. Destrée*. MM. Malaise membre
Effront. l'Académie roy-
Félix ale de Belgique.

MM. Lafontaine*. E. Picard*.
Lafosse. Vincke.

BUDAPEST (Hongrie)

ACADÉMIE HONGROISE

M. L. Stein*, professeur de l'Université de
Berne.

CAEN

FACULTÉ DES SCIENCES

MM. De Saint-Ger-	MM. Guitton.
main, doyen.	Houllevigue.
Bernard.	Joyeux-Laffuie.
Besson.	Lelièvre.
Bigot.	Lignier.
Duboscq.	Louise.
Guinchant.	Riquier.

CLERMONT-FERRAND

FACULTÉ DES SCIENCES

M. B. Brundes, directeur de l'Observatoire
du Puy-de-Dôme.

CRACOVIE (Krakau, Kraków, Autriche)

ACADÉMIE DES SCIENCES

MM. Baudouin de Courtenay, profes-
seur de l'Université de Saint-Peters-
bourg.

S. Dickstein, membre correspondant,
associé étranger de la Société royale
des Sciences de Prague.

DIJON

UNIVERSITÉ

M. Boirac, recteur.

FACULTÉ DE DROIT

MM. Bailly, doyen.	MM. Moulin.
Deslandres.	Roux.
Desserteaux.	Simonnet.
Duverdier de Suze.	Tissier.
Gaudemet.	Trinquet.
Gény.	Truchy.
Louis-Lucas.	Vignes.

FACULTÉ DES SCIENCES

MM. Recoura, doyen.	MM. Jobert.
Bagard.	Méray*, cor-

Bataillon	respondant
Collot.	de l'Institut.
Duport.	Pigeon.
Hurion.	G. Roy.

FACULTÉ DES LETTRES

MM. Royer, doyen.	MM. Lambert.
Dorison.	Lame.
Gaffarel.	Legras.
Gérard-Varet.	E. Roy
Kleinclausz.	Stouff.

ÉCOLE DE MÉDECINE ET DE PHARMACIE.

MM. Deroye, directeur.	MM. Laguesse.
Baron.	Michaut.
Bellier.	Misset.
Bonnabeaud.	Pauffard.
Broussole.	Pigeon*.
Collette.	Tarnier.
David.	Vincent.
Dubard.	Voisenet.
Gautrelet.	Zipfel.
Hurion.	

EDIMBOURG (Edinburgh, Grande-Bretagne)

UNIVERSITÉ

MM. P. Geddes.
Ch. Sarolea, président de la *Société
française de l'Université d'Edimbourg.*

FRIBOURG (Suisse)

UNIVERSITÉ

M. J. Brunhes.

GAND (Belgique)

FACULTÉ DE PHILOSOPHIE

MM. De la Vallée-Poussin, membre de
Société Asiatique de Paris et de la
Royal Asiatic Society.
Discailles*, membre de l'Académie
royale de Belgique.
Roersch.
Van Ortruy.

FACULTÉ DE DROIT.

MM. Beatse.
De Ridder.

MM. Nossent.
 Rollin*, membre de l'Académie royale
 de Belgique.
 Van den Bossche.
 Van Wetter.

Chodat.
 Claparède.
 Fehr.
 Flournoy.
 J. J. Gourd.

MM. Massol.
 Meumann.
 Moriaud.
 A. Naville.
 Wertheimer.

FACULTÉ DES SCIENCES

MM. Claeys, répétiteur.
 Cloquet.
 Colard.
 Cornet.
 De la Royère.
 Demoulin.
 Depermentier, ingénieur en chef des
 Ponts et Chaussées, inspecteur des
 Etudes.
 Fagnart.
 Flamache, ingénieur en chef des Che-
 mins de fer de l'Etat.
 Foulon.
 Keelhoff.
 Mansion*, membre de l'Académie roy-
 ale de Belgique, inspecteur des Etudes.
 Massau*, membre de l'Académie roy-
 ale de Belgique.
 Servais.
 Steels.
 F. Swarts.
 Th. Swarts.
 Van der Lindeu, ingénieur en chef
 des Ponts et Chaussées.
 Van der Mensbrugghe*, membre
 de l'Académie royale de Belgique.
 Van de Vyver.
 Van Rysselberghe.
 Wolters.

GÈNES (Genova, Italie)

UNIVERSITÉ

MM. Arturo Issel.
 Gino Loria.

GENÈVE (Suisse)

UNIVERSITÉ

MM. E. Naville*, doyen honoraire, membre
 associé de l'Institut de France.

GRENOBLE

FACULTÉ DE DROIT

MM. Tartari, doyen. MM. Duquesne.
 Bailleydier. Guétat.
 Beudant. Hitier.
 Capitant. Reboud.
 Cuche.

FACULTÉ DES SCIENCES

MM. Collet, doyen. MM. Hélier.
 Avaular. Lachmann.
 Bataillon. Léger.
 Cotton. Pionchon.
 Delassus. Recoura.
 Duboin.

FACULTÉ DES LETTRES

MM. Chabert. MM. Dumesnil.
 Colardeau. Morillot.

ÉCOLE DE MÉDECINE

MM. Bordier, directeur.
 Lépine.

HELSINGFORS (Finlande, Russie)

UNIVERSITÉ

M Gustafsson.

KIEL (Allemagne)

UNIVERSITÉ

M. F. Tönnies.

KOLOSZVAR (Hongrie)

UNIVERSITÉ

M. Gabriel Balint.

LAUSANNE (Suisse)

UNIVERSITÉ

M Georges Renard*, professeur hono-
 raire.

LEIPZIG (Saxe, Allemagne)

SOCIÉTÉ ROYALE DES SCIENCES

M. W. Ostwald, professeur de l'Université,
directeur de l'Institut physico-chimique
et des *Annalen der Naturphilosophie*.

MM. E. Beckmann	MM. F. Engel.
H. Credner.	A. Mayer.
Th. Des Koudres	M. Steg- fried.

LIÈGE (Belgique)

UNIVERSITÉ

MM. De Heen,	MM. Fraipont.
Deruyts,	Le Paige.
membres de l'Académie royale de Bel- gique.	

LILLE

UNIVERSITÉ

M. G. Lyon, recteur.

FAKULTÉ DES SCIENCES

MM. Damien, doyen.	MM. Paquer
Buisine.	Pelabon.
Demartres.	Petot.
Drach.	Picart.
Fosse.	Sagnac.
Hallez.	Swyngedauw.
Malaquin.	

FAKULTÉ DES LETRES

MM. Benoit.	MM. De Saint-Léger.
Delaruelle.	Petit-Dutaillis.

INSTITUT PASTEUR

MM. le D ^r . Calmette.	MM. Guérin.
directeur.	Marmier.
Arthus.	Massollié.
Boulanger.	Woehrel.
Breton.	Roland.
Cavelle.	Vansteenberghé.

LIMA (Pérou)

FAKULTÉ DES SCIENCES

MM. Villareal, doyen. MM. Dulanto.

Guzman y Valle,
sous-doyen.

Leon, secrétaire.

Hermoza, pro se-
crétaire.

Alvarado.

Barranca.

Basurco.

Curletti.

Elmore.

Garcia Godos.

C. Granda.

J. Granda.

Lapuenta.

Maticorena.

Molina.

Saldias.

FACULTÉ DE MÉDECINE

MM. Sosa, doyen.

MM. Davila.

Benavidis, sous-
doyen.

Dulanto.

Barrios, secrétaire.

Figueroa.

Artola.

Flores.

Avendano.

Hermoza.

Becerra.

Mayorga.

Butler.

Odrizola.

Carvallo.

Olaecha.

Castillo.

Quiroga.

E-S. Concha.

Salazar.

N-F. Concha.

Velasquez.

ÉCOLE DES INGÉNIEURS

MM. Eduardo Ha-
bich, direc-
teur.

MM. Grieve.

Olaechea*,
secrétaire.

Guevara.

Bravo.

Edmundo de

Coz.

Habich.

Elmore*.

Lisson.

Espinosa.

Maticorena*

Fort.

Noviega.

Gamarra.

Quesada

Garcia Godos*.

Rodriguez.

Gautherot.

Silgado.

Gongora.

Vantosse.

J. Granda*.

Venturo.

Villareal*.

LYON

FACULTÉ DE DROIT

M. Bouvier.

FACULTÉ DES SCIENCES

MM. Autonne.	MM. Gouy*, corres-
Barbier.	pondant de l'
Cartan.	Institut.
Couturier.	Koehler.
Couvreur.	Offret.
Darboux.	Ray.
Dubois.	Riche.
Flamme.	Rigollot.
Gérard.	Vautier.
	Vessiot.

Jamet.

Vayssière.

Jourdan.

ÉCOLE DE MÉDECINE

MM. Alezais.	MM. Gourfét.
Arnaud.	Jacob de Gor-
Berg.	demoy*.
Boinet.	Jourdan*.
Bouisson.	Laget.
Bricka.	Livon.
Caillol de Poncy.	Magon
Combalat.	Nepveu.
Cotte.	Oddo.
Cousin.	Ohmer.
D'Astros.	Reynaud.
Delanglade.	Rietsch.
Domergue.	Roux.
Escat.	P. Stephan.
Gauthier.	Traille.
Gerber*.	Villeneuve.

FACULTÉ DES LETTRES

MM. Clédat, doyen.	MM. Legouis.
Allégre.	Legrand.
Bertrand.	Lespagnol.
Chabot.	Regaud.
Hannequin*.	Renel.
correspondant de	Zimmermann.
l'Institut.	

OBSERVATOIRE.

MM. Ch. André, di-	MM. Lagrula.
recteur, corres-	Le Cadet.
pondant de l'	Luizet.
Institut.	
J. Baillaud.	
Guillaume.	

OBSERVATOIRE

MM. Stephan*, directeur,	MM. Esmiol.
correspondant de l'	Fabry*.
Institut.	Lubrano.
Borrely.	Maitre
Goggia	

INSTITUT COLONIAL

MARSEILLE

FACULTÉ DES SCIENCES

MM. Charve, doyen.	MM. Jumelle.
Berg.	Laurent.
Bordes.	Macé de Lé-
Buisson.	pinay.
Caullery.	Pauchon.
Chancel.	Pédrich.
Duvillier.	Pérot.
Fabry.	Repelin.
Gerber.	Sauvage.
Godefroy.	E. Stéphan*.
Gourret.	correspondant
Jacob de Corde-	de l'Institut.
moy.	Vasseur.

MM. Eberlin.	MM. Jumelle*.
Jacob de Corde-	Laurent*.
moy*.	

MESSINE (Messina, Italie)

UNIVERSITÉ

MM. V. Martinetti, recteur.
G. Vivanti.

MILAN

ACADÉMIE SCIENTIFIQUE ET LITTÉRAIRE

M. E. Landry.

MODÈNE (Modena, Italie)

UNIVERSITÉ

M. D. Rosa, directeur de l'Institut de Zoo-
logie.

MONACO

INSTITUT INTERNATIONAL DE LA PAIX

- MM. G. Moch, président.
 l'abbé Pichot, vice-président.
 E. Izard, secrétaire général.
 E. Arnaud, membre du Bureau international de la Paix.
 A.-H. Friedl.
 A. Houzeau de Lehaie, sénateur belge, membre du Conseil interparlementaire.
 F. Kémény, membre du Bureau international de la Paix.
 J. Novicov, membre du Bureau international de la Paix.
 F. Passy*, membre de l'Institut de France et du Bureau international de la Paix.
 Dr. J. Richard, directeur du Musée océanographique de Monaco.
 Th. Ruyssen*, professeur de l'Université d'Aix, directeur de *La Paix par le Droit*.

MONS

ÉCOLE DES MINES DU HAINAUT

MM. Macquet, directeur.	MM. Halleux.
Bertrand.	Houzeau de Lehaie*, sénateur.
Bosquet.	Legrad.
Canon.	Martin.
Cornet*.	Mirland.
Debachy.	Stassart.
Fourneau.	

MONTPELLIER

FACULTÉ DE DROIT

M. Charmont.	M. Rist.

FACULTÉ DES SCIENCES

- M. Meslin.

FACULTÉ DES LETTRES

MM. Bonnet.	M. L. Dauriac, professeur honoraire.
G. Milhaud.	

ÉCOLE SUPÉRIEURE DE PHARMACIE

MM. Massol, directeur.	MM. Gaucher.
Astre.	Imbert.
Belugou.	Jadin.
Courchet.	Pianchon.
Fenzes-Diacon.	
- MOSCOU (Moskva, Russie)

UNIVERSITÉ

- M. Vl. Ivanovsky.

NANCY

UNIVERSITÉ

- M. Ch. Adam*, recteur, correspondant de l'Institut.

FACULTÉ DES SCIENCES

MM. Bichat*, doyen,	MM. Guyot.
correspondant de l'Institut.	Lacour.
Arth.	Le Monnier.
Blaise.	Minguin.
Cuénot.	Muller.
Floquet.	Petit.
Gain.	Saint-Remy.
Guntz.	Vogt.

FACULTÉ DES LETTRES

M. Auerbach.	M. P. Souriau.

ÉCOLE SUPÉRIEURE DE PHARMACIE

MM. Godfrin, directeur.	MM. Grélot.
Brunotte.	Guérin.
Bruntz.	Klobb.
Girardet.	

NAPLES (Napoli, Italie)

UNIVERSITÉ

- M. Capelli.

POITIERS

FACULTÉ DES SCIENCES

MM. Durrande, doyen honoraire.	MM. Dangeard.
	Delvalez.

Garbe, doyen.
Bodroux.

Fadé.
Schneider

TOULOUSE

FACULTÉ DES SCIENCES

MM. Leclerc du Sab-	MM. Bourget.
lon, doyen.	Camichel.
B. Baillaud*, corres-	Mathias.
pondant de l'Institut	Paraf.
Bouasse.	

FACULTÉ DES LETTRES

MM. Mérimée, doyen.	MM. Hallberg.
Antoine.	Jeanroy.
Beaudouin.	Lécrivain.
Bouglé.	Molinier.
Durrbach.	Navarre.
Guy.	

OBSERVATOIRE

MM. B. Baillaud*,	MM. Montange-
directeur.	rand.
Besson.	Rossard.
Bourget*.	Saint-Blancat.

TURIN (Torino, Italie)

ACADÉMIE DES SCIENCES

M. G. Peano, professeur de l'Université.

ACADÉMIE MILITAIRE

M. Burali-Forti.

VIENNE (Wien, Autriche)

ACADÉMIE IMPERIALE DES SCIENCES

MM. Ernst Mach, professeur émérite de l'Université.

Hugo Schuchardt, professeur de l'Université de Graz; correspondant de l'Institut de France et de l'Académie des Sciences de Munich; associé étranger de l'Académie magyare des Sciences (Budapest), de l'Académie royale des Lincei (Rome), etc.

ZURICH (Suisse)

ÉCOLE POLYTECHNIQUE

M. Weiss.

FACULTÉ DES LETTRES

M. Arnould. M. Laumonier.

PRAGUE (Prag, Autriche)

ACADÉMIE DES SCIENCES

M. V. Rehorovsky, M. I. Sobotka,
professeurs à l'Ecole polytechnique de
Brünn.

RENNES

FACULTÉ DE DROIT

M. E. Worms*, professeur honoraire, corres-
pondant de l'Institut.

FACULTÉ DES SCIENCES

MM. E. Joubin, doyen.	MM. Lebesgue.
Bordas.	Le Roux.
Bouzat.	Lesage.
Cavalier.	Maurain.
Créé.	Moreau.
Daniel.	Perrier.
Guitel.	Seunes.
Lacour.	Thomas.

ROME (Roma, Italie)

M. G. B. Milesi.

SAINT-PÉTERSBOURG

(S. Peterburg, Russie)

ACADÉMIE IMPÉRIALE DES SCIENCES

M. Lamansky, professeur émérite de l'Uni-
versité de Saint-Petersbourg.

UNIVERSITÉ

M. Baudouin de Courtenay*, membre de
l'Académie des Sciences de Cracovie.

ACADÉMIE IMPÉRIALE CATH.-ROMAINE.

MM. L. Zarnowiecki, prélat, recteur de l'Aca-
démie.

M. Godlewski, professeur de l'Académie.

Fr. Buëis, professeur de l'Académie.

A. Dombrowski, professeur de l'Aca-
démie.

Nomaro de rusa, alilanda kaj originala literaturo en Esperanto.

I. RUSA LITERATURO.

PROZO.

- Amfiteatrov kaj Doroŝevič. Civilizacio,—V. Laskin (L. I. 1901 № 8).
 Barancevič. K. Cindro. I. Ŝirjaev (L. B. 1904 № 11).
 Certelev. A. princo. Irana legendo,—A. Semjonov. (L. B. 1904 № 2).
 Ĉehov. A. Albumo—V. Laskin (L. I. 1901 № 10—11).
 En meblitaj ĉambroj,—A. Kofman (L. B. 1904 № 3).
 En nokto de Kristnasko — V. Maŝcevič (L. B. 1903 № 6).
 En poŝtejo,—A. Kofman (L. I. 1902 № 6—7).
 Erarigintaj,—K. Buguŝevič (L. B. 1904 № 8).
 Fellĉo de virinoj,—A. Kofman (L. I. 1901 № 5).
 Flasko,—A. Kofman (La Belga Son. 1905 № 29).
 Filino da Albiono,—A. Kofman (1904 № 26).
 Ĝojo,—V. Lojko (L. B. 1904 № 2).
 Kalumnio,—A. Kofman (L. B. 1903 № 3).
 Karabundo,—A. Kofman (L. I. 1900 № 12).
 Malbona knabo,—B. Kotzin (L. I. 1903 № 1).
 Morto de oficisto,—A. Kofman (L. B. 1904 № 4).
 Nerveco,—A. Kofman (L. I. 1901 № 6).
 Nokto antaŭ la proceso,—A. Kofman (L. I. 1901 № 9).
 Ordeno,—A. Kofman (L'Esperantiste 1901 № 27).
 Ordeno,—V. Laskin (L. I. 1901 № 1).
 Produktaĵo de l'arto,—K. Ŝidlovskij (L. I. 1899 № 11).
 Sen titolo.—I. Seleznoj (Rondiranto 1902 № 11—12).
 Tragediisto nevola,—A. Poljanskij (L. B. 1903 № 4).
 Tro,—S. Poljanskij (L. I. 1901 № 2—3—4).
 Vanjko,—E. Radvan-Ripinski (La Lumo 1903 № 3).
 Viva kronologio,—V. Laskin (L. I. 1900 № 10—11).
 Vojaĝanto de unua klaso,—V. Dembo (L. B. 1904 № 9—10).
 Pluvo—V. Laskin (L. I. 1900 № 12).
 Sorĉa spegulo,—A. Plusnin (L. I. 1903 № 5).
 Doroŝevič. Kristnaska festo de knabo,—I. Janovskij (La Esp-sto 1893 № 9).
 Dostojevskij. (represo) (L. B. 1903 № 5).
 Attalea princeps | N. Kazi-Girej (aparta eldono)
 Kvar tagoj
 Garŝin. Dnepro,—D. Piskunov (L. I. 1903 № 2).
 Gogol. N. Elirigo (Elkonduko)—B. Kotzin (L. I. 1901 № 7).
 Gorkij. M. Elirigo (Elkonduko)—I. Seleznoj (La Lumo 1902 № 9).
 Hano kaj lia filo,—O. K. Bezin (L. B. 1903 № 1, 2, 3).
 Unu fojon en aŭtuno.—I (Revuo Internacia 1902 № 1, 2, 3).
 Habun-bejo. Sultano kaj saĝegulo,—V. Cernet (L. I. 1895 № 2—3).
 Klimov. I. Mezaj homoj,—E. Radvan-Ripinski (L. B. 1904 № 6).
 Korolenko. V. Fajretoj,—A. Vejtcler (L. B. 1904 № 1).
 Fantcnoj | V. Cernet (L'Esperantiste 1898 № 2—3).
 (represo) | (aparta eldono).
 Maljuna sonorigisto,—A. Bernstejn (L'Esperantiste 1904 № 8).
 Paska nokto,—A. Vejtcler (L. B. 1903 № 4).
 Legomejisto kaj filozofo—M. Fakitski (L. I. 1902 № 11).
 K. R. Renaskita Manfred,—V. de Majnov (ap. eld.)

Ldov, K.	Maljuneta viro	S. Poljanskij	(L. 1 1903 N° 1).
	Ofendo		(L. 1. 1903 N° 2).
Lejkin, N.	Al festena edzeco		1902 N° 11.
	Malŝeliĉo	A. Kofman	La Belga Son. 1904 N° 23.
	Pesto		1902 N° 9.
Lermontov, M.	Aŝik Kerib—A. Kuŝnir (aparta eldono).		
	Princidino Mary—E. Vahl (aparta eldono).		
Milukov.	La Siavoj—V. Laskin (aparta eldono).		
Najjivin, Iv.	Haro de Madono (ĉesk. Esp. 1903 N° 9)		
	Infanoj (ĉesk. Esp. 1904 N° 7—8).		
	Pentraĵeto—K. Bezin (Belga Sonorilo 1902 N° 9).		
Potapenko, L.	Decideco A. Kofman (L' Esperantiste 1901 N° 25).		
Fuŝkin, A.	Nega blovado—A. Grabovski (aparta eldono).		
	Ŝtona gasto—N. Borovko (aparta eldono).		
Saltikov, M.	La najbaroj—V. Laskin (L. 1. 1898 N° 6—7).		
Sedoj.	Maragrabla najbaro (L' Esperantiste 1903 N° 63, 64)		
Stepanenکو, N.	Maĵkara vivo—V. Kurmanajev (L. 1. 1900 N° 9).		
Tolstoj, L. N.	Dio ĉiam veron vidas,—I. Lejko (ap. eld.).		
	Fransvazo	(L. 1. 1899 N° 5).	
	Karma	B. Spektor	(L. 1. 1899 N° 6, 7)
	Pensoj de saĝeguloj,—Kabe (L. 1. 1904 N° 7).		
	Pri la edukado de infanoj (Rev. Int. 1902 N° 5).		
	Prudento aŭ kredo (La Esperantiste 1895 N° 2).		
	Unua brandiaristo,—A. Burenkov (aparta eldono).		
Trofimov.	Adiaŭ revoj?	monologoj	M. Korovina (La Esperantiste 1893 N° 9.)
	Momente.		(La Esperantiste 1893 N° 2.)
Turgenev, I.	Barelŝto,—V. Gernet (La Esperantiste 1894 N° 11).		
	Ĉe sojlo —K. Ŝidlovskij (L. B. 1903 N° 5).		
	Du riĉuloj—Pejzono (L. B. 1904 N° 7).		
	Egoisto,—K. Ŝidlovskij (Rondiranto 1903 N° 1).		
	Festeno de la ĉefekzistaro,—V. Halperin (L. 1. 1895 N° 10—11).		
	Kiel belaj, kiel freŝaj estis la rozoj,—A. Vejtcler (L. B. 1904 N° 6).		
	Kion mi pensos,—A. Bernstejn (L. 1. 1898 N° 3).		
	Kontenta homo.	G. Davidov (Belga Sonorilo 1904 N° 23).	
		V. Halperin (L. 1. 1895 N° 10—11).	
	Kontraŭulo,—Pejzono (L. B. 1904 N° 7).		
	Korespondanto,—Pejzono (L. B. 1904 N° 7).		
	Kranioj,—A. Bernstejn (L. 1. 1897 N° 11).		
	Malriĉulo,—G. Ŝlucki (L. 1. 1898 N° 8).		
	Morgaŭ! Morgaŭ!,—G. Ŝlucki (L. 1. 1898 N° 6—7).		
	Naturo,—Pejzono (L. B. 1904 N° 7).		
	Nimfoj,—V. Ogorodnikov (L. B. 1904 N° 12).		
	Orienta legendo.—V. Halperin (L. 1. 1895 N° 10—11).		
	Pasero,—V. Halperin (L. 1. 1895 N° 10—11).		
	Preĝo,—Pejzono (L. B. 1904 N° 7).		
	Rozo,—A. Vejtcler (L. 1. 1900 N° 12).		
	Slinkso,—Pejzono (L. B. 1904 N° 7).		
	Ŝtono,—I. Ĵerebko (La Esperantiste 1894 N° 11).		

- Delvig. B. N. La vojo, — L. Zamenhof
 Frug. Nova dio, — M. Goldberg (Liro de esper.)
 Hemnicher. Sturno kaj kukolo, — M. Goldberg
 Jablonski. La libro de naturo, — F. Lorenc.
 Jazikov. Maristoj, — A. Grabovski.
 Krilov. I. Azeno, kapro, urso kaj simio.
 Cigno, ezoko kaj kankro
 Du hundoj
 Dukato
 Guto da pluvo
 Kato kaj ezoko
 Muso kaj rato
 Vulpo kaj lupro
 M. Goldberg (Liro de esp.)
- K. R. Vivo eterna, — V. de Majova
 Lermontov. M. Al A. O. Smirnova I. Seleznjov Ĉesky Esp. 1904 № 7—8.
 Al la morto de Puŝkin " " " № 6.
 Angelo, — V. Devjatnin (Liro de esp.).
 Amo de mortinto, — I. Seleznjov (L. I. 1902 № 2).
 Ĉe pordo de la loko sankta, — S. Sviridova (L. I. 1898 № 8).
 Ĉu vi memoras en libero? — S. (Rev. Int. 1902 № 5).
 Demon, — V. Devjatnin (ap. eld.).
 En nordo sovaĝa, — E. Radvan-Ripinski (L. I. 1904 № 5—6).
 Improvizito — A. A. (L. I. 1897 № 5)
 Kano, — V. Lojko (Rondiranto 1904 № 5—6).
 Kial? (Rev. Int. 1902 № 5).
 Kverka folio, — A. Nippa (Rev. Int. 1902 № 2).
 Mi dankas, — S. Sviridova (L. I. 1898 № 11).
 Mi eliras unu al vojetto, — G. Janovski.
 Mi nun kaj sola sur vojon eliras, — J. Levik (L. I. 1893 № 12).
 Mortanta gladiatoro. — I. Seleznjov (Esperanto 1902 № 5).
 Nuboj, — I. Seleznjov (La Esp-sto 1893 № 2).
 " S. Sviridova (L. I. 1898 № 9).
 Ondoj kaj homoj, — M. Goldberg
 Preĝo, L. Belmont (Liro de esp.)
 Profeto V. Lojko
 Roko I. Seleznjov (La Esp-sto 1893 № 9)
 Spirita epiko. Vaher (La Esp-sto 1895 № 2).
 Ŝi kantas, — sonoj fordelegas, — I. Seleznjov (Ĉes Esp. 1904 № 7).
 Tiel, adiaŭ... Ha, vorto severa! S. S. (L. I. 1898 № 6).
 Tri palmoj, — M. Solovjev (La Esp-sto 1893 № 6).
 Velo L. Sokolov (Liro de esp.).
 Velo A. Kofman (L. I. 1896 № 5).
 Menisko, — A. Fjodorov (L. I. 1901 № 2).
 Majkov. Amiko, frato mia A. Dombrovski (Liro de esper.)
 Nadson. Ĉu mi vivis?
 Ne diru — S. Ŝatunovski
 Nekrasov. Katerino, — A. Kofman (L'Esperantiste 1899 ald. 3).
 Nikitin. Estas jam kavo en ter' elfoŝita, I. Seleznjov (L. I. 1898 № 1).
 Jen, flamas la sun' subiranta, — I. Seleznjov (Rondir. 1902 № 9).
 N. Ŝi ekkantis kaj la sonoj tremantaj beleĝas, — E. Radvan-Ripinski (Rondir 1902 № 3—4).
 Polonskij, J. Kanto de ciganino, — A. Nippa (La Lumo 1903 № 3).

- Puŝkin, A. Boris Godunov—dramo V. Devjatnin (aparta eldono).
Festeno.—M. Goldberg (Liro de esp.).
Ho, lasta nubego d'estinta ventego.—A. Nippa (L' Esperantiste 1903 № 62 ald).
Husaro.—M. Goldberg (Liro de esp.).
Jen mi, Ineziljo.—A. Fjodorov (L. l. 1902 № 6).
Nimfo
Stancoj i M. Goldberg (Liro de esper.).
- Sevčenko. Larĝan valon | (L. l. 1903 № 6).
Malamikoj estas bonaj | S. Sviridova | (L. l. 1903 № 6).
Pasadas la tagoj | (L. l. 1898 № 12).
Printempaj akvoj.—A. Nippa (La Lumo 1903 № 3).
Tolstoj, A. Se ekami.—A. Grabovski (Liro de esper.).
Vejnberg. Mi rakontis.—E. Heller
V. l. Sub akvaro blua, malproksime.—E. Radvan-Ripinski (La Esperantista 1903 № 3).

II. POLA LITERATURO.

P R O Z O

- Gdeŝinski. P. La kverko.—A. Kofman (L' Esperantiste 1899 ald. 6.)
Gomulitchi. V. Kion ne scias hirundoj kaj papilioj.—V. Visotskij (Rev. Int. 1902 № 5)
Meyet. L. Fabelo.—E. Radvan-Ripinski. (Svisa Esp. 1904 № 3.)
Niemojevski. A. Kaprenlino.—Kabe (L. l. 1904 № 7).
Ojeŝko. E. Legendo.—Kabe (Belg. Son. 1903 № 2.)
Prus. B. Ĉu ŝi amas aŭ ne amas?—Kabe (L. B. 1904 № 8.)
Quo Vadis? (eltiraĵo).—I. Jamin (Belg. Son. 1904 № 28).
Nova Jaro.—A. Grabovski (ap. eld.)
Ombroj.—Kabe (Ĉesky Esp. 1903 № 7).
Ŝimo de l' mondo.—Kabe (L. l. 1903 № 7.)
- Pŝerva-Tetmajer. K. Fabelo.—Kabe (L. B. 1903 № 4.)
Feliĉo.—A. Vejtcler (L. l. 1901 № 10.)
Fiereco i E. Radvan-Ripinski Belg. Son. 1903 № 9.
Potenculo
Rememoroj.—I. Seleznjov (Ĉes. Esp. 1903 № 9.)
Du herbejoj.—Kabe (L. B. 1904 № 6.)
Janko muzikanto.—(ap. eld.)
Juĝo de Zeŭs.—A. Grabovski (La Esp-sto 1892 № 5/6.)
Lanternisto.—Kabe (L' Esperantiste 1904 № 5.)
Estu benita.—D. Piskunov (L. l. 1902 № 6.)
Ŝrul el Lubartov.—Kabe (L. B. 1904 № 1.)
- Ŝimanski. A. Azeno kaj pizo } № 10.
Wasniewski. I. Azeno kaj ŝafoj } La Esp-sto 1894 } № 12.
Bastono kaj ligna najlego } } № 5/6.
Buĉisto } } № 10.
El la legendoj de antikva Egiptujo (L. l. 1904 № 1—2.)
El la libro de miaj fabeloj (L. l. 1896 № 1.)
Fablo por aŭtuna tempo La Esp-sto 1894 № 10
Fablo por maljunaj infanoj } " " 1893 № 12.
Infanoj } " " 1894 № 10.
Infano } " " 1893 № 12.
Kolono kaj kano } " " 1893 № 12.
Petolo } " " 1894 № 5/6.
Sinjoro kaj arbaristo } " " 1893 № 12.

P O E Z I O.

- Ĉervjenski. B. Estimu la tombojn, kiuj enhavas, — E. Radvan-Ripinski (Rondir. 1902 № 7 8.)
 Jankovski. Ĉ. Bonaga portreto, — L. Belmont (L. B. 1904 № 8.)
 Konopnicka. M. Al la virino, — A. Grabovski | Liro de esper.
 Galileo (fragmento). |
 Krasicki. I. Dokoro kaj sano | L. I. 1905 № 1.
 Sinjorino kaj hundo | L. Belmont | L. I. 1905 № 2.
 Krasinski. S. Al amatino, — L. Belmont (L. B. 1904 № 5.)
 Al la virino, — A. Grabovski (Liro de esper.)
 La betulo, — N. Setov L. I. 1897 № 1.
 Mickeviĉ. A. Akermanaj stepoj | A. Nippa | L. B. 1903 № 12.
 Mara senvento |
 Sinjorino Twardovska | (L. I. 1904 № 6.)
 — (plena traduko) | A. Grabovski (aparta eld.)
 Tri budrysoj, — A. Grabovski (Liro de esper.)
 Vojevodo, L. Zamehoj |
 Sienkeviĉ. H. Serenado de Apolo, — A. Grabovski (Liro de esper.)
 Slovacski. I. En Svisujo | A. Grabovski (L. B. 1904 № 9—10.)
 — (plena traduko) |
 Wasniewski. I. Ĥerĉeto, — I. Janovski (La Esp-sto 1893 № 6.)

III. ALILANDA LITERATURO.

P R O Z O.

- Addison. Meditadoj en westminster abbey, — R. N. B. (The Esper. 1904 № 13.)
 Allais. A. La familia artifiko, — F. Lallement (L' Esperantiste 1901 ald. 22.)
 La nokto blanka de husaro ruĝa, — L. Beau (L. I. 1901 № 2, 3, 4.)
 Amicis. E. La strato, — L. Ĉiambene (La Esperantista 1903 № 2.)
 Andrejĉin. I. L' amo estas dolĉa turmento | R. Kappon (Rondir. 1904 № 4.)
 Viroj laboras kaj virinoj manĝas
 Andersen. H. La novaj vestoj de reĝo (La Esp-sto 1892 № 1.)
 La plej bela rozo de l' mondo, — K. H. (L. I. 1897 № 8—9.)
 Hundo de blindulo, — P. Sarpy (L. B. 1904 № 7.)
 Arène. P. Pensoj el la meditadoj, — K. Eucharis (The Esper. 1904 № 9.)
 Aurelio. M. Elpendaĵo, — F. Lallement | L' Esperantiste (1901 ald. 2.)
 Aŭriol. G. Kontentus sua sorte | (1902 ald. 44.)
 Bachiller. C. La naskiĝo de tabako, — I. Ferreira (La Esp-sto 1893 № 8.)
 Barsony. S. La frenezulino de la sankta Virgulino, — P. Lengiel (L. I. 1900 № 10 11.)
 Beaumarchais. Edziĝo de figaro, — A. Kofman (ap. eld.)
 Bjoernstjerne-Bjoernson. La patro, H-g. (L. I. 1898 № 12.)
 Bojnov. A. La ligna kruco, — G. Zografski (Rondir. 3 190 № 4—5.)
 Boulanger. La grenero, — M. Parlot (Belg. Son. 1904 № 26.)
 Brueys kaj Palapret. Advokato Patelin, — I. Evrot (ap. eld.)
 Bruni. B. L' aurore de Morgan, — A. Kofman (La Lumo 1902 № 11.)
 Bunjano. I. Giganto malespero, — I. Rodas (The Esper. 1904 № 4.)
 Byron. Fratinoj el Kadikso, — E. Radvan-Ripinski (La Lumo 1902 № 9.)
 Kastelo, — Ĥiljon, — E. Radvan-Ripinski (Rondir. 1903 № 1.)
 Camp. M. La vojaĝo de tri muŝoj, — F. Lallement (L' Esperantiste, 1902 ald. 42—43.)
 Chavette. E. La malkuragulo, kiu batas la virinojn, — A. Dumont (L' Esperantiste 1903 ald. 47.)
 Courrier. P. Aventuro en Kalabro, — F. B. (L' Esperantiste 1901 ald. 28.)
 Unu nokto en Kalabro, — P. Bouler (The Esperantist 1904 № 9.)
 Cort. F. Patrino kaj infanoj, — E. Mathus | 1904 № 8.)

- Darcy. I. La reĝo de Italujo, — H. Ramier (L. I. 1902 № 3.)
 Deskalov. P. La unua kiso, — T. Kanef (Rondir. 1902 № 2.)
 Daudet. A. La du restoracioj, — Sam. (L. I. 1901 № 6.)
 La kormovoj de ruĝa perdriko, — Sam. (L. I. 1902 № 5, 6, 7.)
 La standardisto. F. Lallement (L'Esperantiste 1902 ald. 39.)
 La steloj, — N. Aube (L. I. 1902 № 2.)
 La subprefekto en la kamparo, — Sam. (L'Esperantiste 1901 № 1.)
 La amo, — I. Kajš (Ĉes. Esp. 1904 № 5.)
 Dajmek. P. Aforismoj, — N. Borovko (L. I. 1898 № 6. 7.)
 Dhammapada. La morto de Henjeto, — I. Ellis. (L. B. 1904 № 4.)
 Dickens. La porcio da glaciado. E. Hatt (La Esp-sto 1892 № 9, 10, 11 kaj 12.)
 Dilling. L. Vilhelmo mona, — F. Lallement (L. I. 1901 № 1.)
 Dumas. A. (Daŭrigota).

Esperantistaj Societoj

Anglujo. Aberdeen. Acton, Battersen, Bedford, Bombay Bournemouth, Brighton, Brixton, Colombo, Corbridge on Tyne, Dover, Dublin, Dundee, Edinburgh, Forest-Gate, Glascoy, Hundersfield, Ilford, Keighley, Leeds, Leicester, Liverpool, Malta, Manchester, Melbourn, Newcastle, Plymouth, Portsmouth, Southampton, St. Andrews, Surbiton, Tyneside, Udipl, Varington, West London, Wimbledon.

Aŭstrujo. Brunn, Prag, Rejchenberg, Wien.

Belgujo. Anvers, Anden, Bruges, Bruxelles, Gand, Gilly, Liege, Louvain, Malines, St.-Gilles.

Bulgarujo. Kasanlik, Plevna, Plovdiv, Provadia, Ruŝeuk, Silistria, Sofia, Tirnovo, Trojan, Varna.

Ĉilio. Santiago.

Francujo. Agde, Agen, Alger, Amiens, Angers, Annecy, Bar-sur-Aube, Beaune, Besancon, Bordeaux, Boulogne-sur-Mer, Bourges, Bourges, Calais, Chalons-sur-Saone, Charenton, Cateau-Thierry, Chaumont, Clermont-Ferrand, Cochinchine, Dijon, Elbeuf, Epinal, Eu, Fontainebleau, Grenoble, Guinée français, La Rochelle, Le Havre, Lille, Bassin minier de Longwy, Loudun, Lyon, Marseille, Monaco, Monaco, Montpellier, Nancy, Nantes, Narbonne, Nice, Paris, Péronne, Provins, Reims, Roubaix, Rouen, Saint Claude, Saint Etienne,

Saine Léger-lès Domart, Saint Omer, Saint Quentin, Sceaux, Semur. Sens, Suresnes, Tarbes, Thiers, Tournon—Tain, Troyes, Valence, Valenciennes, Vincennes, Tunis.

Germanujo. Berlin, Braunschweig, Frankfurt a Main, Glatz, Hamburg-Altona, Karlsruhe, Munchen, Neu-Isenburg, Rawitsch, Stuttgart.

Hispanujo. Abarraun, Barcelona, Malaga, Manreso, Murcia, Valencia.

Hollando. Amsterdam, Kampen, Utrecht.

Hungarujo. Budapest.

Japanujo. Jidamaŝi, Nagasaki, Osaka, Saruki, Tokio, Jokohama.

Italujo. Palerme, Rionulato, Roma, Turin.

Kanado. Montreal.

Meksiko. Mexico, Nogales, Santa Rosa Necoxtla, Vera Cruz.

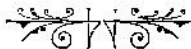
Nikaragua. Managua.

Peruo. Lima.

Rusujo. Jalta, Ĥabarovsk, Ĥarbin, Melitopol, Moskva, Odessa, Riga, St.-Petersbourg, Tiflis, Varsovio, Vjatka, Vladivostok, Voronej.

Svedujo. Carlstad, Sodertelge, Stockholm, Upsala.

Svisujo. Fribourg, Geneve, Lausanne.

ESPERANTISTA GAZETARO.

DE ĜIA NASKIĜO KAJ ĜIS NUNA TEMPO.

Jurnaloj ĉesigintaj.

Sole en Esperanto.

La Esperantisto, 1889, Nurenbergo (Germ.)

La Stenografiisto, 1904, Amsterdam (Hol.)

Revuo Internacia, 1902, Bystrice Hostyn (Aŭstr.)

Revuo Universala, 1904, Havro (Franc.)

Trumpetisto, 1904, Tirnovo (Bulgar.)

Nacie-Esperantaj.

Bohema Esperantisto, 1902, Bystrice Hostyn (Aŭstr.)

Esperantaj Sciigoj, 1904, Berlin (German.)

Esperanto, 1902, Santander (Hispan.)

Esperantiste Canadiene, 1901, Montreal (Kanad.)

Germana Esperantisto, 1902, Bystrice Hostyn (Aŭstr.)

Kalejdoskopoj de la Esperantistoj, Askersund (Sved.)

La Lumo, 1901, Montreal (Kanada)

Monata Revuo Esperantista, 1903, Sodertelge (Sved.)

Mondlingvisto, 1891, Sofio (Bulgar.)

Munhena, Esperantisto, 1903, Munheno (Germ.)

Sole en Esperanto.

Espero Katolika, 1903 j., monata. Red. Em. Peltier. Jarabono 2 fr. 50 c. (1 rublo). Tours, France (Tur. Francando), 72, rue de Halles. Devizo de ĵurnalo:—Unum ovile et unus pastor (unu ŝafaro kaj unu paŝtanta). Celo: unuiĝo de katolikoj per Esperanto. En-

havas precipe originalan esper. literaturajn. Havas specialan fakon: Universala Korespondado (U. K.), dank'al kio ĉiu abonanto pagante por ĉiu vorto kvin centimojn (2 kop.) povas komuniki al ceteraj legantoj de E. K. ĉion, kion li volas.

Internacia Sciencia Revuo, 1904 j., mon. Red. d-ro P. Fruictier. Jarab. 7 frank. (2 rub. 80 k) Paris, France (Parizo, Franc.), b-d St. Germain. Estas eldonata sub patronado de sciencularo el tuta mondo kaj liveras por legantoj la bezonatajn specialajn vortojn, modelajn sciencajn tekstojn, tradukon, resumon kaj analizon de plej gravaj kaj interesindaj sciencaj verkoj, ĵus aperintaj en la mondo. Ĉiunonata amplekso de ĵurnalo—32 paĝoj. La unua esperanta scienca ĵurnalo.

La Juna Esperantisto, 1903 j., dumon. Red. H. Holder. Jarab 2 frank. (80 kop.) Genève, Suisse (Genevo, Svislando). Avenue de Vollandes. Celas disvastigon de Esperanto inter gefunuloj kaj estas ilia oficiala organo por korespondado.

Lingvo Internacia, 1895 j., dusem. Centrala kaj plej mainova ĵurnalo. Red. d-ro P. Fruictier. Jarab. 5 frank. (2 rub.) Paris, France (Parizo, Franc.) 33, rue de Lacépède. Enhavo: Sciencaj artikoloj, bel-literaturo, poezio, miksaĵo, movado esperantista kaj cet.

Literatura Biblioteko de L. I., 1904 j., dusem. Red. d-ro P. Fruictier. Jarab. 2 fr. 50 c. (1 rub.) La sama adreso. Estas eldonata ĉe Lingvo Internacia, kiel paga aldono al ĝi. Ambaŭ ĵurnaloj estas presataj en propra esperanta presejo en Parizo, por aĉeto de kiu fondiĝis en pasinta jaro akcia presa esperantista societo.

Revuo Internacia de Stenografio, 1904, Rotterdam, Hollande (Rotterdam, Holland). Heerenstraat, 1. Red. S. Vries. Jarab. 3 frank. (1 rub 20 kop). Speciala scienca ĵurnalo.

• Nacie—Esperantaj.

Antaŭen Esperantistoj], 1903j, mon. en lingvoj hispana kaj esper. Red. d-ro F. Vilareal. Jarab. 3 fr. (1 rub. 20 k.). Lima, Perou, (Lima, Peruo), Suda Ameriko. Str. Lartiga, 106. Esperantista movado. literaturo miksa.

Ĉesky Esperantista, 1904, mon. en lingvoj ĉeka kaj esper. Red. Th. Ĉejka. Jarab. 3 fr. 50 c. (1 rub. 40 kop.) Bystrice Hostyn, Moravie Autriche (Bystrice Hostyn, Aŭstrujo). Esperantista kroniko, sciencaj kaj teknikaj artikoloj, bel-literaturo. Fak. Organizado de Korespondado (O. K.).

Ĉilio Esperantisto, 1904, mon. en lingvo hispana kaj esper. Red. Sepulveda Cuadra. Jarab. 1 fr. 50 c. (60 kop.) Santiago, Ĉili.

Esperanto, 1905, dusem., en lingvo rusa kaj esper. Red. d-ro I. D. Ostrovski. Jarab. 8 fr. (3 rub.) Jalta, Krimeo, Russie, (Ялта, Poccia). Esperantista movado, propag. artikoloj, literaturo.

Germana Esperantisto, 1905, mon., en lingv. germana kaj esper. Red. I. Borel. Jarab. 4 frank. (1 rub. 60 k.). Berlin, Allemagne (Berlino, Germ.) 95, Prinzenstrasse. Esperantista kroniko, propagandaj artikoloj literaturo.

La Alĝera Stelo, 1905, dusem., en lingvo franca kaj esper. Red. A. Capé. Jarab. 3 frank (1 rub. 20 kop.) Alĝero, Algerie (Alĝero, Alĝerio). Afriko. Esperanta kroniko, propag. artikoloj.

La Belga Sonorilo, 1902, mon., en lingvo flandra, franca kaj esper. Red. J. Jamin. Jarab. 3 frank (1 rub. 20 k.) Bruxelles, Belgique (Bruselo, Belg.) 31, rue de Patriotes. Esper. kroniko, propag. artik., literaturo.

La Holanda Pioniro, 1903, trimon., en lingvo holanda kaj esper. Red. D. Uitterdijk. Jarab. 3 frank. (1 rub. 20 k.) Hilversum, Hollande (Hilversumo, Hollando) De-vizo de ĵurnalo:—la estonto estas nia.

La Meksika Lumturo, 1904, en lingvo hispana kaj esperanto. Red. d-ro A.

Vargas. Jarab. 3 fr. (1 rub. 20 kop.) Santa Rosa Necoxtla, Ver., Mexique (Santa Rosa Necoxtla, Meksiko) Centra Ameriko. Esper. kroniko, propag. artik., literaturo.

La Suno Hispana, 1903, mon., en lingvo hispana kaj esper. Red. Jimenes Loira. Jarab. 3 frank (1 rub. 20 kop.) Valencia, Espagne (Valenco, Hispan.) Esper. kroniko, propag. artik., literaturo.

La Svisa Espero, 1903, mon., en lingvo franca, germana kaj esper. Red. Jh. Renard. Jarab. 2 fr. 50 c. (1 rub.) Geneve, Suisse (Genevo, Svisl.) 5, rue de Vieux Collège. Esper. movado, literaturo.

La Esperantista, 1902, mon., en lingvo itala kaj esper. Red. grafo Alb. Gallois. Jarab. 4 fr. (1 rub. 60 k.) Rionulato, Italie,

L'Esperantiste, 1898, mon., en lingvo franca kaj esper. Red. L. Beaufront. Jarab. 3 fr. 50 c. (1 rub. 40 k.), kun membra kotiz. por Franca Soc. por propag. de Esper—4 fr. (1 rub. 60 k.) Louviers, France (Luvieurs, France)—Detala esper. kroniko, literaturo, propag. artikoloj, fako:—Internacia Korespondado Esperanta (J. K. E.).

Rondiranto, 1902, mon. ilustrita, en lingvo bulgara kaj esper. Red. G. Oreškov. Jarab. 4 fr. (1 rub. 60 k.) Plovdiv Bulgarie (Plovdivo, Bulgar.)

Ruslanda Esperantisto, 1905, mon., en rusa kaj esper. lingvoj. Red. d-ro A. Asnes.

The British Esperantist, 1905, mon., en lingvo angla kaj esper. Jarab. 3 fr. (1 rub. 20 kop.) London W, Angleterre (Londono W, Anglujo) 14, Norfolk Street Strand. Esper. kroniko, propag. artikoloj, literaturo.

The Esperantist, 1903, mon., en lingvo angla kaj esper. Jarab. 4 fr. (1 rub. 60 k.) London, Angleterre (Londono, Anglujo) 41, Outer Temple. Red. Bolingbroke Mudie.

Esperanta Ligilo, 1904, dum. presata laŭ Braille, por blinduloj, en lingvo esper. kaj franca. Jarab. 3 frank (1 rub. 20 k.) Paris, France (Parizo, Franc.) 12, rue Soufflut. Red. Jh. Cart. Esper. kroniko, literaturo.

Esperantista Movado.

Австрія. — Esperantский Пражский Клубъ основалъ два отдѣленія: — Первую Женскую Группу и „Группу для Пильзена и окрестностей“. Членами первой — слушательницы эспер. курсовъ г. Kuhnъ въ „Muzeo de Naprstek“ — и послѣдней, — лица, состоящія на курсахъ г. Kutilek въ Пильзенѣ. Кромѣ того, читаются два параллельн. эспер. курса въ Прагѣ въ женскихъ клубахъ: Богемскомъ и Американо-Богемскомъ. Въ Klatovy успѣшно функционируетъ Esperantский Студенчскій Кружокъ. Ознакомившись съ языкомъ Esperanto по докладу о немъ г. Алфери, Центральное Богемское Педагогическое О-во обѣщало свое содѣйствіе распространенію Esperanto. Имѣются курсы яз. Esperanto для слѣпыхъ въ Институтѣ Klar, въ Прагѣ. Первое Австрійское О-во въ Бруннѣ готовитъ Esperantскую выставку и проситъ Эспер. О-ва и отдѣльных лицъ присылать все, могущее послужить ея успѣху по адресу председателя Jan Kajš, Brünne, Moravie, Aŭtriche.

Алжиръ. (Сѣз. Афр.), Недавно вышелъ въ свѣтъ эсперантскій двухнедѣльный журналъ „La Algèra Stelo“, основанный и редактируемый Ernesto Capé. Съ 15 по 26 Апрѣля въ г. Алжирѣ, въ роскошномъ помѣщеніи Торговой Палаты, состоится Эсперантская выставка, устраиваемая мѣстной группою. Инициаторомъ выставки является нашъ неутомимый соратникъ, капитанъ Capé.

Англія. Прикинувшая всего лишь два съ половиною года къ эсперантскому движению Англія поражаетъ необыкновенно быстрымъ распространеніемъ въ ней языка Esperanto. British Esperanto Association насчитываетъ нынѣ болѣе 37 различныхъ городовъ, имѣющихъ эсперантскія группы, изъ коихъ большинство, конечно, въ континентальномъ государствѣ, три въ Индіи и одна въ Австраліи, а именно: въ Бомбей, Удипи, Коломбо (о-въ Цейлонъ) и въ Мельбурнѣ. Послѣ этого совсѣмъ неудивительно, что въ Англіи выходятъ уже два прекрас-

АŭSTRUJO. Esperantista Praga Klubo fondis du filiojn: „Unuan Virinan Grupon“ kaj „Grupon por Pilzeno kaj ĉirkaŭaĵoj“. Membroj de la unua — aŭskultantinoj de esper. kursoj de s-ro Kuhnъ en „Muzeo de Naprstek“ kaj de lasta, — personoj, vizitantaj la kursojn de s-ro Kutilek en Pilzeno. Krom tio, oni donas du paralelajn esper. kursojn en Prago en virinaj kluboj: Bohema kaj Amerike-Bohema. En Klatovy sukcese funkcias Esperantista studenta Rondo. Konatiginte kun lingvo Esperanto el raporto pri ĝi de s-ro Alfieri, Centra Bohema Pedagogia Societo promesis sian kunhelpon por disvastigado de Esperanto. Fariĝas kursoj de lingvo Esperanto por blinduloj en Instituto de Klar, en Prago. Unua Aŭstra Societo en Bruno pretigas Esperantan ekspozicion kaj petas esperantistajn s-ojn kaj apartajn personojn elsendadi al ĝi ĉion, povantan akceli sian sukceson, laŭ adreso de prezidanto Jan Kajš, Brünne, Moravie, Aŭtriche.

Algèrie (Nord. Afr.) Nelonge aperis esperanta dusemajna ĵurnalo „La Algèra Stelo“, fondita kaj redaktata de s-ro Ernesto Capé.

De 15 ĝis 26 Aprilo en urboalĝero, en luksa salono de komerca ĉambrego, efektiviĝos grava Esperanta ekspozicio, aranĝata de loka grupo. Iniciatoro de ekspozicio estas nia senlaca kunbatalanto, kapitano Capé.

Anglujo. Aliginta al esperantista movado apenaŭ du kaj duono de jaroj, Anglujo frapas nin per neordinare — rapida disvastigo en ĝi de lingvo Esperanto. British Esperanto Association nun kalkulas plu, ol 37 diversajn urbojn, havantajn esperantistajn grupojn, el kiuj plimulto, certe, en kontinenta regno, tri en Hindujo kaj unu en Aŭstralio, kaj nome: en Bombeo, Udipli, Kolombo (insulo Cejlono) kaj en Melburno. Post tio-ĉi tute ne estas mirinde, ke en Anglujo eliras jam du bonegai

ных эсперантских журналов: „The Esperantist“ и „The British Esperantist“ — и со дня на день ожидается появление нового журнала „La Tutmonda Revuo“ под редакторством Gray.

Бельгия. Помимо существующих девяти эсперантских групп, в Брюссель основалась специальная Эсперантская Коммунистическая группа, орган которой „L'Insurge“, не признающий войны, напечатал об Эсперанто полную энтузиазма статью. Профессора Doyers и L. Blanche, первый в Серенге и последний в Антверпене, в Немецком О-ве произнесли речи об эсперанто. Газета „L'Opinion Libérale“, выходя в Намуре, напечатала пространную статью о международном языке с выводом весьма благоприятным для Эсперанто. Прекрасно о нем отзывалась также Антверпенская газета — „La Metropole“.

Болгария. Издававшийся уже третий год прекрасный иллюстрированный эсперантский журнал „Rondiranto“, вследствие встретившихся затруднений, перестал выходить; но редакция надеется через некоторое время продолжить издание. Редактор Г. П. Орешков в Пловдиве просит нас объявить, что он высылает прежние годовые комплекты журнала: 1-й за 5 франков (2 рубля), 2-й — за 4 и последний (шестой №№) за 2 франка.

Г. Никольев в Софии приступает к изданию эсперантского журнала „La Unua Paŝo“.

Венгрия. Два профессора Коложварского Университета и два члена Венгерской Академии Наук подписали декларацию Делегации о введении международного вспомогательного языка.

Венецуэла (Южн. Ам.). В город того же наименования основалась первая эсперантская группа — „Progreso“.

Германия. Основалась новая эсперантская группа в Göttingen. В Берлине, профессор Шмидт открыл эсперантские курсы. Слѣпыя Городского Института (Städtische Blindenanstalt) с большим энтузиазмом изучают наш язык и основали у себя небольшой эсперантский кружок.

esperantaj ĵurnaloj: „The Esperantist“ kaj „The British Esperantist“, kaj de tago al tago oni atendas aperon de nova ĵurnalo — „Tutmonda Revuo“ redaktota de s-ro Gray.

Belgio. Pretere de ekzistantaj naŭ esperantistaj grupoj, en Bruselo fondiĝis speciala Esperanta komunisto — anarĥia Grupo, kies organo „L'Insurge“, ne-konjeksanta militon, enpresis pri Esperanto plenan de entuziasmo artikolon. Profesoroj Doyers kaj L. Blanche, la unua en Serenĝo kaj la lasta — en Antverpeno, en Germana societo faris paroladojn pri Esperanto. Gazeto „L'Opinion Libérale“, elir. en Namuro, enpresis detalan artikolon pri internacia lingvo kun konkludo, tre favora por Esperanto. Bonege pri ĝi skribis ankaŭ Antverpena gazeto — „La Metropole“.

Bulgario. Eliranta jam trian jaron bona ilustrita esperanta ĵurnalo — „Rondiranto“, en sekvo de diversaj malhelpoj, ĉesis eliri; sed redakcio esperas post kelka tempo daŭrigi ĝian eldonadon.

Redaktoro G. P. Oreškov en Plovdivo petas nin anonci, ke li elsendas la malnovajn arkolektojn de ĵurnalo: 1-an por 5 frankoj (2 rubloj), 2-an — por 4 kaj la lastan (ses numeroj) por 2 frankoj.

G. Nikolev en Sofio intencas eldoni esperantan ĵurnalon — „La Unua Paŝo“.

Hungario. Du profesoroj de Kolozsvár Universitato kaj du membroj de Hungara Akademio de Sciencoj subskribis la deklaron de Delegacio por enkonduko de internacia helpa lingvo.

Venecuelo (Suda Amer.) En urbo kun la sama nomo fondiĝis unua esperantista grupo — Progreso.

Germanio. Fondiĝis nova grupo esperantista en Göttingen. En Berlino, profesoro Schmidt malfermis esperantajn kursojn. Blinduloj de urba Instituto (Städtische Blindenanstalt) kun granda entuziasmo ellernadas nian lingvon kaj fondis malgrandan esperantistan rondon.

Голландія. Профессоръ Domela Nieuwenhuis, участвовавший въ Римѣ на Конгрессѣ Соціалистовъ, убѣдился въ необходимости нейтральнаго языка для интернаціональной народной партіи. Вожди мѣстной соціальной партіи уже приступили къ разсмотрѣнію и сравненію всѣхъ существующихъ системъ искусственнаго языка, дабы лучшую изъ нихъ ввести во всеобщее употребленіе. Православная христіанская партія въ своемъ журналѣ „Міровая борьба“, выходящемъ въ Пурмерендѣ и проповѣдующемъ вегетарианство и библию, любезно предоставило одинъ столбецъ для постояннаго печатанія esperantскаго текста.

Испанія. Прекратившаяся временно esper. газета „La Suno Hispana“ вновь появилась и вышелъ уже 3-й №. Недавно отпечатана адресная книга членовъ мѣстныхъ esper. группъ.

Италія. Въ Неаполѣ, въ скоромъ времени выйдетъ въ свѣтъ подъ редакцію Giovanni Cacciapuoti и Raffaele Bagnulo новая esperantская газета съ весьма разнообразной и интересной программой.

Мексика. Esperantская газета, „La Meksika Lumturo“ вступила во второй годъ своего существованія. Основывается esper. группа въ Cvanahvato. Журналъ „Renacimiento“, выходящій въ Montrej, энергично пропагандируетъ яз. esperanto. Вице-Предсѣдатель группы въ Santa Rosa Necoхla г-нъ L. Laimicq покинулъ по домашнимъ обстоятельствамъ свой постъ и переселился въ Mexico, куда и проситъ адресовать на его имя частную корреспонденцію.

Никараша. Въ столицѣ этой республики, въ Managua, Eva Fudre основала esperantскую группу.

Россія. Распространеніе языка esperanto въ Россіи до настоящаго времени не подается точному учету, вслѣдствіе разрозненности esperantскихъ дѣятелей: но мы, прежде всего, позволяемъ себѣ напомнить, что къ нашему дѣлу весьма сочувственно отнесся Президентъ Россійской Императорской Академіи Наукъ, Его Императорское Высочество Великій Князь Константинъ Константиновичъ, разрѣшив-

Hollando. Profesoro Domela Nieuwenhuis, partopreninta en Romo en socialisto kongreso, konvinkigis pri neceseco de neŭtrala lingvo por internacia popola partio. Estroj de loka Sociala partio jam komencis trarigardadon kaj komparadon de ĉiuj ekzistantaj sistemoj de arta lingvo, por enkonduki la plej bonan en la komunan uzadon. Ortodoksa kristana partio en sia ĵurnalo: „Mondbatalo“, eliranta en Purnerendo kaj predikanta vegetariecon kaj biblon, aminde cedis unu koloneton por ĉiama enpresado de esperanta teksto.

Hispanujo. Tempe ĉesiginta esperanta gazeto „La suno Hispana“ reaperis kaj eliris jam № 3. Nelonge estas presita adreslibro de membroj de lokaj esper. grupoj.

Italujo. En Napolo, baldaŭ aperos sub redaktado de Giovanni Cacciapuoti kaj Raffaele Bagnulo nova esperantista gazeto kun tre diversspeca kaj interesa programo.

Meksiko. Esperanta gazeto—„La Meksika Lumturo“ eniris duan jaron de sia ekzistado. Fondigas esper. grupo en Cvanahvato ĵurnalo „Renacimiento“, eliranta en Montrej, energie propagandas lingvon Esperanto. Vice—Prezidanto de grupo en Santa Rosa Necoхla s-ro L. Laimicq forlasis por hejmaj ĉirkaŭnacoj sian oficon kaj translokiĝis en Mexico'n, kien li petas adresi al lia nomo privatan korespondon.

Nikaragvaĵo. En ĉefurbo de tiu ĉi respubliko, en Managua, Eva Ridge fondis esperantistan grupon.

Ruslando. Disvastiĝo de lingvo Esperanto en Ruslando ĝis nuna tempo ne permesas fari precizan elkalkulon en sekvo de disuniĝo de esperantistaj agantoj, sed ni, antaŭ ĉio, permesas al ni rememorigi, ke al ĉia afero tre favore ektilatis Prezidanto de Ruslanda Imperiestra Akademio de Sciencoj, Lia Imperiestra Moŝto, Granda Princo, Konstantin Konstantinoviĉ, jam antaŭ longe perm. sinta al s-ro V. V. de Maynov traduki en lingvon

ший уже давно В. В. Майнову перевести на яз. Эсперанто два свои произведения: „Возрожденный Манфред“ и „Вечная жизнь“, известные в русской литературе под скромным инициалом: К. Р., в текущем же году, въ бесѣдѣ съ посѣтившимъ нашу столицу знаменитымъ англійскимъ адвокатомъ, Вице-Президентъ Лондонскаго Эсперантскаго О-ва, г-номъ Полленъ, высказалъ готовность содѣйствовать успѣху нашего міроваго дѣла въ Россіи, о чемъ намъ лично передалъ наѣзжавшій каждую среду собранія Общества „Эсперо“ г. Полленъ. На основаніи изложеннаго и поступившихъ въ О-во „Эсперо“ корреспонденцій можно смѣло утверждать, что, несмотря на неблагоприятное обстоятельство, какъ русско-японская война, и политическое возрожденіе нашей родины, поглотившее вниманіе передовыхъ людей, интересъ къ языку Эсперанто въ Россіи очень великъ, — такъ напримѣръ: въ концѣ минувшаго года официально открылись отдѣленія О-ва „Эсперо“ въ Воронежѣ, Ригѣ и Ялтѣ и частные эсперантскіе кружки въ Вяткѣ и Тифлисѣ. Въ текущемъ году возобновилось отдѣленіе въ Москвѣ, открылось въ Варшавѣ и ожидается открытіе отдѣленія въ Вильнѣ. Ведутся эсперантскіе курсы Огородникова и Авилова въ Вяткѣ и Тифлисѣ. Въ С.-Петербургѣ вышелъ издаваемый д-ромъ И. Островскимъ русско-эсперантскій журналъ „Esperanto“. Секретарю О-ва „Эсперо“ доктору А. И. Аснесъ разрѣшено издавать на языкѣ Эсперанто медицинскій журналъ подъ названіемъ „Kuracisto, internacia medicina revuo.“ Въ Варшавѣ г. Орловскій ходатайствуетъ о разрѣшеніи издавать польско-эсперантскій журналъ. Главнымъ Управленіемъ Почтъ и Телеграфовъ разрѣшено подавать телеграммы на языкѣ Эсперанто. Въ скоромъ времени выйдетъ изъ печати: „Эсперанто въ 10 уроковъ“, — Th. Cart, переведенное съ французскаго языка на русскій Жуковымъ (Переросле, Вологодской губ.).

Петербургскій ежемѣсячный журналъ „Вѣстникъ Знанія“ даетъ въ текущемъ году подписчикамъ, въ видѣ приложенія, специально обработанный учебникъ яз. Эсперанто, а также, какъ Рижскій журналъ „Всемирный Почтовый Союзъ“ регулярно печатаетъ статьи на Эсперанто.

„Esperanto“ du siajn verkojn: „Renaskita Manfred“ kaj „Vivo eterna“, konatajn en rusa literaturo sub modesta inicialo: K. R.; en kuranta do jaro, dum interparolado kun vizitinta nian ĉefurbon fama angla advokato, Vice-Prezidanto de Londona Esperantista Societo, s-ro Pollen, esprimis promeson kunhelpadi al nia mondafero en Ruslando, kion al ni persone diris vizitadinta ĉiumerkrede kunvenojn de societo „Espero“ s-ro Pollen.

Laŭ ĉio dirita kaj ricevitaĵ de societo „Espero“ korespondadoj oni povas kuraĝe certigi, ke malgraŭ malfavora cirkonstanco, kiel ruse-japana milito, kaj la politika renaskiĝado de nia patrujo, kiu ensorbis atenton de progresemaj homoj, intereso al lingvo Esperanto en Ruslando estas tre granda, tiel ekzemple, en la fino de pasinta jaro oficiale malfirmiĝis jurnalo de s-to „Espero“ en Voroneĵo, Rigo kaj Jalto kaj privataj esperantistaj rondoj en Vjatko kaj Tifliso. En kuranta jaro renaskiĝis filio en Moskvo, malfirmiĝis en Varsovio kaj devas malfirmiĝi en Vilno. Fariĝas esperantaj kursoj de s-roj Ogorodnikov kaj Avilov en Vjatko kaj Tifliso. En St.-Peterburgo eliris eldonata de d-ro J. Ostrovski, ruse-esperanta jurnalo „Esperanto“. Al sekretario de s-to „Espero“, doktoro A. I. Asnes estas permesita en lingvo Esperanto eldonado de medicina jurnalo sub titolo „Kuracisto, internacia medicina revuo“. En Varsovio s-ro Orlovski klopodas pri permeso eldonadi pole-esperantan jurnalon. Ĉefa Administrado de Poŝtoj kaj Telegrafoj permesis sendadi telegramojn en esperanto. En baldaŭa tempo en Pererosle de Vologodska gubernio aperos el presado en rusa lingvo „Esperanto en dek lecionoj“ de Th. Cart, tradukita el franca lingvo de M. Jukov.

Peterburga monaĵa jurnalo „Sciiganto de Scio“ donas en kuranta jaro por sia abonataro, kiel aldonon, speciale ellaboritan lernolibron de lingvo Esperanto, kaj same, kiel Riga jurnalo „Tutmonda Poŝta Unuiĝo“, enpresadas konstante la artikolojn en „Esperanto“.

Сальвадоръ (Южи Ам.) По распоряженію Министерства Промышленности, Рикардо Гойзуэта Абріль въ г. Санъ Сальвадоръ, въ помѣщеніи Национальнаго Института по средамъ, четвергамъ и субботамъ читаль лекціи о языкѣ Эсперанто передъ многими профессорами и частными лицами; ожидается въ скоромъ времени преподаваніе этого языка въ учебныхъ заведеніяхъ упоминаемой выше республики.

Франція. Если, скажемъ такъ, родиною языка Эсперанто была Россія, то заботливою матерью его и колыбелью безспорно была Франція; со свойственнымъ ей тонкимъ художественнымъ чутьемъ съ первыхъ же лѣтъ опубликованія этого языка подмѣтила въ немъ гениальное твореніе съ блестящею будущностію. Съ 1898 года во Франціи и по настоящее время съ замѣчательною аккуратностію выходитъ ежемѣсячный эспер. журналъ — „L'Esperantiste“, а за послѣднее время тамъ уже издается ихъ нѣсколько: „Lingvo Internacia“, печатающаяся въ Парижѣ, въ собственной типографіи, приобретенной сформировавшимся Акціонернымъ Эсперантскимъ Печатнымъ Обществомъ; затѣмъ, специальный научный журналъ „Internacia Scienco Revuo“, издаваемый въ Парижѣ извѣстною фирмою Гашетъ, объявившей недавно въ своемъ альманахѣ денежную премию за лучшее сочиненіе объ яз. Эсперанто; „Espero Katolika“ — изд. аббатомъ Эм. Пельтье и своеобразный журналъ „Espero de Katalunjo“, издаваемый въ Серетъ г-мъ L. Lamiot на каталунскомъ нарѣчьи и посвященный пропагандѣ яз. Эсперанто.

Франція уже насчитываетъ болѣе 65 различныхъ городовъ, имѣющихъ эсперантскія группы, причемъ въ одномъ Парижѣ открыто болѣе 40 эспер. курсовъ. Въ Августъ мѣсяцъ сего года въ Boulogne-Sur-Mer состоится, въ присутствіи автора яз. Эсперанто, д-ра П. Заменгофа, большой Эсперантскій конгрессъ. По инициативѣ проживающаго въ гор. Парижѣ проф. Gaston Moch, формируется Эсперантское Общество Мира.

Швейцарія Священникъ Fr. Schneeberger, предсѣатель Швейцарскаго Эсперантскаго Общества, основываетъ въ Женевѣ Эсперантскій Приютъ, гдѣ могутъ гостить юноши всѣхъ странъ.

Salvadoro. (Sud. Amer.) Laŭ ordono de Ministerio de Industrio, Rikardo Goyzueta Abrill en urbo San Salvador, en salono de Nacia Instituto ĉiun merkredon, ĵaŭdon kaj sabaton legis lekcion pri lingvo Esperanto antaŭ multaj profesoroj kaj privataj homoj; — oni atendas en baldaŭa tempo instruadon de nomita lingvo en lernejoj de supredirita respubliko.

Francujo. Se, ni tiel diros, naskolando de lingvo Esperanto estis Rusujo, do zorgema ĝia patrino kaj lulseĝo sendispute estis Francujo kiu kun propra por ĝi sola delikata belarta sentado de la unuaj — do jaroj de publikigo de nomita lingvo subirmarkis en ĝi genialan kreitaĵon kun brilanta estonteco.

De la 1898-a jaro en Francujo kaj ĝis nuna tempo kun rimarkinda akurateco eliras monata esperanta ĵurnalo „L'Esperantiste“, kaj dum lasta tempo tie jam eliras kelke da ili: „Lingvo Internacia“, presata en Parizo, en propra presesejo, akirita de formiĝinta Akcia Esperantista Presa Societo, post. speciala „Scienco Revuo“, eldonata en Parizo de konata firmo Hachette et Co., anoncinta nelonge en sia almanako monan premion por pli bona verko pri lingvo Esperanto. „Espero Katolika“ eldonata de abato Em. Peltier kaj, infine, sia-speca ĵurnalo: „Espero de Katalunjo“, eldonata en Ceret (Orientaj Pirineoj), de s-ro L. Lamiot en katalunja idiomo kaj tute dediĉita por propagando de esperanto.

Francujo jam kalkulas plu, ol 65 diversajn urbojn, havantajn esperantistajn grupojn kaj en sola Parizo estas malfermitaj plu, ol 40 esper. kursoj. En monato Aŭgusto de jena jaro en Boulogne-sur-Mer efektiviĝos en apudeto de aŭtoro de Esperanto, doktoro L. M. Zamenhof, granda Esperantista Kongreso. Laŭ iniciato de loĝanta en Parizo profesoro Gaston Moch, formiĝas Esperantista Societo de Paco.

Svisujo. Pastro Fr. Schneeberger, prezidanto de Svisa Esperantista Societo fondas en Ĝenevo Esperantan Hejmon. — kie diverslandaj junuloj povas ĝui gastamon.

Швеція. Въ Швеціи, помимо уже существующихъ трехъ эсперантскихъ группъ, въ февралѣ мѣсяцѣ основались новыя группы въ Sundsvall и Hudiksvall. Въ гор. Kartahamn открылась группа при христіанскомъ союзѣ юношей. Въ газетѣ „Kamraten“ появилась серія статей Конрада Гутге, подъ общимъ названіемъ „Эсперанто въ пять уроковъ.“ — Предполагается изданіе эсперанто-шведской пропагандой газеты.

Японія. По частнымъ свѣдѣніямъ изъ Японіи, мѣстные студенты готовятъ къ изданію эсперантско-японскій пропагандный журналъ.

Радрипо.

Svedujo. En Svedujo, krom jam ekzistantaj tri esper. grupoj, en monato februaro fondiĝis novaj grupoj en urboj Sundsvall kaj Hudiksvall.

En urbo Kartahamn malfermiĝis grupo ĉe Kristana Junulara Unuiĝo. En gazeto „Kamraten“ aperis serio de artikoloj de Konrado Guthe sub titolo — „Esperanto en kvinlecionoj“. Oni intencas eldonadon de esperante-svedo propagandaa gazeto.

Japanujo. Laŭ privataj sciigoj el Japanujo, lokaj studentoj pretigas la eldonadon de esperanto—japana propaganda ĵurnalo.

Rudripo.

LASTAJ NOVAĴOJ

VLADIVOSTOKA FILIO DE S-TO „ESPERO“

Общество „Эсперо“ въ С.-Петербургѣ получило афишу эсперантскаго концерта-бала, состоявшагося во Владивостокѣ 2-го апрѣля 1905 г. Инициаторомъ этого концерта-бала былъ извѣстный и энергичный председатель общества „Эсперо“ во Владивостокѣ г. Ф. Постниковъ. Несомнѣнно, что успѣхъ этого концерта достигъ цѣли, ибо былъ устроенъ для улучшения матеріальнаго состоянія психиатрической больницы въ Никольскъ-Уссурийскъ.

La s-to „Espero“ en Peterburgo ricevis la afiŝon pri esperantista koncerto-balo, jam efektiviĝinta en Vladivostoko la 2-an aprilon de 1905 j. La iniciatoro de tiu ĉi koncerto-balo estis la konata kaj energema prezidanto de s-to „Espero“ en Vladivostoko s-ro F. Postnikov. Sendube, ke sukceso de tiu ĉi koncerto atingis la celon, ĉar ĝi estis aranĝita por plibonigi la materialan staton de psikiatria mal-sanulejo en urbo Nikolsk-Ussurijsk'o.

TIFLISA FILIO DE S-TO „ESPERO“

Существовавшій до сихъ поръ въ Тифлисѣ частный кружокъ эсперантистовъ прислалъ въ общество „Эсперо“ въ С.-Петербургѣ официальное заявленіе о желаніи основать въ Тифлисѣ постоянное отдѣленіе общества „Эсперо“. Среди лицъ, подписавшихъ это заявленіе, фигурируютъ имена извѣстныхъ эсперантистовъ, какъ напримѣръ, генераль-лейтенантъ Рѣшетинъ и преподаватель гимназіи г. Авиловъ.

La ekzistinta ĝis nuna tempo en Tifliso la privata rondo de Esperantistoj alsendis societ-on „Espero“ en Peterburgo la avizon pri deziro fondi en Tifliso konstantan filion de s-to „Espero“. Inter personoj, kiuj subskribis tiun ĉi avizon sin trovas la nomoj de konataj esperantistoj, kiel ekz. Generalo-Leŭtenanto Reŝetin kaj Instruisto de Gimnazio s-ro Avilov.

11 de marto post la tagmezo en Amieno mortis

Jules Vernes.

Изъ Амьена, во Франціи, мы получили печальное извѣстіе, что 11 марта послѣ полудня скончался на 77 году своей жизни Жюль Вернь, почетный предсѣдатель Амьенской эсперантской группы и извѣстный романистъ, авторъ „Дѣти капитана Гранта; 80.000 миль подъ водою; въ 80 дней вокругъ свѣта и др. весьма увлекательныхъ произведений. Фабула романовъ этого писателя всегда была высоко нравственна и обогащала читателей полезными познаниями.

Какъ нашъ единомышленникъ и писатель Жюль Вернь еще долго не умереть въ нашей памяти.

Миръ его праху!

El Amieno, en Franciando, ni ricevis malĝojan sciigon, ke 11 de marto post tagmezo mortis en 77 jaro de vivo Jules Vernes, honora prezidanto de Amiena grupo esperantista kaj fama romanisto, aŭtoro de: Infanoj de kapitano Grant; 80.000 mejloj sub akvo; dum 80 tagoj ĉirkaŭ mondo kaj aliaj, tre forlogantaj verkoj. Fabulo de romanoj de jena verkisto ĉiam estis altmoralaj kaj riĉigadis legantaron per utilaj scioj.

Kiel nia samideano kaj verkisto, Jules Vernes ankoraŭ longe ne mortos en nia memoro.

Pacon al lia cindro!

По официальнымъ свѣдѣніямъ въ бою у Мукдена пропалъ нашъ единомышленникъ (8617) старшій врачъ 35-го восточно-сибирскаго стрѣлковаго полка Николай Александровичъ Журавлевъ. Неизвѣстно убитъ ли онъ, раненъ или захваченъ въ плѣнъ японцами.

Докторъ Н. А. Журавлевъ до своего добровольнаго отъѣзда на Дальній Востокъ жилъ въ Ковнѣ и усердно работалъ для нашего дѣла.

Ковенскіе эсперантисты отъ всего сердца выражаютъ соболѣзнованіе семьѣ г-на Журавлева и надѣются, что онъ живъ и скорѣ возвратится въ Россію.

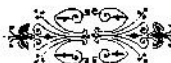
Борисъ К.

Laŭ oficialaj sciigoj, en la batalo ĉe Mukden perdiĝis nia samideano (8617). Ĉefkuracisto de 35-a Orient-Siberia pafista regimento Nikolaj Aleksejeviĉ Ĵuravlev. Oni ne scias, ĉu li estas mortigita, vundita aŭ kaptita de l'japonoj.

Doktoro N. A. Ĵuravlev ĝis sia memvola forveturo en la Malproksiman orienton loĝis en Kovno kaj fervore laboris por nia afero.

Kovnaj esperantistoj esprimas tutkoran, kondolencan al la familio de s-ro Ĵuravlev kaj esperas, ke li estas viva kaj baldaŭ revenos en la Ruslandon.

Boriso K.

Koresponda fako

La celo de koresponda fako estas la unuiĝo de tutmonda esperantistaro per reciproka korespondado. Tial ni korege petas ĉiujn kiel ruslandajn, tiel eksterlandajn esperantistojn, sendadi al ni siajn adresojn, legeble skribitajn.

Por enpresado d'adreso en la korespondan fakon ni petas sendi al ni la poŝtmarkon de 10 kop. valoro. La alilandaj poŝtmarkoj estas ankaŭ akceptataj por ilia nominala valoro.

La Redakcio.

NOMARO

de landoj, enirintaj en la fakon.

AFRIKO

Algerio.
Gvineo franca.
Kanariaj Insuloj.
Kongo.
Madagaskaro.
Transvaalo.
Trinidado.
Tunizio.

AMERIKO.

Argentino.
Bolivujo.
Brazilujo.
Ĉilio.
Gvadalupo.
Kanado.
Meksiko.
Nikaragvajo.
Peruo.
Salvadoro.
Unuigitaj Ŝtatoj.
Urugvajo.
Venecuelo.

AUSTRALIO.

Melburno.
Nova Zelando.

AZIO.

Arabujo.
Cejlono.
Filipinoj.
Hindo-Hinujo.

Hindujo Orienta.
Hindujo.
Ĥinujo.
Japanujo.
Persujo.
Tonkino.

EUROPO.

Anglujo.
Aŭstro-Hungarujo.
Belgujo.
Bosnujo.
Bulgarujo.
Danujo.
Finlando.
Francujo.
Germanujo.
Grekujo.
Hispanujo.
Hollando.
Irlando.
Italujo.
Malto.
Norvegujo.
Portugalujo.
Rumanujo.
Rusujo.
Serbujo.
Svedujo.
Svisujo.
Turkujo.

OCEANIO.

Iles sous le vent.

Kolektis Elpelito.

AFRIKO. (Afrique)

ALGERIO (Algerie)

- Alger. à l'Observatoire astronomique; Eugène Gaultier 19 r. Dupuch, Emile Baxes.
 19 r. Dupuch, Alfred Beledin, commis principal des contributions.
 26, r. Bab-Azoun, Ernest Curé (Maison Larade et Co.)
 26, r. Bab-Azoun, Charles Hérou (Maison Larade et Co.)
 Muller, officier d'Administration du génie.
 9 r. de Strasbourg Louis Vagnon, propriétaire-viticulteur.
 Marc Vincentelli, inspecteur des contributions.
 17 b-d Gambetta, A. Capé.
 27, rue Augustine, Emile Foussat.
 7, rue Jenina, Arthur Schmetz.
- Birtouta Ruez.
- Constantine 1, rue d'Aumale, A. Baissac.
- Ighil-Bouzerou par Fort National, M. Laurent Manin.
- La Meskiana Constantine, Victor Caroli, administrateur de commune mixte.
- Mustapha prés Alger, 42, rue Michelet, Babou, représentant.
 Alfred Coulon, instituteur, école de la r. Daguerre.
 27, rue Aubert, Auguste Moinard.
- Phillippeville G. Fenech.
- Saint-Eugène 37, route Malakoff, Mlle Louise Thomas.
- Tlemcon (Oran) Desire Hilbert.
 M. Gaston.

GUINEO FRANCA (Guinée français)

- Cayenne Administration pénitentiaire, E. Bardoulet.
- Konakry M. Baudinet Felix.
 Max L. Blondeel.
 M. Bridgman.
 Cartron Jules.
 Delage.
 M. Demarest.

KANARIAJ INSULOJ (Gran Canaria)

- Las Palmas Str. Nérez Galdos 33,—Alfredo Cabrera.
 Eriana, 39, F-no Ignacia de Lara.
 Apartado, 5.—Angel Rodriguez Alvarez.
 Str. Triana 70 et 72, Fernando Gonzales Correa.
 Str. Terrero, 14, Esteban Hernandez Baez.
 Santiago,—Vallés Arévalo, profesor de la Escuela Norma

KONGO (Congo)

- Shangugu (Lae Kiou) Francois Hela.

MADAGASKARO (Madagascar)

- Diego-Suarez M. J. Laurent.

TRANSVAALO (Transvaal)

- Johannesburg S. Africa—Central Telegraph Office A. F. Whiteside.

TRINIDADO (Trinidad)

- Port of Spain (Trinidad) George A. Messerly
 B. W. J., Francis W. Messerly.
 Herminio Lopez O'Connor, esq.

RUSLANDA ESPERANTISTO

TUNIZIO (Tunisie)

Tunis 5 r. Amilcar, D-r T. A. Zammit.
43, Souk-el-Kababjia, A. Erguez.
Instituto de Kartago. Edm. Poulain.

AMERIKO (Amérique)

ARGENTINO

Chacabuco Círculo de Obreros. Enrique Brusés.

BOLIVUJO (Bolivie)

La Pax Albogado. Victor Munoz.

BRAZILUJO (Brésil)

Antonina Parana.—Thiaga Peixoto, comerciante.
Bello Horizonte (Beliche Mineiro) Minas Geraes F. A. Deslandes.
Cataguazes E. F. Leopoldina.—D-ro Ignacio Martins, ingeniero.
Cidade de Uba Minas Geraes, rua de S. José, 38, João Ernesto.
Granja Ceará, Seminario Fortaleza.—Jose Carneiro da Cunha.
Chaval Estado do Ceará, Jose Corfírio de Motta.
Ferro Leopoldina Minas Geraes, E. Serena.
Parnahiba Piauíhy F-no Dalila C. Veras.
 Esmerino Aguiar de Moraes, stud.
Paty do Alferes Rio de Janeiro, José Felipe d'A. Coutinho
 Estado de Rio Janeiro, José Figueira de Vasconcellos.
Páu dos Ferros Rio Granda do Norte, Manoel Acrisio Xavier Bezerra.
 F-no Emilia Xavier Bezerra.
Pelotas 7 c. rue Andrade Neves M. F.—J da Cunha,

ĈILIO (Chili)

Santiago Casilla 1679, Luis Sepulveda Cuadra.
 Casilla 1481, Armand de Goyereche.

GVADALUPO (Guadeloupe)

Terre de Haut Saintes, Louise Chabrie.

KANADO (Canada)

Manitoba Deloraine.—Roger Gooland.
Montreal P. Q. Canada 45 M-c Gill. College av.—T. H. Turnock, esq.
 813, Mount Royal Av. L. Laroze.
 894, Ontario E. N. Cusson.
Toronto Post Office H. G. Chevalier.
Quebec 25, Stanislas str. J W. M. Wallace.
Sorel Boite 178,—Joseph Léon Lizotte.

MEKSIKO (Mexique).

Mexico E. Lamicq.
 Cap. Roma 2049, Luis N. Nuiz.
Nogales (Ver) A. Morin.

Orizaba 1-a San Miguel, s-no E. O. Mendizabal.
 1-a San Miguel, 37, f-no Carmen Hernander.
 1-a Reforma 23, Valeriano Romero.
 Av. Libertad, 36, f-no Guadalupe Couto.

Santa Rosa Necoxtla Ambrozio Vargas.
 Jose R. Avalos.
 Prbo. Fernando Blanco.

NIKARAGVAJO (Nikaragua).

Managua, f-no Eva F. Ridge.

PERUO (Perou).

Lambayeque Auguste Leon.

Lima Roberto Santisteban Rastor.
 Apartado 927 y 937, Federico Villareal.
 Strato Lartiga, 106, Antonino Alvarado.
 Calle de Mercedarias, 356 Espinoza Ramon.
 Calle del Serrano, 297, Ernesto Villareal.
 Calle de la Riva, 89, Eduardo Garcia.
 Calle de Malambeto 156 (Esquela) Luis Cueto.
 Calle de Piura (Escuela Pardo) Celso Mena.
 Calle de Casma, 140, Francisco Rodriguez.
 Calle de la Pena Gradada, 339, Ricardo Noel.
 Calle de san Andres (Colegio Americano) Auguste Cadenas.

SALVADORO (Salvador).

San Salvador 5 n. Avenida sur № 24, Ricardo G. Abril.

UNUIGITAJ STATOJ (Etsats Unis).

Allston Mass. T. H. Matchett.
 Baltimore M. D. 1205 North Charles str. Clinton B. Burgess.
 Brooklyn 34, Green Street, John Twombly
 Cleveland (Ohio) 151, Jolsom str. John H. Vich.
 Werstern Reserve University I. L. Burgehoff.
 East des Angeles (Cal) c o M. Welter C. Brand.
 Lewiston (Maine) 135 Oxford str. I. A. Oueillet.
 Minnesota, Vesely, Martin George Vikla.
 New York 256, West 57-th str Henry G. Piffard M. D.
 150, East 8 st. Street, Max Talmey.
 Philadelphia (Pensylvanie) 1713 n 26 th. str. f-no du Laux.

URUGVAJO (Uruguay).

Montevideo 77, Calle Zabala C. Charrier.
 25, Calle de Mayo, 280, Rafael Favaro.

VENECUELO (Venezuela).

Porlamar (Margarita) via Trinidad B. H. J. George O. Messerly.

AUSTRALIO (Anstralie).

Melbourn Oswald Ruma, Carlton,—John Booth.

NOVA ZELANDO (La Zelande).

Aukland Roland St.-Clair.

AZIO (Asie).

ARABUJO (Arabie).

Aden, Captain H. E. Jacob.

CEJLONO (Ceylan).

Anuradhapura Charles Stenter.

Colombo Barnes Place. I. A. Wylie, accountant.
Surveyor General's office, A. E. Wackrill.
20, Rosmead Place. C. Taith Vackrill.

FILIPINOJ (Philippines).

Manilla 161, Victoria street Walled city Simeon Garcia Roxas.

HINDO-HINUJO (Indo-Chine).

Lang-lo par Touran (Annam) Louise Bianco.

Mytho (Cochinchine) Ch. F. Frediani.

L. Barlet.

M. Gaubet.

Saigon (Indo Chine) A. Grisoli.

M. Grisoli.

M. Poinsignon.

Philippe Terramorsi

M. Vincensini.

M. Meric.

Charles Sisco.

M. Falcucci.

M. Carlotti.

108, rue Catinat Louise segundo Mordaci.

153, Vincent Vert.

Travinh Bonaventure, Pangrazi.

Magistraat I. Beziat.

Georges Gaudin.

HINDUJO ORIENTA (Indes orientales neerlandaises).

Java Pandeglany. Bantam (Residency Irland) Ned. Indien A. C. A. Boers.

HINDUJO (India).

Assam N. Attaree Khat. Singribari Hat. P. O. Mangaldai.

Bombay	Suny Houx, Apollo Bunder. 107.08, Churney Wadi. Miss B. A. Engineer B. A.
Calcutta	19, Balam Ghose's str. Shambazar, I. B. Banerjee.
Salem	Arunasala Asari str. T. Adinarayana Chettiar.
Singapore	E. Margery.

ĤINUJO (Chine).

Shanghai,	Customs House. E. Gordon Lowdiv.
.	Sous officier 18 regiment d'infanterie coloniale.
.	10-e compagnie brigade d'Occupation,—s-ro Elie Martin.

JAPANUJO (Japon).

Nagasaki	Nigashi. Jamate № 1 Kaiseigakko, Alphonse Mistler.
Okayama	Sanyūji, Edward Gauntlett.
Tokyo	56, Miogadani. Koishikawa. Emile Sage.
Jokohama	184, A. Jatozaka. L. Stornebrink.
	184, Bluff f-noj G. Stornebrink.
	M. Stornebrink.
	R. Stornebrink.
	P. O. Box, 285, Van Doorn.
Tokyo	Université Imperiale Louis Bridel, prof. a la Fak. de droit.

PERSUJO (Perse).

Teheran	Banque internationale de commerce de Moscou, M. M. Abesqus.
---------	---

TONKINO (Tonkin).

Hanoi	G. van Cronenberg.
-------	--------------------

EUROPO (Europe)

ANGLUJO (Angleterre)

Barbados	B. W. J. The Wharf. Henri C. King.
Bedford	18 str. Peteis, Joseph Cmolan Shape.
	28 str. Peteis, Rose Eva Shape.
Brighton	Sussex, 22 Buckinghame Place, Clarence Smith.
Bristol	Kingswood, Charlton road 5, Charlton Terrace, Pillinger.
Brixon	S. W. 69 Augell road, Attah Ahuma.
Bournemouth	Hampshire, 4 str. Johns Wood road,—John F. H. Woodward.
Clifton	Bristol, 14 Whatthey road C. G. Thomas.
Deal	8, Sandown Terrace, Charles E. Cowper.
Devon	46, Palace Avenue, Paignton,—Edwin Couch.
Derby	Asylum Mickleover. Richard Legge.
East-Ham	Essex, Caledon road, 43. William K. H. Ebdon.
Exeter	79, Bath road, George Tacchi.
Herts	Caldecote Towers, Buckey Heath, Watford. Miss M. S. Griffiths.
	32, Oswald road, str. Albans.—Josiah Catton
Ilford	Essex, 5 Rutland road.—John Kent.
Keighley	Jorks 45, High Street, T. Carr.
	33, Rupert Street. A. Eduarte Smith.
Kensington	W. 22 Maclice road,—S. Maitland.
Kent	63, Effingham road Lee. C. W. T. Reeve.
	Margate 43, Dane Hill. S. H. Emptage.

Knottingley	The Vicarage, S-no Egerton.
Liskeard	Fore Street, W. H. Huddy. Post Office, John Francis Smythurst.
Liverpool	49, A. Grove str. R. J. Lloyd. 33, Druden road, R. A. Croston. Stranley, 44, Church Street, Helen. E. Jones
London S. W.	2, Cupar road Battersea, Alex. E. Lee. 64, Strafford road, Acton, John. A. Pearce. 170, Evering road, Clapton, F. Crook. 170, Clapham Park road, P. G. Bacon. 15, Stravordale road, Highbury, Andrew Jennings. N. E. Leytonston, 14 Percy r-d., Herbert Farnes. W. C. 23, Upper Redford Place, C. Stuart Menteath. S. W. Clapham, 30, Gauden road, s-no A. A. Cowan. Brockley, 113, Broakspears road, L. K. Suteliff.
Luton	Beds, 10, Grove road, W-m J. Warren.
Midlesbroug	Yorks. St. Paule Vicarage H. T. W. Butler.
Nottingham	303, Leaton boulevard, Cecil Price.
Oxford	Trinity College, H. E. Flecker.
Plymouth	13, Connaught avenue Mutley.—Lillian Holt. 6, Barton Crescent, Mannamead, M-rs Sybil A. Thill. 18, Seaton Avenue, J. J. Underhill. 36, Beatrice Avenue W. H. Wordzell. 34, Greenbank Avenue A. C. Body. Montrosse Terrace N. J. Wibberley.
Preston	Studio, 26, Fishergate, Miss P. Mayor.
Shrewsburg	Castle Street, The White Studios, A. J. Hulme.
Somerset	Wellington, E. Bond.
Tundbridge	Wells 46, Eridge road, F. Francis.
Ycovil	The Park, H. W. Southcombe.
Worthing W.	Heene road, Rosario W. Pilling.
Wakenfield	Yorks East Ardsley, Adeley Hous, T. Hoskison.

AUSTRO-HUNGARUJO (Autriche-Hongrie)

Brno	(Moravie) Krona 61--3, Eduard Zatezky.
Brünn	Postdirection, Departament V. Hans Ludvig, k. k. postassistent. 4, Elisabeth pl. Francisko Urtel.
Budapest	IV, Waczi ut. 177, Leopold Ottahal. IV, Eguetem ut. 4, Franklin tars, f-no Katalin Lunczer, Josefo Schworei VII, Sosika u. 21 T. S. Mor Guttmann. IV, Egyetem ut. Franklin t. Vilhelmo Langenthal. VII, Csomori, ut. 20, Johano de Kunz. VI, Jzabella ut. 82 T. 9, Andreo Varju. IV, Realtanoda ut. 5, Augusto Marich. IV, Kiralyi Pal ut. 1, s-no Jozscine Fodor. IX, Ulloc, ut. 105 t. 6 Erzsebet Bathi.
Chanovice	Jos. Pesek.
Česke Budejovice	(Bohem) Lannova tr. č. 357 František Svačina.
Debreezen	Peterfia, 15 Stefano Too.
Jindr-Hrader	(Bohem.) J. V. Stejskal, urednik.
Golč Jenikov	Jndrich Novak.
Grossmergthal	155, Josef Zosel.

Klatowy.	Praze predm. 65, Nohej Hanuš.
Kromeriz	(Morav.) F-no Emma Rakovicova.
Litomysl	(Bohem) F-ro Ant. Bezpalce.
Losina	p. Stahlavý (Bohem) Alois Brejcha, ridici unitel.
Lwow	Galilio, Zamarstynow, ul. Lwowska, 27,—Maryan Krykilwicz.
	Ul. Milhowskiego, 2, Euzebiusz Kohmann.
Olmutz	(Morav.) Gustav Havlik. k. k. Landesgerichtsrat.
Pilsen	Lochotin, (Bohem) Frant. B. Hamacek, obchodnika spisovatel.
Praha	(Bohem) 360—1, Persštyn. František Sašek.
Reichenberg	(Bohem) Bergeigasse 8, Rudolf Richter.
Tabor	(Bohem) Emanuel Unger, stud. de gimnazio.
Wien V.	Zentagasse 1, Juan Romanowicz.
Vlašim	(Bohem) Alexander Bernkopf.
Zakopane	Galicja ul. Koscielisha, 42. Jozef Haslowski.
Zdar Mesto	Ant. Beneš.

BELGUJO (Belgique)

Anvers	115 r. de la Province (sud.) Josefino de Belder. 25 r. du Jardin—Andre Cassiers. 26 r. Basse, Albert de Preter. 8 pl. de la Comedie, Ernest Leclercq, docteur en medecine. 20 r. Van. Erborn, D-ro Van der Briest Willem. Rempart des Beguines, 67. Leopold Rene Germain.
Bruxelles	4, av. Paul de Jaes, Arthur Baie. 52 r. du Grande—Hospice, Lucien Christianis. 31 r. des Patriotes, Lois Vandersleyen. 15 r. d'Angleterre, William Goldmann. 57—59, quai au bois a bruler, Lucien Christiaens. rue Rooyghen, 106. Cyrille Devos.
Gand	Jules Tiercet, directeur de Brasserie.
Jemappes	34, rue Godecharle, Leon Carlier.
Jxelles	Flandre orientale. Amand de Cuyper, etudiant.
Lede	142. bd. d'Avroy, Joseph Petit.
Liège	23, rue des Franchimontois, Mathien Croisier.
Louvain	89, rue de Namur, Rene de Keyser. r. de Namur, 205, Georges Blaise. r. de Namur, 205, Auguste Blaise.
Malines	pres d'Anvers r. Ste Catherine 11, Aime Schuerwegen. r. Leopold, 71, D-ro Lucien Ortegat.
Mons	47, bd. Charles—Quint, Virgile Urbain.
St. Amandsberg	Gent, Mauritz J. C. Devos.
Saint Gilles	2 r. du Metal, Emile Chapelier. 2 r. du Metal, s-no Emile Chapelier.
Saint Gilles—Bruxelles	12. rue de Westphalie, J. Verbanck.

BOSNUJO (Bosnie)

Srebrenica	(Aüstr. Hung.) Bohumil Svasta, pharmacent. Josef Studeny. Oscar Fogatschwig.
------------	--

(Datrigota).

P. Fruictier. Esperanta Sintakso. — . 60 .	A. Grabowski. La Liro de la Esperantistoj (n° 63) 1 — .
A. Grabowski. Kondukanto de la internacia parolado kaj antologio. — . 80 .	Homero. Iliado, trad. A. Kofman. 2 kajeroj (n° 76) — . 80 .
Labiche et Legouvé. Cikado ĉe formikoj — . 25 .	Puŝkin. Boŝis Godunov; trad. de Devjatnin, 2 kajeroj (n° 75) . 1 — .
Leibniz. Monadologio; trad. de R° Boirac — . 25 .	Lermontov. Demono. trad. de V. Devjatnin — . 50 .
Lermontov. Principino Mary; kajero n° 1; trad. de E. de Wahl . . — . 30 .	H. Sienkiewicz. Janko muzikanto B. Prus. La nova jaro; trad. de A. Grabowski (n° 44). — . 40 .
X. de Maistre. Vojaĝo interne de mia ĉambro; trad. de Sam. Meyer. — . 30 .	Societo Espero. Jarlibro 1897, enhavanta leteron kaj poezion de D-ro Zamenhof (n° 109) . . . — . 80 .
Molière. L'avarulo; trad. de S. Meyer — . 30 .	Tolstoj. Dio ĉiam veron vidas; trad. de Lojko (n° 80) . . . — . 20 .
Ch. Perrault. Kato kun botoj . — . 20 .	Unua brandfaristo: trad. de Burenkov (n° 92) — . 20 .
Rakontoj pri feinoj; trad. de Sino Sarpy — p. 40 k.	W. Waher. Esperanto-eesti ŝonastik (vortaro esperanto-esta) (n° 78). — . 20 .
Puŝkin. Ŝtona Gasto; trad. de N. Borovko (n° 34). — . 20 .	H. Jürgensen. Wörterbuch Esperanto-Deutsch — . 90 .
Shakespeare. La ventego; trad. de A. Motteau. 1 . 30 .	L. Zamenhof. Wörterbuch Deutsch-Esperanto 1 — .
Sieroševski (Vaclav). La fundo de Pmizero, trad. de Kabe. . . — . 30 .	
Virgilio. Eneido, lib. I, II; trad. de D-ro Vallienne — . 25 .	
Esperantaj prozaĵoj 1 — .	
Esperanta frazlibro de l'turisto (nova eldono) — . 20 .	
Byron. Kain, poezio; trad. de A. Kofman (n° 94) (Eldono des-to Espero) — . 40 .	
Devjatnin. Nevola mortiginto (n° 101) — . 20 .	
Garŝin. Kvar tagoj, Attalea princeps, trad. de Kazi-Girej (n° 93). — . 50 .	

Цены книг обозначены без пересылки. Высылаются также наложенным платежом.

КОНТОРА ЭСПЕРАНТО, С.-ПЕТЕРБУРГЪ.

Высылает наложен, плат. учебникъ 45 к. Курсъ 3 р. 50 к. Портретъ д-ра Заменгофа 40 к. „Penso Esperanto“ (муз. пьеса) 45 к. Конверты Эсперанто 50 шт. 50 к., 100 шт. 75 к.

III.

Музыка.

Por fortepiano kaj voĉo (teksto Esperanta).

Cl. Adelsköld kaj V. Langlet. Kanto alla ŝlago del'paco (4 voĉoj) — . 20 .
Cl. Adelsköld kaj L. Zamenhof. La Espero, himno de la Esperantistoj — . 50 .
R. Deshayes kaj L. Zamenhof. La vojo — . 15 .
B. Fjodorov kaj A. Fjodorov. Buliĝas kiel blanka bed' . . — . 30 .

PRESEJO TROICKAJA.

havanta esperantistajn literojn, akceptas diversajn presajn laborojn en internacia lingvo

ESPERANTO.

Ĝiuj mendoj estas akurate farataj.
MODERAJ PREZOJ.

Vizitkartoj en Esperanto por 100 ekz. kun transendo—1 rub.

St.-Peterburgo Troickij prospekt, 14.

ТРОИЦКАЯ ТИПОГРАФИЯ.

снабженная эсперантск. шрифтомъ, принимаетъ печатаніе книгъ, брошюръ и т. п. на международномъ языкѣ

ЭСПЕРАНТО.

Аккуратное выполнение заказовъ.
ЦѢНЫ УМѢРЕННЫЯ.

Визитныя карточки съ эсперантскимъ текстомъ, отъ 1 р. за 100 шт. съ пересылкою.

С.-Петербургъ. Троицкій просп., 14.

„Вѣстникъ

Иллюстр. ежемѣсячн. лит., худож. и популярн. научн. журналъ съ 36 кн. безплатн. прнд. для самообразован.

12-й книж. „Общедоступн. Университета“

12-й книж. „Энциклопедич. библиотекн”

12 кн. Читальни

Поддержка стремленія къ знанію въ широкомъ смыслѣ слова, отраженіе жизни и духовн. запросовъ общества, всестороннее освѣщеніе вопросовъ дѣятельности—вотъ зад. „Вѣсти. Знанія”

Подписная цѣна на 1905 г. (48 кн.) со „Словар. иностр. словъ” безъ дост. 7 р. съ дост. и пер. 8 р., за 2 р. за четверть года. С.-Петербургъ, Кузнецкій, 2.

Открыта подписка на 3-й. 1905 г. изданія подъ редакціею В. В. БИТНЕРА

Знанія“ 48 книгъ въ годъ 8 рублей.

будутъ заключать „Анатомію, фізіологію и ситгену”, проф. Занка. Зейлера и др. Популярныя очерки природовѣдѣнія”, „Учебникъ живописи и рисованія”, „Учебникъ стенографіи”, искусство быстр. записыванія челоуѣч. рѣчи „Новый учебникъ международного языка

1) Проф. Сильбоусъ и проф. Метэнъ. „Современ. исторія съ 1815 г. въ 2 ч.-ч. ч. 1.—2) Проф. Фламаріонъ. „Лекціи по астрономіи”. Съ картами звѣздн. неба.—3) Д-ръ филос. Эйзенгансъ. „Психологія и логика”.—4) Проф. Бальфуръ Стюартъ. „Курсъ физики”, въ 2 част., ч. II.—5) Проф. Сеньбосъ и проф. Метэнъ. „Современная исторія” ч. II.—6) Систематич. словарь юридич. наукъ” въ 3 ч., ч. I. Государствен. право (формы правленія, различныя конституціи и пр.), права и обязанности гражданина.—7) Проф. Вомиери. „Исторія раст. царства. Напоротники, хвойныя. Оплодотвореніе цвѣтковыхъ.”—8) „Систем. слов. географія”.—10) „Систем. слов. юрид. наукъ”, ч. II, сиривочная (формы судовъ, бумага, отвѣты на частн. случаи юрид. практики и пр.).—11) Проф. Освальдъ. „Школа химіи”. Химія неорганическая.—12) Карлъ Куттскій. „Очерки политич. экономіи”. Легкое, живое и популярн. изложеніе, масса рисунк., портретовъ.

1) Больше. „Происхожд. челоуѣка”.—2) Будущность челоуѣчества.—3) Пр. Моніе. „Соціологія”.—4) Проф. Бальфуръ Стюартъ. „Курсъ физики”, въ 2 ч., ч. II.—5) Больше. „Прогрессъ дарвинизма”.—6) Проф. Лявсъ. „Статистика и ея задачи”.—7) Проф. Уэльдистъ. „Искусств. лирика”.—8) Пеллисъе. „Литер. школы”, въ 2 ч., ч. I. Классицизмъ, псевдоклассицизмъ, лирика, въ XIX столѣтіи.—9) Э. Кей, I. Тимъ и др. „Воспитаніе и самовоспит. чело. и гражд. Цѣль жизни”.—10) Соціалн. мораль. Лекціи разн. проф.—11) Пеллисъе. „Лит. школы”, ч. II. Исторія, крит., старыи и новыи романы, поэзія, драма.—12) Пр. Арнольдъ. „Эпоха возрожденія и гуманизма”.

Сверхъ перечисленныхъ 36 кн. прилож. еще „Словарь научн. терминъ, иностр. словъ и выраженій” вошедшихъ въ употреб. въ рус. яз. Что касается самого „В. Зн.” (12 кн.) то въ противоположность друг. „толстымъ” журн. окъ главное вниманіе обращ. на популярн. знанія и ознакомл. со всѣми лит.-научн. течен., беллетр. же стоитъ на втор. планѣ. Статьи въ журн. не велики и разнообразны, большыи же сочин. даются въ прил. (убор. шр. позволю. помѣщ. крупн. произвед.). Основа изданія—служеніе интерес. подписк. восполняется между проч. отдѣлами: „Взаимопомощи читателей” и „Отвѣты”.

„НЕДѢЛЯ“

Тамъ же принимается подписка на новый, выходящій съ 1 ноября 1904 г. общественно-политич. органъ. Редакторъ-издатель В. В. Битнеръ.